Euroopan parlamentti
2024-2029

HYVÄKSYTYT TEKSTIT

P10_TA(2025)0077

Vastuuvapaus 2023: EU:n yleinen talousarvio – Komissio, toimeenpanovirastot ja Euroopan kehitysrahastot

1. Euroopan parlamentin päätös 7. toukokuuta 2025 vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan unionin yleisen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2023, pääluokka III – Komissio, toimeenpanovirastot ja yhdeksäs, kymmenes ja yhdestoista Euroopan kehitysrahasto (2024/2019(DEC))

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon Euroopan unionin yleisen talousarvion varainhoitovuodeksi 2023[1],

– ottaa huomioon Euroopan unionin konsolidoidun tilinpäätöksen varainhoitovuodelta 2023 (COM(2024)0272 – C10-0067/2024)[2],

– ottaa huomioon komission kertomuksen varainhoitovuotta 2022 koskevien vastuuvapauspäätösten seurannasta (COM(2024)0267) sekä yksityiskohtaiset vastaukset Euroopan parlamentin nimenomaisiin pyyntöihin,

– ottaa huomioon komission antaman EU:n talousarviota koskevan vuotuisen hallinto- ja tuloksellisuuskertomuksen 2023 (COM(2024)0401),

– ottaa huomioon komission vuosikertomuksen vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle vuonna 2023 toimitetuista sisäisistä tarkastuksista (COM(2024)0249) sekä kertomuksen liitteenä olevan komission yksiköiden valmisteluasiakirjan (SWD(2024)0145),

---

1 EUVL L 58, 23.2.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2023/1/oj.

2 EUVL C, C/2024/5462, 10.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5462/oj.

– ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2023 ja toimielinten vastaukset[3] sekä tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomukset,

– ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 287 artiklan mukaisesti antaman varainhoitovuotta 2023 koskevan lausuman[4] tilien luotettavuudesta sekä tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta (sääntöjenmukaisuudesta),

– ottaa huomioon neuvoston 17. helmikuuta 2025 antaman suosituksen varainhoitovuoden 2023 talousarvion toteuttamista koskevan vastuuvapauden myöntämisestä komissiolle (05754/2025 – C10-0013/2025),

– ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 317, 318 ja 319 artiklan,

– ottaa huomioon Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 106 A artiklan,

– ottaa huomioon unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä, asetusten (EU) N:o 1296/2013, (EU) N:o 1301/2013, (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 1304/2013, (EU) N:o 1309/2013, (EU) N:o 1316/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU) N:o 283/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU muuttamisesta sekä asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 kumoamisesta 18. heinäkuuta 2018 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046[5] ja erityisesti sen 69, 260, 261 ja 262 artiklan,

– ottaa huomioon unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä 23. syyskuuta 2024 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509[6] ja erityisesti sen 69, 266, 267 ja 268 artiklan,

– ottaa huomioon työjärjestyksen 101 artiklan ja liitteen V,

– ottaa huomioon ulkoasiainvaliokunnan, kehitysvaliokunnan, työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnan, ympäristövaliokunnan, liikenne- ja matkailuvaliokunnan, aluekehitysvaliokunnan, kulttuuri- ja koulutusvaliokunnan, kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja

---

3 EUVL C, C/2024/5882, 9.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5882/oj.

4 EUVL C, C/2024/6041, 10.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6041/oj.

5 EUVL L 193, 30.7.2018, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.

6 EUVL L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

sisäasioiden valiokunnan sekä naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnan lausunnot,

– ottaa huomioon maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunnan kirjeen,

– ottaa huomioon talousarvion valvontavaliokunnan mietinnön (A10-0074/2025),

1. myöntää komissiolle vastuuvapauden Euroopan unionin yleisen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2023;

2. esittää huomautuksensa päätöslauselmassa, joka on erottamaton osa päätöksiä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan unionin yleisen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2023, pääluokka III – Komissio ja toimeenpanovirastot sekä yhdeksäs, kymmenes ja yhdestoista Euroopan kehitysrahasto;

3. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöksen ja siihen erottamattomasti kuuluvan päätöslauselman neuvostolle, komissiolle ja tilintarkastustuomioistuimelle sekä jäsenvaltioiden parlamenteille ja niiden kansallisille ja alueellisille tilintarkastuselimille sekä huolehtimaan niiden julkaisemisesta *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* (L-sarja).

2. Euroopan parlamentin päätös 7. toukokuuta 2025 vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan ilmasto-, infrastruktuuri- ja ympäristöasioiden toimeenpanoviraston talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2023 (2024/2019(DEC))

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon Euroopan unionin yleisen talousarvion varainhoitovuodeksi 2023[1],

– ottaa huomioon Euroopan unionin konsolidoidun tilinpäätöksen varainhoitovuodelta 2023 (COM(2024)0272 – C10-0067/2024)[2],

– ottaa huomioon Euroopan ilmasto-, infrastruktuuri- ja ympäristöasioiden toimeenpanoviraston lopullisen tilinpäätöksen varainhoitovuodelta 2023[3],

– ottaa huomioon komission kertomuksen varainhoitovuotta 2022 koskevien vastuuvapauspäätösten seurannasta (COM(2024)0267) sekä yksityiskohtaiset vastaukset Euroopan parlamentin nimenomaisiin pyyntöihin,

– ottaa huomioon komission vuosikertomuksen vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle vuonna 2023 toimitetuista sisäisistä tarkastuksista (COM(2024)0249) sekä kertomuksen liitteenä olevan komission yksiköiden valmisteluasiakirjan (SWD(2024)0145),

– ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksen EU:n virastoista varainhoitovuodelta 2023 sekä virastojen vastaukset[4],

– ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 287 artiklan mukaisesti antaman varainhoitovuotta 2023 koskevan lausuman[5] tilien luotettavuudesta sekä tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta (sääntöjenmukaisuudesta),

– ottaa huomioon neuvoston 17. helmikuuta 2025 antaman suosituksen varainhoitovuoden 2023 talousarvion toteuttamista koskevan

---

1 EUVL L 58, 23.2.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2023/1/oj.
2 EUVL C, C/2024/5462, 10.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5462/oj.
3 EUVL C, C/2024/6509, 8.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6509/oj.
4 EUVL C, C/2024/5882, 9.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5882/oj.
5 EUVL C, C/2024/6041, 10.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6041/oj.

vastuuvapauden myöntämisestä toimeenpanovirastoille (05756/2025 – C10-0026/2025),

– ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 317, 318 ja 319 artiklan,

– ottaa huomioon Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 106 A artiklan,

– ottaa huomioon unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä, asetusten (EU) N:o 1296/2013, (EU) N:o 1301/2013, (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 1304/2013, (EU) N:o 1309/2013, (EU) N:o 1316/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU) N:o 283/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU muuttamisesta sekä asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 kumoamisesta 18. heinäkuuta 2018 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046[6] ja erityisesti sen 69, 260, 261 ja 262 artiklan,

– ottaa huomioon unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä 23. syyskuuta 2024 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509[7] ja erityisesti sen 69, 266, 267 ja 268 artiklan,

– ottaa huomioon tiettyjä yhteisön ohjelmien hallinnointitehtäviä hoitavien toimeenpanovirastojen asemasta 19. joulukuuta 2002 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 58/2003[8] ja erityisesti sen 14 artiklan 3 kohdan,

– ottaa huomioon tiettyjä yhteisön ohjelmien hallinnointitehtäviä hoitavien toimeenpanovirastojen asemasta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 58/2003 mukaisesta toimeenpanovirastojen varainhoitoa koskevasta malliasetuksesta 21. syyskuuta 2004 annetun komission asetuksen (EY) N:o 1653/2004[9] ja erityisesti sen 66 artiklan ensimmäisen ja toisen kohdan,

– ottaa huomioon Euroopan ilmasto-, infrastruktuuri- ja ympäristöasioiden toimeenpanoviraston, Euroopan terveys- ja digitaaliasioiden toimeenpanoviraston, Euroopan tutkimuksen toimeenpanoviraston, Euroopan innovaationeuvoston ja pk-yritysasioiden toimeenpanoviraston, Euroopan tutkimusneuvoston toimeenpanoviraston ja Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanoviraston perustamisesta ja täytäntöönpanopäätösten

---

6 EUVL L 193, 30.7.2018, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.

7 EUVL L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

8 EYVL L 11, 16.1.2003, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/58/oj.

9 EUVL L 297, 22.9.2004, s. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/1653/oj.

2013/801/EU, 2013/771/EU, 2013/778/EU, 2013/779/EU, 2013/776/EU ja 2013/770/EU kumoamisesta 12. helmikuuta 2021 annetun komission täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2021/173[10],

– ottaa huomioon työjärjestyksen 101 artiklan ja liitteen V,

– ottaa huomioon ulkoasiainvaliokunnan, kehitysvaliokunnan, työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnan, ympäristövaliokunnan, liikenne- ja matkailuvaliokunnan, aluekehitysvaliokunnan, kulttuuri- ja koulutusvaliokunnan, kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan sekä naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnan lausunnot,

– ottaa huomioon maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunnan kirjeen,

– ottaa huomioon talousarvion valvontavaliokunnan mietinnön (A10-0074/2025),

1. myöntää Euroopan ilmasto-, infrastruktuuri- ja ympäristöasioiden toimeenpanoviraston johtajalle vastuuvapauden toimeenpanoviraston talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2023;

2. esittää huomautuksensa päätöslauselmassa, joka on erottamaton osa päätöksiä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan unionin yleisen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2023, pääluokka III – Komissio ja toimeenpanovirastot sekä yhdeksäs, kymmenes ja yhdestoista Euroopan kehitysrahasto;

3. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöksen, päätöksen vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan unionin yleisen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2023, pääluokka III – Komissio, ja näihin päätöksiin erottamattomasti kuuluvan päätöslauselman Euroopan ilmasto-, infrastruktuuri- ja ympäristöasioiden toimeenpanoviraston johtajalle, neuvostolle, komissiolle ja tilintarkastustuomioistuimelle sekä huolehtimaan niiden julkaisemisesta *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* (L-sarja).

---

10 EUVL L 50, 15.2.2021, s. 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/173/oj.

3. Euroopan parlamentin päätös 7. toukokuuta 2025 vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanoviraston talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2023 (2024/2019(DEC))

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon Euroopan unionin yleisen talousarvion varainhoitovuodeksi 2023[1],

– ottaa huomioon Euroopan unionin konsolidoidun tilinpäätöksen varainhoitovuodelta 2023 (COM(2024)0272 – C10-0067/2024)[2],

– ottaa huomioon Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanoviraston lopullisen tilinpäätöksen varainhoitovuodelta 2023[3],

– ottaa huomioon komission kertomuksen varainhoitovuotta 2022 koskevien vastuuvapauspäätösten seurannasta (COM(2024)0267) sekä yksityiskohtaiset vastaukset Euroopan parlamentin nimenomaisiin pyyntöihin,

– ottaa huomioon komission vuosikertomuksen vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle vuonna 2023 toimitetuista sisäisistä tarkastuksista (COM(2024)0249) sekä kertomuksen liitteenä olevan komission yksiköiden valmisteluasiakirjan (SWD(2024)0145),

– ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksen EU:n virastoista varainhoitovuodelta 2023 sekä virastojen vastaukset[4],

– ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 287 artiklan mukaisesti antaman varainhoitovuotta 2023 koskevan lausuman[5] tilien luotettavuudesta sekä tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta (sääntöjenmukaisuudesta),

– ottaa huomioon neuvoston 17. helmikuuta 2025 antaman suosituksen varainhoitovuoden 2023 talousarvion toteuttamista koskevan vastuuvapauden myöntämisestä toimeenpanovirastoille (05756/2025 – C10-0026/2025),

---

1 EUVL L 58, 23.2.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2023/1/oj.
2 EUVL C, C/2024/5462, 10.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5462/oj.
3 EUVL C, C/2024/6511, 8.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6511/oj.
4 EUVL C, C/2024/5882, 9.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5882/oj.
5 EUVL C, C/2024/6041, 10.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6041/oj.

– ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 317, 318 ja 319 artiklan,

– ottaa huomioon Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 106 A artiklan,

– ottaa huomioon unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä, asetusten (EU) N:o 1296/2013, (EU) N:o 1301/2013, (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 1304/2013, (EU) N:o 1309/2013, (EU) N:o 1316/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU) N:o 283/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU muuttamisesta sekä asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 kumoamisesta 18. heinäkuuta 2018 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046[6] ja erityisesti sen 69, 260, 261 ja 262 artiklan,

– ottaa huomioon unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä 23. syyskuuta 2024 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509[7] ja erityisesti sen 69, 266, 267 ja 268 artiklan,

– ottaa huomioon tiettyjä yhteisön ohjelmien hallinnointitehtäviä hoitavien toimeenpanovirastojen asemasta 19. joulukuuta 2002 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 58/2003[8] ja erityisesti sen 14 artiklan 3 kohdan,

– ottaa huomioon tiettyjä yhteisön ohjelmien hallinnointitehtäviä hoitavien toimeenpanovirastojen asemasta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 58/2003 mukaisesta toimeenpanovirastojen varainhoitoa koskevasta malliasetuksesta 21. syyskuuta 2004 annetun komission asetuksen (EY) N:o 1653/2004[9] ja erityisesti sen 66 artiklan ensimmäisen ja toisen kohdan,

– ottaa huomioon Euroopan ilmasto-, infrastruktuuri- ja ympäristöasioiden toimeenpanoviraston, Euroopan terveys- ja digitaaliasioiden toimeenpanoviraston, Euroopan tutkimuksen toimeenpanoviraston, Euroopan innovaationeuvoston ja pk-yritysasioiden toimeenpanoviraston, Euroopan tutkimusneuvoston toimeenpanoviraston ja Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanoviraston perustamisesta ja täytäntöönpanopäätösten 2013/801/EU, 2013/771/EU, 2013/778/EU, 2013/779/EU,

---

6 EUVL L 193, 30.7.2018, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.

7 EUVL L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

8 EYVL L 11, 16.1.2003, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/58/oj.

9 EUVL L 297, 22.9.2004, s. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/1653/oj.

2013/776/EU ja 2013/770/EU kumoamisesta 12. helmikuuta 2021 annetun komission täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2021/173[10],

– ottaa huomioon työjärjestyksen 101 artiklan ja liitteen V,

– ottaa huomioon ulkoasiainvaliokunnan, kehitysvaliokunnan, työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnan, ympäristövaliokunnan, liikenne- ja matkailuvaliokunnan, aluekehitysvaliokunnan, kulttuuri- ja koulutusvaliokunnan, kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan sekä naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnan lausunnot,

– ottaa huomioon maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunnan kirjeen,

– ottaa huomioon talousarvion valvontavaliokunnan mietinnön (A10-0074/2025),

1. myöntää Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanoviraston johtajalle vastuuvapauden toimeenpanoviraston talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2023;

2. esittää huomautuksensa päätöslauselmassa, joka on erottamaton osa päätöksiä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan unionin yleisen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2023, pääluokka III – Komissio ja toimeenpanovirastot sekä yhdeksäs, kymmenes ja yhdestoista Euroopan kehitysrahasto;

3. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöksen, päätöksen vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan unionin yleisen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2023, pääluokka III – Komissio, ja näihin päätöksiin erottamattomasti kuuluvan päätöslauselman Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanoviraston johtajalle, neuvostolle, komissiolle ja tilintarkastustuomioistuimelle sekä huolehtimaan niiden julkaisemisesta *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* (L-sarja).

---

10 EUVL L 50, 15.2.2021, s. 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/173/oj.

4. Euroopan parlamentin päätös 7. toukokuuta 2025 vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan innovaationeuvoston ja pk-yritysasioiden toimeenpanoviraston talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2023 (2024/2019(DEC))

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon Euroopan unionin yleisen talousarvion varainhoitovuodeksi 2023[1],

– ottaa huomioon Euroopan unionin konsolidoidun tilinpäätöksen varainhoitovuodelta 2023 (COM(2024)0272 – C10-0067/2024)[2],

– ottaa huomioon Euroopan innovaationeuvoston ja pk-yritysasioiden toimeenpanoviraston lopullisen tilinpäätöksen varainhoitovuodelta 2023[3],

– ottaa huomioon komission kertomuksen varainhoitovuotta 2022 koskevien vastuuvapauspäätösten seurannasta (COM(2024)0267) sekä yksityiskohtaiset vastaukset Euroopan parlamentin nimenomaisiin pyyntöihin,

– ottaa huomioon komission vuosikertomuksen vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle vuonna 2023 toimitetuista sisäisistä tarkastuksista (COM(2024)0249) sekä kertomuksen liitteenä olevan komission yksiköiden valmisteluasiakirjan (SWD(2024)0145),

– ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksen EU:n virastoista varainhoitovuodelta 2023 sekä virastojen vastaukset[4],

– ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 287 artiklan mukaisesti antaman varainhoitovuotta 2023 koskevan lausuman[5] tilien luotettavuudesta sekä tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta (sääntöjenmukaisuudesta),

– ottaa huomioon neuvoston 17. helmikuuta 2025 antaman suosituksen varainhoitovuoden 2023 talousarvion toteuttamista koskevan vastuuvapauden myöntämisestä toimeenpanovirastoille (05756/2025 – C10-0026/2025),

---

1 EUVL L 58, 23.2.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2023/1/oj.
2 EUVL C, C/2024/5462, 10.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5462/oj.
3 EUVL C, C/2024/6522, 8.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6522/oj.
4 EUVL C, C/2024/5882, 9.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5882/oj.
5 EUVL C, C/2024/6041, 10.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6041/oj.

– ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 317, 318 ja 319 artiklan,

– ottaa huomioon Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 106 A artiklan,

– ottaa huomioon unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä, asetusten (EU) N:o 1296/2013, (EU) N:o 1301/2013, (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 1304/2013, (EU) N:o 1309/2013, (EU) N:o 1316/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU) N:o 283/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU muuttamisesta sekä asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 kumoamisesta 18. heinäkuuta 2018 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046[6] ja erityisesti sen 69, 260, 261 ja 262 artiklan,

– ottaa huomioon unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä 23. syyskuuta 2024 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509[7] ja erityisesti sen 69, 266, 267 ja 268 artiklan,

– ottaa huomioon tiettyjä yhteisön ohjelmien hallinnointitehtäviä hoitavien toimeenpanovirastojen asemasta 19. joulukuuta 2002 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 58/2003[8] ja erityisesti sen 14 artiklan 3 kohdan,

– ottaa huomioon tiettyjä yhteisön ohjelmien hallinnointitehtäviä hoitavien toimeenpanovirastojen asemasta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 58/2003 mukaisesta toimeenpanovirastojen varainhoitoa koskevasta malliasetuksesta 21. syyskuuta 2004 annetun komission asetuksen (EY) N:o 1653/2004[9] ja erityisesti sen 66 artiklan ensimmäisen ja toisen kohdan,

– ottaa huomioon Euroopan ilmasto-, infrastruktuuri- ja ympäristöasioiden toimeenpanoviraston, Euroopan terveys- ja digitaaliasioiden toimeenpanoviraston, Euroopan tutkimuksen toimeenpanoviraston, Euroopan innovaationeuvoston ja pk-yritysasioiden toimeenpanoviraston, Euroopan tutkimusneuvoston toimeenpanoviraston ja Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanoviraston perustamisesta ja täytäntöönpanopäätösten 2013/801/EU, 2013/771/EU, 2013/778/EU, 2013/779/EU,

---

6 EUVL L 193, 30.7.2018, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.

7 EUVL L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

8 EYVL L 11, 16.1.2003, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/58/oj.

9 EUVL L 297, 22.9.2004, s. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/1653/oj.

2013/776/EU ja 2013/770/EU kumoamisesta 12. helmikuuta 2021 annetun komission täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2021/173[10],

– ottaa huomioon työjärjestyksen 101 artiklan ja liitteen V,

– ottaa huomioon ulkoasiainvaliokunnan, kehitysvaliokunnan, työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnan, ympäristövaliokunnan, liikenne- ja matkailuvaliokunnan, aluekehitysvaliokunnan, kulttuuri- ja koulutusvaliokunnan, kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan sekä naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnan lausunnot,

– ottaa huomioon maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunnan kirjeen,

– ottaa huomioon talousarvion valvontavaliokunnan mietinnön (A10-0074/2025),

1. myöntää Euroopan innovaationeuvoston ja pk-yritysasioiden toimeenpanoviraston vt. johtajalle vastuuvapauden toimeenpanoviraston talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2023;

2. esittää huomautuksensa päätöslauselmassa, joka on erottamaton osa päätöksiä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan unionin yleisen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2023, pääluokka III – Komissio ja toimeenpanovirastot sekä yhdeksäs, kymmenes ja yhdestoista Euroopan kehitysrahasto;

3. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöksen, päätöksen vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan unionin yleisen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2023, pääluokka III – Komissio, ja näihin päätöksiin erottamattomasti kuuluvan päätöslauselman Euroopan innovaationeuvoston ja pk-yritysasioiden toimeenpanoviraston vt. johtajalle, neuvostolle, komissiolle ja tilintarkastustuomioistuimelle sekä huolehtimaan niiden julkaisemisesta *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* (L-sarja).

---

10 EUVL L 50, 15.2.2021, s. 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/173/oj.

5. Euroopan parlamentin päätös 7. toukokuuta 2025 vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan tutkimusneuvoston toimeenpanoviraston talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2023 (2024/2019(DEC))

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon Euroopan unionin yleisen talousarvion varainhoitovuodeksi 2023[1],

– ottaa huomioon Euroopan unionin konsolidoidun tilinpäätöksen varainhoitovuodelta 2023 (COM(2024)0272 – C10-0067/2024)[2],

– ottaa huomioon Euroopan tutkimusneuvoston toimeenpanoviraston lopullisen tilinpäätöksen varainhoitovuodelta 2023[3],

– ottaa huomioon komission kertomuksen varainhoitovuotta 2022 koskevien vastuuvapauspäätösten seurannasta (COM(2024)0267) sekä yksityiskohtaiset vastaukset Euroopan parlamentin nimenomaisiin pyyntöihin,

– ottaa huomioon komission vuosikertomuksen vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle vuonna 2023 toimitetuista sisäisistä tarkastuksista (COM(2024)0249) sekä kertomuksen liitteenä olevan komission yksiköiden valmisteluasiakirjan (SWD(2024)0145),

– ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksen EU:n virastoista varainhoitovuodelta 2023 sekä virastojen vastaukset[4],

– ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 287 artiklan mukaisesti antaman varainhoitovuotta 2023 koskevan lausuman[5] tilien luotettavuudesta sekä tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta (sääntöjenmukaisuudesta),

– ottaa huomioon neuvoston 17. helmikuuta 2025 antaman suosituksen varainhoitovuoden 2023 talousarvion toteuttamista koskevan vastuuvapauden myöntämisestä toimeenpanovirastoille (05756/2025 – C10-0026/2025),

---

1 EUVL L 58, 23.2.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2023/1/oj.
2 EUVL C, C/2024/5462, 10.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5462/oj.
3 EUVL C, C/2024/6530, 8.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6530/oj.
4 EUVL C, C/2024/5882, 9.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5882/oj.
5 EUVL C, C/2024/6041, 10.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6041/oj.

– ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 317, 318 ja 319 artiklan,

– ottaa huomioon Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 106 A artiklan,

– ottaa huomioon unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä, asetusten (EU) N:o 1296/2013, (EU) N:o 1301/2013, (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 1304/2013, (EU) N:o 1309/2013, (EU) N:o 1316/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU) N:o 283/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU muuttamisesta sekä asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 kumoamisesta 18. heinäkuuta 2018 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046[6] ja erityisesti sen 69, 260, 261 ja 262 artiklan,

– ottaa huomioon unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä 23. syyskuuta 2024 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509[7] ja erityisesti sen 69, 266, 267 ja 268 artiklan,

– ottaa huomioon tiettyjä yhteisön ohjelmien hallinnointitehtäviä hoitavien toimeenpanovirastojen asemasta 19. joulukuuta 2002 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 58/2003[8] ja erityisesti sen 14 artiklan 3 kohdan,

– ottaa huomioon tiettyjä yhteisön ohjelmien hallinnointitehtäviä hoitavien toimeenpanovirastojen asemasta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 58/2003 mukaisesta toimeenpanovirastojen varainhoitoa koskevasta malliasetuksesta 21. syyskuuta 2004 annetun komission asetuksen (EY) N:o 1653/2004[9] ja erityisesti sen 66 artiklan ensimmäisen ja toisen kohdan,

– ottaa huomioon Euroopan ilmasto-, infrastruktuuri- ja ympäristöasioiden toimeenpanoviraston, Euroopan terveys- ja digitaaliasioiden toimeenpanoviraston, Euroopan tutkimuksen toimeenpanoviraston, Euroopan innovaationeuvoston ja pk-yritysasioiden toimeenpanoviraston, Euroopan tutkimusneuvoston toimeenpanoviraston ja Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanoviraston perustamisesta ja täytäntöönpanopäätösten 2013/801/EU, 2013/771/EU, 2013/778/EU, 2013/779/EU,

---

6 EUVL L 193, 30.7.2018, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.

7 EUVL L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

8 EYVL L 11, 16.1.2003, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/58/oj.

9 EUVL L 297, 22.9.2004, s. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/1653/oj.

2013/776/EU ja 2013/770/EU kumoamisesta 12. helmikuuta 2021 annetun komission täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2021/173[10],

– ottaa huomioon työjärjestyksen 101 artiklan ja liitteen V,

– ottaa huomioon ulkoasiainvaliokunnan, kehitysvaliokunnan, työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnan, ympäristövaliokunnan, liikenne- ja matkailuvaliokunnan, aluekehitysvaliokunnan, kulttuuri- ja koulutusvaliokunnan, kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan sekä naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnan lausunnot,

– ottaa huomioon maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunnan kirjeen,

– ottaa huomioon talousarvion valvontavaliokunnan mietinnön (A10-0074/2025),

1. myöntää Euroopan tutkimusneuvoston toimeenpanoviraston johtajalle vastuuvapauden toimeenpanoviraston talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2023;

2. esittää huomautuksensa päätöslauselmassa, joka on erottamaton osa päätöksiä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan unionin yleisen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2023, pääluokka III – Komissio ja toimeenpanovirastot sekä yhdeksäs, kymmenes ja yhdestoista Euroopan kehitysrahasto;

3. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöksen, päätöksen vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan unionin yleisen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2023, pääluokka III – Komissio, ja näihin päätöksiin erottamattomasti kuuluvan päätöslauselman Euroopan tutkimusneuvoston toimeenpanoviraston johtajalle, neuvostolle, komissiolle ja tilintarkastustuomioistuimelle sekä huolehtimaan niiden julkaisemisesta *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* (L-sarja).

---

10 EUVL L 50, 15.2.2021, s. 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/173/oj.

6. Euroopan parlamentin päätös 7. toukokuuta 2025 vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan terveys- ja digitaaliasioiden toimeenpanoviraston talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2023 (2024/2019(DEC))

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon Euroopan unionin yleisen talousarvion varainhoitovuodeksi 2023[1],

– ottaa huomioon Euroopan unionin konsolidoidun tilinpäätöksen varainhoitovuodelta 2023 (COM(2024)0272 – C10-0067/2024)[2],

– ottaa huomioon Euroopan terveys- ja digitaaliasioiden toimeenpanoviraston lopullisen tilinpäätöksen varainhoitovuodelta 2023[3],

– ottaa huomioon komission kertomuksen varainhoitovuotta 2022 koskevien vastuuvapauspäätösten seurannasta (COM(2024)0267) sekä yksityiskohtaiset vastaukset Euroopan parlamentin nimenomaisiin pyyntöihin,

– ottaa huomioon komission vuosikertomuksen vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle vuonna 2023 toimitetuista sisäisistä tarkastuksista (COM(2024)0249) sekä kertomuksen liitteenä olevan komission yksiköiden valmisteluasiakirjan (SWD(2024)0145),

– ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksen EU:n virastoista varainhoitovuodelta 2023 sekä virastojen vastaukset[4],

– ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 287 artiklan mukaisesti antaman varainhoitovuotta 2023 koskevan lausuman[5] tilien luotettavuudesta sekä tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta (sääntöjenmukaisuudesta),

– ottaa huomioon neuvoston 17. helmikuuta 2025 antaman suosituksen varainhoitovuoden 2023 talousarvion toteuttamista koskevan vastuuvapauden myöntämisestä toimeenpanovirastoille (05756/2025 – C10-0026/2025),

---

1 EUVL L 58, 23.2.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2023/1/oj.
2 EUVL C, C/2024/5462, 10.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5462/oj.
3 EUVL C, C/2024/6548, 8.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6548/oj.
4 EUVL C, C/2024/5882, 9.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5882/oj.
5 EUVL C, C/2024/6041, 10.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6041/oj.

– ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 317, 318 ja 319 artiklan,

– ottaa huomioon Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 106 A artiklan,

– ottaa huomioon unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä, asetusten (EU) N:o 1296/2013, (EU) N:o 1301/2013, (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 1304/2013, (EU) N:o 1309/2013, (EU) N:o 1316/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU) N:o 283/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU muuttamisesta sekä asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 kumoamisesta 18. heinäkuuta 2018 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046[6] ja erityisesti sen 69, 260, 261 ja 262 artiklan,

– ottaa huomioon unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä 23. syyskuuta 2024 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509[7] ja erityisesti sen 69, 266, 267 ja 268 artiklan,

– ottaa huomioon tiettyjä yhteisön ohjelmien hallinnointitehtäviä hoitavien toimeenpanovirastojen asemasta 19. joulukuuta 2002 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 58/2003[8] ja erityisesti sen 14 artiklan 3 kohdan,

– ottaa huomioon tiettyjä yhteisön ohjelmien hallinnointitehtäviä hoitavien toimeenpanovirastojen asemasta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 58/2003 mukaisesta toimeenpanovirastojen varainhoitoa koskevasta malliasetuksesta 21. syyskuuta 2004 annetun komission asetuksen (EY) N:o 1653/2004[9] ja erityisesti sen 66 artiklan ensimmäisen ja toisen kohdan,

– ottaa huomioon Euroopan ilmasto-, infrastruktuuri- ja ympäristöasioiden toimeenpanoviraston, Euroopan terveys- ja digitaaliasioiden toimeenpanoviraston, Euroopan tutkimuksen toimeenpanoviraston, Euroopan innovaationeuvoston ja pk-yritysasioiden toimeenpanoviraston, Euroopan tutkimusneuvoston toimeenpanoviraston ja Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanoviraston perustamisesta ja täytäntöönpanopäätösten 2013/801/EU, 2013/771/EU, 2013/778/EU, 2013/779/EU,

---

6 EUVL L 193, 30.7.2018, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.

7 EUVL L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

8 EYVL L 11, 16.1.2003, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/58/oj.

9 EUVL L 297, 22.9.2004, s. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/1653/oj.

2013/776/EU ja 2013/770/EU kumoamisesta 12. helmikuuta 2021 annetun komission täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2021/173[10],

– ottaa huomioon työjärjestyksen 101 artiklan ja liitteen V,

– ottaa huomioon ulkoasiainvaliokunnan, kehitysvaliokunnan, työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnan, ympäristövaliokunnan, liikenne- ja matkailuvaliokunnan, aluekehitysvaliokunnan, kulttuuri- ja koulutusvaliokunnan, kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan sekä naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnan lausunnot,

– ottaa huomioon maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunnan kirjeen,

– ottaa huomioon talousarvion valvontavaliokunnan mietinnön (A10-0074/2025),

1. myöntää Euroopan terveys- ja digitaaliasioiden toimeenpanoviraston johtajalle vastuuvapauden toimeenpanoviraston talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2023;

2. esittää huomautuksensa päätöslauselmassa, joka on erottamaton osa päätöksiä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan unionin yleisen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2023, pääluokka III – Komissio ja toimeenpanovirastot sekä yhdeksäs, kymmenes ja yhdestoista Euroopan kehitysrahasto;

3. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöksen, päätöksen vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan unionin yleisen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2023, pääluokka III – Komissio, ja näihin päätöksiin erottamattomasti kuuluvan päätöslauselman Euroopan terveys- ja digitaaliasioiden toimeenpanoviraston johtajalle, neuvostolle, komissiolle ja tilintarkastustuomioistuimelle sekä huolehtimaan niiden julkaisemisesta *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* (L-sarja).

---

10 EUVL L 50, 15.2.2021, s. 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/173/oj.

7. Euroopan parlamentin päätös 7. toukokuuta 2025 vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan tutkimuksen toimeenpanoviraston talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2023 (2024/2019(DEC))

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon Euroopan unionin yleisen talousarvion varainhoitovuodeksi 2023[1],

– ottaa huomioon Euroopan unionin konsolidoidun tilinpäätöksen varainhoitovuodelta 2023 (COM(2024)0272 – C10-0067/2024)[2],

– ottaa huomioon Euroopan tutkimuksen toimeenpanoviraston lopullisen tilinpäätöksen varainhoitovuodelta 2023[3],

– ottaa huomioon komission kertomuksen varainhoitovuotta 2022 koskevien vastuuvapauspäätösten seurannasta (COM(2024)0267) sekä yksityiskohtaiset vastaukset Euroopan parlamentin nimenomaisiin pyyntöihin,

– ottaa huomioon komission vuosikertomuksen vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle vuonna 2023 toimitetuista sisäisistä tarkastuksista (COM(2024)0249) sekä kertomuksen liitteenä olevan komission yksiköiden valmisteluasiakirjan (SWD(2024)0145),

– ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksen EU:n virastoista varainhoitovuodelta 2023 sekä virastojen vastaukset[4],

– ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 287 artiklan mukaisesti antaman varainhoitovuotta 2023 koskevan lausuman[5] tilien luotettavuudesta sekä tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta (sääntöjenmukaisuudesta),

– ottaa huomioon neuvoston 17. helmikuuta 2025 antaman suosituksen varainhoitovuoden 2023 talousarvion toteuttamista koskevan vastuuvapauden myöntämisestä toimeenpanovirastoille (05756/2025 – C10-0026/2025),

---

1 EUVL L 58, 23.2.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2023/1/oj.
2 EUVL C, C/2024/5462, 10.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5462/oj.
3 EUVL C, C/2024/6530, 8.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6530/oj.
4 EUVL C, C/2024/5882, 9.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5882/oj.
5 EUVL C, C/2024/6041, 10.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6041/oj.

– ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 317, 318 ja 319 artiklan,

– ottaa huomioon Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 106 A artiklan,

– ottaa huomioon unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä, asetusten (EU) N:o 1296/2013, (EU) N:o 1301/2013, (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 1304/2013, (EU) N:o 1309/2013, (EU) N:o 1316/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU) N:o 283/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU muuttamisesta sekä asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 kumoamisesta 18. heinäkuuta 2018 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046[6] ja erityisesti sen 69, 260, 261 ja 262 artiklan,

– ottaa huomioon unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä 23. syyskuuta 2024 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509[7] ja erityisesti sen 69, 266, 267 ja 268 artiklan,

– ottaa huomioon tiettyjä yhteisön ohjelmien hallinnointitehtäviä hoitavien toimeenpanovirastojen asemasta 19. joulukuuta 2002 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 58/2003[8] ja erityisesti sen 14 artiklan 3 kohdan,

– ottaa huomioon tiettyjä yhteisön ohjelmien hallinnointitehtäviä hoitavien toimeenpanovirastojen asemasta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 58/2003 mukaisesta toimeenpanovirastojen varainhoitoa koskevasta malliasetuksesta 21. syyskuuta 2004 annetun komission asetuksen (EY) N:o 1653/2004[9] ja erityisesti sen 66 artiklan ensimmäisen ja toisen kohdan,

– ottaa huomioon Euroopan ilmasto-, infrastruktuuri- ja ympäristöasioiden toimeenpanoviraston, Euroopan terveys- ja digitaaliasioiden toimeenpanoviraston, Euroopan tutkimuksen toimeenpanoviraston, Euroopan innovaationeuvoston ja pk-yritysasioiden toimeenpanoviraston, Euroopan tutkimusneuvoston toimeenpanoviraston ja Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanoviraston perustamisesta ja täytäntöönpanopäätösten 2013/801/EU, 2013/771/EU, 2013/778/EU, 2013/779/EU,

---

6 EUVL L 193, 30.7.2018, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.

7 EUVL L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

8 EYVL L 11, 16.1.2003, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/58/oj.

9 EUVL L 297, 22.9.2004, s. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/1653/oj.

2013/776/EU ja 2013/770/EU kumoamisesta 12. helmikuuta 2021 annetun komission täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2021/173[10],

– ottaa huomioon työjärjestyksen 101 artiklan ja liitteen V,

– ottaa huomioon ulkoasiainvaliokunnan, kehitysvaliokunnan, työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnan, ympäristövaliokunnan, liikenne- ja matkailuvaliokunnan, aluekehitysvaliokunnan, kulttuuri- ja koulutusvaliokunnan, kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan sekä naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnan lausunnot,

– ottaa huomioon maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunnan kirjeen,

– ottaa huomioon talousarvion valvontavaliokunnan mietinnön (A10-0074/2025),

1. myöntää Euroopan tutkimuksen toimeenpanoviraston johtajalle vastuuvapauden toimeenpanoviraston talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2023;

2. esittää huomautuksensa päätöslauselmassa, joka on erottamaton osa päätöksiä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan unionin yleisen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2023, pääluokka III – Komissio ja toimeenpanovirastot sekä yhdeksäs, kymmenes ja yhdestoista Euroopan kehitysrahasto;

3. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöksen, päätöksen vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan unionin yleisen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2023, pääluokka III – Komissio, ja näihin päätöksiin erottamattomasti kuuluvan päätöslauselman Euroopan tutkimuksen toimeenpanoviraston johtajalle, neuvostolle, komissiolle ja tilintarkastustuomioistuimelle sekä huolehtimaan niiden julkaisemisesta *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* (L-sarja).

---

10 EUVL L 50, 15.2.2021, s. 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/173/oj.

8. Euroopan parlamentin päätös 7. toukokuuta 2025 vastuuvapauden myöntämisestä yhdeksännen, kymmenennen ja yhdennentoista Euroopan kehitysrahaston talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2023 (2024/2019(DEC))

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon yhdeksännen, kymmenennen ja yhdennentoista Euroopan kehitysrahaston taseet ja tulostilit varainhoitovuodelta 2023 (COM(2024)0273 – C10-0081/2024)[1],

– ottaa huomioon Euroopan kehitysrahastoja koskevat rahoitustiedot (COM(2024)0273),

– ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksen yhdeksännestä, kymmenennestä ja yhdennestätoista Euroopan kehitysrahastosta (EKR) rahoitetuista toimista varainhoitovuodelta 2023 ja komission vastaukset[2],

– ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 287 artiklan mukaisesti antaman varainhoitovuotta 2023 koskevan lausuman[3] tilien luotettavuudesta sekä tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta (sääntöjenmukaisuudesta),

– ottaa huomioon neuvoston 17. helmikuuta 2025 antamat suositukset Euroopan kehitysrahastojen toimien toteuttamisen osalta komissiolle myönnettäväksi vastuuvapaudeksi varainhoitovuodelta 2023 (05489/2025 – C10-0027/2025, 05490/2025 – C10-0028/2025, 05491/2025 – C10-0029/2025),

– ottaa huomioon komission kertomuksen varainhoitovuotta 2022 koskevien vastuuvapauspäätösten seurannasta (COM(2024)0267),

– ottaa huomioon Cotonoussa Beninissä 23. kesäkuuta 2000[4] allekirjoitetun ja Ouagadougoussa Burkina Fasossa 22. kesäkuuta 2010[5] muutetun Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtioiden ryhmän (AKT) jäsenten sekä Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden välisen kumppanuussopimuksen,

---

1 EUVL C, C/2024/5462, 10.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5462/oj.
2 EUVL C, C/2024/5882, 9.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5882/oj.
3 EUVL C, C/2024/6041, 10.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6041/oj.
4 EYVL L 317, 15.12.2000, s. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2003/159/oj.
5 EUVL L 287, 4.11.2010, s. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2010/648/oj.

– ottaa huomioon merentakaisten maiden ja alueiden assosiaatiosta Euroopan unioniin, mukaan lukien suhteet Euroopan unionin sekä Grönlannin ja Tanskan kuningaskunnan välillä, 5. lokakuuta 2021 annetun neuvoston päätöksen (EU) 2021/1764 (päätös merentakaisten alueiden, Grönlanti mukaan luettuna, assosiaatiosta)[6],

– ottaa huomioon neljännen AKT–EY-yleissopimuksen toisen rahoituspöytäkirjan mukaisesta yhteisön tukien rahoituksesta ja hoidosta 20. joulukuuta 1995 tehdyn neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien sisäisen sopimuksen[7] 33 artiklan,

– ottaa huomioon Cotonoussa, Beninissä 23. kesäkuuta 2000 allekirjoitetun Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtioiden ryhmän sekä Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden välisen kumppanuussopimuksen rahoituspöytäkirjan mukaisesta yhteisön tukien rahoituksesta ja hoidosta sekä taloudellisen avun jakamisesta EY:n perustamissopimuksen neljännessä osassa tarkoitetuille merentakaisille maille ja alueille 18. syyskuuta 2000 tehdyn neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien sisäisen sopimuksen[8] 32 artiklan,

– ottaa huomioon vuosia 2014–2020 koskevaan monivuotiseen rahoituskehykseen perustuvasta Euroopan unionin avun rahoituksesta AKT–EU-kumppanuussopimuksen mukaisesti sekä rahoitustuen myöntämisestä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen neljännessä osassa tarkoitetuille merentakaisille maille ja alueille 24. ja 26. kesäkuuta 2013 tehdyn neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien sisäisen sopimuksen[9] 11 artiklan,

– ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 319 artiklan,

– ottaa huomioon neljänteen AKT–EY-yleissopimukseen perustuvaan kehitysrahoitusyhteistyöhön sovellettavan 16. kesäkuuta 1998 annetun varainhoitoasetuksen[10] 74 artiklan,

---

6 EUVL L 355, 7.10.2021, s. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/1764/oj.

7 EYVL L 156, 29.5.1998, s. 108, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_eums/1998/363/oj.

8 EYVL L 317, 15.12.2000, s. 355, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_eums/2000/770/oj.

9 EUVL L 210, 6.8.2013, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_eums/2013/806/oj.

10 EYVL L 191, 7.7.1998, s. 53, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_financ/1998/430/oj.

– ottaa huomioon yhdeksänteen Euroopan kehitysrahastoon sovellettavan 27. maaliskuuta 2003 annetun varainhoitoasetuksen[11] 119 artiklan,

– ottaa huomioon kymmenenteen Euroopan kehitysrahastoon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta 18. helmikuuta 2008 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 215/2008[12] 50 artiklan,

– ottaa huomioon yhdenteentoista Euroopan kehitysrahastoon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta ja asetuksen (EU) 2015/323 kumoamisesta 26. marraskuuta 2018 annetun neuvoston päätöksen (EU) 2018/1877[13] 44 artiklan,

– ottaa huomioon työjärjestyksen 101 artiklan, 102 artiklan kolmannen luetelmakohdan ja liitteen V,

– ottaa huomioon kehitysvaliokunnan lausunnon,

– ottaa huomioon talousarvion valvontavaliokunnan mietinnön (A10-0074/2025),

1. myöntää komissiolle vastuuvapauden yhdeksännen, kymmenennen ja yhdennentoista Euroopan kehitysrahaston talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2023;

2. esittää huomautuksensa oheisessa päätöslauselmassa;

3. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöksen ja siihen erottamattomasti kuuluvan päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, tilintarkastustuomioistuimelle ja Euroopan investointipankille sekä huolehtimaan niiden julkaisemisesta *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* (L-sarja).

---

11 EUVL L 83, 1.4.2003, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_financ/2003/401/oj.

12 EUVL L 78, 19.3.2008, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/215/oj.

13 EUVL L 307, 3.12.2018, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1877/oj.

9. Euroopan parlamentin päätös 7. toukokuuta 2025 Euroopan unionin yleiseen talousarvioon varainhoitovuonna 2023 liittyvien tilien päättämisestä, pääluokka III – Komissio (2024/2019(DEC))

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon Euroopan unionin yleisen talousarvion varainhoitovuodeksi 2023[1],

– ottaa huomioon Euroopan unionin konsolidoidun tilinpäätöksen varainhoitovuodelta 2023 (COM(2024)0272 – C10-0067/2024)[2],

– ottaa huomioon komission kertomuksen varainhoitovuotta 2022 koskevien vastuuvapauspäätösten seurannasta (COM(2024)0267) sekä yksityiskohtaiset vastaukset Euroopan parlamentin nimenomaisiin pyyntöihin,

– ottaa huomioon komission antaman EU:n talousarviota koskevan vuotuisen hallinto- ja tuloksellisuuskertomuksen 2023 (COM(2024)0401),

– ottaa huomioon komission vuosikertomuksen vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle vuonna 2023 toimitetuista sisäisistä tarkastuksista (COM(2024)0249) sekä kertomuksen liitteenä olevan komission yksiköiden valmisteluasiakirjan (SWD(2024)0145),

– ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2023 ja toimielinten vastaukset[3] sekä tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomukset,

– ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 287 artiklan mukaisesti antaman varainhoitovuotta 2023 koskevan lausuman[4] tilien luotettavuudesta sekä tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta (sääntöjenmukaisuudesta),

– ottaa huomioon neuvoston 17. helmikuuta 2025 antaman suosituksen varainhoitovuoden 2023 talousarvion toteuttamista koskevan vastuuvapauden myöntämisestä komissiolle (05754/2025 – C10-0013/2025),

– ottaa huomioon neuvoston 17. helmikuuta 2025 antaman suosituksen varainhoitovuoden 2023 talousarvion toteuttamista koskevan

---

1 EUVL L 58, 23.2.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2023/1/oj.
2 EUVL C, C/2024/5462, 10.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5462/oj.
3 EUVL C, C/2024/5882, 9.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5882/oj.
4 EUVL C, C/2024/6041, 10.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6041/oj.

vastuuvapauden myöntämisestä toimeenpanovirastoille (05756/2025 – C10-0026/2025),

– ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 317, 318 ja 319 artiklan,

– ottaa huomioon Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 106 A artiklan,

– ottaa huomioon unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä, asetusten (EU) N:o 1296/2013, (EU) N:o 1301/2013, (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 1304/2013, (EU) N:o 1309/2013, (EU) N:o 1316/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU) N:o 283/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU muuttamisesta sekä asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 kumoamisesta 18. heinäkuuta 2018 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046[5] ja erityisesti sen 69, 260, 261 ja 262 artiklan,

– ottaa huomioon unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä 23. syyskuuta 2024 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509[6] ja erityisesti sen 69, 266, 267 ja 268 artiklan,

– ottaa huomioon tiettyjä yhteisön ohjelmien hallinnointitehtäviä hoitavien toimeenpanovirastojen asemasta 19. joulukuuta 2002 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 58/2003[7] ja erityisesti sen 14 artiklan 2 ja 3 kohdan,

– ottaa huomioon työjärjestyksen 101 artiklan ja liitteen V,

– ottaa huomioon ulkoasiainvaliokunnan, kehitysvaliokunnan, työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnan, ympäristövaliokunnan, liikenne- ja matkailuvaliokunnan, aluekehitysvaliokunnan, kulttuuri- ja koulutusvaliokunnan, kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan sekä naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnan lausunnot,

– ottaa huomioon maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunnan kirjeen,

– ottaa huomioon talousarvion valvontavaliokunnan mietinnön (A10-0074/2025),

---

5 EUVL L 193, 30.7.2018, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.

6 EUVL L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

7 EYVL L 11, 16.1.2003, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/58/oj.

1. hyväksyy Euroopan unionin yleiseen talousarvioon varainhoitovuonna 2023 liittyvien tilien päättämisen;

2. esittää huomautuksensa päätöslauselmassa, joka on erottamaton osa päätöksiä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan unionin yleisen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2023, pääluokka III – Komissio ja toimeenpanovirastot sekä yhdeksäs, kymmenes ja yhdestoista Euroopan kehitysrahasto;

3. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöksen neuvostolle, komissiolle, Euroopan unionin tuomioistuimelle, tilintarkastustuomioistuimelle ja Euroopan investointipankille sekä jäsenvaltioiden parlamenteille ja niiden kansallisille ja alueellisille tilintarkastuselimille sekä huolehtimaan sen julkaisemisesta *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* (L-sarja).

10. Euroopan parlamentin päätös 7. toukokuuta 2025 yhdeksännen, kymmenennen ja yhdennentoista Euroopan kehitysrahaston varainhoitovuoden 2023 tilien päättämisestä (2024/2019(DEC))

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon yhdeksännen, kymmenennen ja yhdennentoista Euroopan kehitysrahaston taseet ja tulostilit varainhoitovuodelta 2023 (COM(2024)0273 – C10-0081/2024)[1],

– ottaa huomioon Euroopan kehitysrahastoja koskevat rahoitustiedot (COM(2024)0273),

– ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksen yhdeksännestä, kymmenennestä ja yhdennestätoista Euroopan kehitysrahastosta (EKR) rahoitetuista toimista varainhoitovuodelta 2023 ja komission vastaukset[2],

– ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 287 artiklan mukaisesti antaman varainhoitovuotta 2023 koskevan lausuman[3] tilien luotettavuudesta sekä tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta (sääntöjenmukaisuudesta),

– ottaa huomioon neuvoston 17. helmikuuta 2025 antamat suositukset Euroopan kehitysrahastojen toimien toteuttamisen osalta komissiolle myönnettäväksi vastuuvapaudeksi varainhoitovuodelta 2023 (05489/2025 – C10-0027/2025, 05490/2025 – C10-0028/2025, 05491/2025 – C10-0029/2025),

– ottaa huomioon komission kertomuksen varainhoitovuotta 2022 koskevien vastuuvapauspäätösten seurannasta (COM(2024)0267),

– ottaa huomioon Cotonoussa Beninissä 23. kesäkuuta 2000[4] allekirjoitetun ja Ouagadougoussa Burkina Fasossa 22. kesäkuuta 2010[5] muutetun Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtioiden ryhmän (AKT) jäsenten sekä Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden välisen kumppanuussopimuksen,

---

1 EUVL C, C/2024/5462, 10.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5462/oj.
2 EUVL C, C/2024/5882, 9.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5882/oj.
3 EUVL C, C/2024/6041, 10.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6041/oj.
4 EYVL L 317, 15.12.2000, s. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2003/159/oj.
5 EUVL L 287, 4.11.2010, s. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2010/648/oj.

– ottaa huomioon merentakaisten maiden ja alueiden assosiaatiosta Euroopan unioniin, mukaan lukien suhteet Euroopan unionin sekä Grönlannin ja Tanskan kuningaskunnan välillä, 5. lokakuuta 2021 annetun neuvoston päätöksen (EU) 2021/1764 (päätös merentakaisten alueiden, Grönlanti mukaan luettuna, assosiaatiosta)[6],

– ottaa huomioon neljännen AKT–EY-yleissopimuksen toisen rahoituspöytäkirjan mukaisesta yhteisön tukien rahoituksesta ja hoidosta 20. joulukuuta 1995 tehdyn neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien sisäisen sopimuksen[7] 33 artiklan,

– ottaa huomioon Cotonoussa, Beninissä 23. kesäkuuta 2000 allekirjoitetun Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtioiden ryhmän sekä Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden välisen kumppanuussopimuksen rahoituspöytäkirjan mukaisesta yhteisön tukien rahoituksesta ja hoidosta sekä taloudellisen avun jakamisesta EY:n perustamissopimuksen neljännessä osassa tarkoitetuille merentakaisille maille ja alueille 18. syyskuuta 2000 tehdyn neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien sisäisen sopimuksen[8] 32 artiklan,

– ottaa huomioon vuosia 2014–2020 koskevaan monivuotiseen rahoituskehykseen perustuvasta Euroopan unionin avun rahoituksesta AKT–EU-kumppanuussopimuksen mukaisesti sekä rahoitustuen myöntämisestä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen neljännessä osassa tarkoitetuille merentakaisille maille ja alueille 24. ja 26. kesäkuuta 2013 tehdyn neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien sisäisen sopimuksen[9] 11 artiklan,

– ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 319 artiklan,

– ottaa huomioon neljänteen AKT–EY-yleissopimukseen perustuvaan kehitysrahoitusyhteistyöhön sovellettavan 16. kesäkuuta 1998 annetun varainhoitoasetuksen[10] 74 artiklan,

---

6 EUVL L 355, 7.10.2021, s. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/1764/oj.

7 EYVL L 156, 29.5.1998, s. 108, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_eums/1998/363/oj.

8 EYVL L 317, 15.12.2000, s. 355, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_eums/2000/770/oj.

9 EUVL L 210, 6.8.2013, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_eums/2013/806/oj.

10 EYVL L 191, 7.7.1998, s. 53, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_financ/1998/430/oj.

– ottaa huomioon yhdeksänteen Euroopan kehitysrahastoon sovellettavan 27. maaliskuuta 2003 annetun varainhoitoasetuksen[11] 119 artiklan,

– ottaa huomioon kymmenenteen Euroopan kehitysrahastoon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta 18. helmikuuta 2008 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 215/2008[12] 50 artiklan,

– ottaa huomioon yhdenteentoista Euroopan kehitysrahastoon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta 2. maaliskuuta 2015 annetun neuvoston asetuksen (EU) 2015/323[13] 48 artiklan,

– ottaa huomioon yhdenteentoista Euroopan kehitysrahastoon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta ja asetuksen (EU) 2015/323 kumoamisesta 26. marraskuuta 2018 annetun neuvoston päätöksen (EU) 2018/1877[14] 44 artiklan,

– ottaa huomioon työjärjestyksen 101 artiklan, 102 artiklan kolmannen luetelmakohdan ja liitteen V,

– ottaa huomioon kehitysvaliokunnan lausunnon,

– ottaa huomioon talousarvion valvontavaliokunnan mietinnön (A10-0074/2025),

1. hyväksyy yhdeksännen, kymmenennen ja yhdennentoista Euroopan kehitysrahaston varainhoitovuoden 2023 tilien päättämisen;

2. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöksen neuvostolle, komissiolle, tilintarkastustuomioistuimelle ja Euroopan investointipankille sekä huolehtimaan sen julkaisemisesta *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* (L-sarja).

---

11 EUVL L 83, 1.4.2003, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_financ/2003/401/oj.

12 EUVL L 78, 19.3.2008, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/215/oj.

13 EUVL L 58, 3.3.2015, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2015/323/oj.

14 EUVL L 307, 3.12.2018, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1877/oj.

11. Euroopan parlamentin päätöslauselma 7. toukokuuta 2025, joka sisältää huomautukset, jotka ovat erottamaton osa päätöksiä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan unionin yleisen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2023, pääluokka III – Komissio ja toimeenpanovirastot sekä yhdeksäs, kymmenes ja yhdestoista Euroopan kehitysrahasto (2024/2019(DEC))

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon päätöksensä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan unionin yleisen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2023, pääluokka III – Komissio,

– ottaa huomioon päätöksensä vastuuvapauden myöntämisestä toimeenpanovirastojen talousarvioiden toteuttamisesta varainhoitovuonna 2023,

– ottaa huomioon työjärjestyksen 101 artiklan ja liitteen V,

– ottaa huomioon ulkoasiainvaliokunnan, kehitysvaliokunnan, työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnan, ympäristövaliokunnan, liikenne- ja matkailuvaliokunnan, aluekehitysvaliokunnan, kulttuuri- ja koulutusvaliokunnan, kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan sekä naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnan lausunnot,

– ottaa huomioon maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunnan kirjeen,

– ottaa huomioon talousarvion valvontavaliokunnan mietinnön (A10-0074/2025),

A. toteaa, että yhdestoista EKR on tullut viimeiseen vaiheeseensa, sillä sen raukeamislauseke tuli voimaan 31. joulukuuta 2020; ottaa huomioon, että voimassa olevia rahoitussopimuksia koskevia erillisiä sopimuksia allekirjoitettiin kuitenkin 31. joulukuuta 2023 asti ja että käynnissä olevien EKR:stä rahoitettavien hankkeiden täytäntöönpanoa jatketaan niiden lopulliseen päätökseen saattamiseen saakka;

B. ottaa huomioon, että yhdeksättä, kymmenettä ja yhdettätoista EKR:ää [1] ei ole sisällytetty unionin yleiseen talousarvioon vaan niiden täytäntöönpanoa ja niistä raportointia jatketaan edelleen erikseen niiden päättämiseen asti;

C. ottaa huomioon, että vuosien 2021–2027 monivuotisessa rahoituskehyksessä kehitysapu AKT-maille on sisällytetty naapuruus-

[1] Yhdestoista EKR kattaa vuosien 2021–2027 monivuotisen rahoituskehyksen.

, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineeseen – Globaali Eurooppa (NDICI – Globaali Eurooppa) osana unionin yleistä talousarviota ja kehitysapu merentakaisille maille ja alueille, Grönlanti mukaan luettuna, on sisällytetty päätökseen merentakaisten alueiden assosiaatiosta;

D. ottaa huomioon, että EKR:jen hallinnoinnista vastaa lähes kokonaan komission kansainvälisten kumppanuuksien pääosasto ja että vähäistä osuutta (seitsemän prosenttia) EKR:jen vuoden 2023 menoista hallinnoi naapuruuspolitiikan ja laajentumisneuvottelujen pääosasto;

Poliittiset painopisteet

1. korostaa olevansa vahvasti sitoutunut Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen (SEU) ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen (SEUT) kirjattuihin unionin perusarvoihin ja -periaatteisiin; korostaa vastuuvapausprosessissa erityisesti SEUT-sopimuksen 317 artiklassa vahvistettuja moitteettoman varainhoidon periaatteita ja 325 artiklassa vahvistettuja petosten torjuntaa ja unionin taloudellisten etujen suojaamista koskevia periaatteita;

2. korostaa vallanjaon periaatteen merkitystä unionissa ja muistuttaa, että perussopimuksen mukaan toimielinten on tehtävä keskenään vilpitöntä yhteistyötä; katsoo, että yhden unionin toimielimen toimet eivät saisi missään tapauksessa vaikuttaa toisen toimielimen riippumattomuuteen; kehottaa kaikkia muita toimielimiä kunnioittamaan parlamentin roolia ainoana kansalaisten suoraan valitsemana unionin toimielimenä ja pidättymään aiheettomasta, suorasta tai välillisestä puuttumisesta sen lainsäädäntöprosesseihin ja varmistamaan siten, että parlamentin päätöksentekoprosessi pysyy vapaana ja riippumattomana muista unionin toimielimistä tai muista toimijoista;

3. korostaa unionin talousarvion tärkeyttä unionin toimintapolitiikan painopisteiden saavuttamisen kannalta ja sen merkitystä autettaessa jäsenvaltioita kansainvälisten konfliktien tai kriisien ja niiden seurausten kaltaisissa odottamattomissa tilanteissa; huomauttaa tässä yhteydessä, että unionin talousarviosta osoitettavat investoinnit ja tuki ovat edelleen tärkeitä jäsenvaltioiden ja alueiden välisten erojen vähentämisessä, talouskasvun ja työllisyyden edistämisessä, köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen ehkäisyssä ja siten unionin kansalaisten päivittäisen elämän parantamisessa;

4. panee merkille, että tilintarkastustuomioistuin on antanut puhtaan lausunnon varainhoitovuoden 2023 tilien luotettavuudesta sekä tulojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta (sääntöjenmukaisuudesta); pitää toisaalta valitettavana, että tilintarkastustuomioistuin on viidettä vuotta peräkkäin joutunut antamaan kielteisen lausunnon unionin talousarviomenojen laillisuudesta ja sääntöjenmukaisuudesta sekä varauman sisältävän

lausunnon elpymis- ja palautumistukivälineen menojen laillisuudesta ja sääntöjenmukaisuudesta;

5. ilmaisee syvän huolensa siitä, että tilintarkastustuomioistuimen arvioima kokonaisvirhetaso on ollut kasvussa varainhoitovuodesta 2020 lähtien ja on 5,6 prosenttia varainhoitovuonna 2023; panee merkille, että otsakkeiden virhetasoissa on merkittäviä eroja siten, että joillakin menoaloilla virhetaso jää alle kahden prosentin olennaisuusrajan mutta koheesiopolitiikan alalla se on 9,3 prosenttia; panee myös merkille, että vastuuvapaus on poliittinen prosessi, jossa voidaan ottaa huomioon kaikki tiettyyn varainhoitovuoteen liittyvät kysymykset, ja että päätöksen vastuuvapauden myöntämisestä tai epäämisestä olisi perustuttava jatkossakin tosiseikkoihin ja unionin säännöstöön, ja että se koskee koko talousarviota; kehottaa painokkaasti komissiota ottamaan lopultakin huomioon tilintarkastustuomioistuimen suositukset ja vähentämään tulevina vuosina kokonaisvirhetasoa; pyytää lisäksi komissiota esittämään neljän kuukauden kuluessa toimintasuunnitelman virhetason alentamiseksi;

6. on huolissaan siitä, että komissiolla ja tilintarkastustuomioistuimella on erilaiset tulkinnat siitä, mitä ”virhetaso” tarkoittaa, mikä aiheuttaa sekaannusta; ilmaisee tukensa yhteiselle tarkastustavalle ja -menetelmälle ja kehottaa painokkaasti molempia toimielimiä etsimään ratkaisua näihin erilaisiin toimintatapoihin ennen vuoden 2024 vastuuvapausmenettelyä; on huolissaan siitä, että komissio aliarvioi järjestelmällisesti nykyisen virhetason ja että tämä voi johtaa unionin taloudellisten etujen tehottomaan suojaamiseen;

7. ilmaiseen jälleen kerran syvän huolensa siitä, että kerääntyneet maksattamatta olevat sitoumukset (RAL) olivat ennätykselliset 543 miljardia euroa eli 3,2 prosenttia unionin koko BKT:stä vuoden 2023 lopussa, mikä on yli kaksi kertaa enemmän kuin unionin vuotuinen talousarvio vuodeksi 2023; korostaa, että tällainen ennätyksellisen suuri maksattamatta olevien sitoumusten määrä saattaa hankaloittaa tulevaisuudessa poikkeuksellisen korkealla tasolla olevien maksujen sujuvaa suorittamista ja/tai johtaa sitoumusten merkittävään vapauttamiseen, mikä haittaa unionin toimintapoliittisten tavoitteiden täytäntöönpanoa;

8. ilmaisee lisäksi huolensa siitä, että lainanotosta aiheutuva jäljellä oleva velka ylsi 458,5 miljardiin euroon eli 2,7 prosenttiin unionin koko BKT:stä vuoden 2023 lopussa; panee merkille, että jäljellä oleva velka kasvoi 110,5 miljardia euroa vuonna 2023, mikä on tehnyt unionista yhden Euroopan suurimmista lainojen liikkeeseenlaskijoista; panee lisäksi merkille, että jäljellä olevan velan määrän ennustetaan kasvavan edelleen tulevina vuosina, erityisesti koska elpymis- ja palautumistukivälineeseen liittyvä lainananto ja useille maille, myös Venäjän hyökkäyssodan kohteeksi joutuneelle Ukrainalle, annettava rahoitusapu lisääntyvät; ilmaisee syvän huolensa siitä, että velan kasvu altistaa unionin talousarvion

korkojen nousulle, koska osa velasta on hoidettava ja maksettava takaisin unionin talousarviosta;

9. palauttaa mieliin, että on tärkeää soveltaa tiukasti unionin varainhoitosääntöjä kaikissa ohjelmissa ja kaikkiin edunsaajiin, jotta voidaan välttää kaikenlaiset petokset, eturistiriidat, korruptio, päällekkäinen rahoitus ja rahanpesu;

10. korostaa oikeusvaltioperiaatteen merkitystä yhtenä unionin perusarvoista ja painottaa, että oikeusvaltioperiaatetta koskeva ehdollisuusmekanismi on ratkaisevan tärkeä sen varmistamiseksi, että jäsenvaltiot noudattavat edelleen oikeusvaltion periaatteita; toistaa syvän huolensa tiettyjen jäsenvaltioiden heikkenevästä oikeusvaltiotilanteesta, mukaan lukien hyökkäykset kansalaisyhteiskunnan organisaatioita vastaan tai niiden toiminnan rajoittaminen; toteaa, että tämä heikkeneminen on jo sinänsä merkittävä uhka demokraattisille arvoille, mutta aiheuttaa myös kasvavan riskin siitä, että unionin talousarviolle aiheutuu taloudellisia menetyksiä; kehottaa tarjoamaan asianmukaista tukea tällä alalla toimiville kansalaisyhteiskunnan organisaatioille; panee merkille, että kansallisissa hallituksissa on ilmennyt uudenlaisia oikeusvaltioperiaatteen rikkomismuotoja, ja kehottaa komissiota puuttumaan näihin muuttuviin haasteisiin; kehottaa komissiota varmistamaan, että mekanismi pannaan kaikilta osin tinkimättä ja ripeästi täytäntöön, jos jäsenvaltiot rikkovat oikeusvaltion periaatteita siten, että rikkominen vaikuttaa tai uhkaa vaikuttaa unionin taloudellisiin etuihin; korostaa samalla tarvetta antaa oikeusvaltioperiaatetta koskevan ehdollisuusmekanismin täytäntöönpanoon liittyvistä päätöksistä täydellisiä ja oikea-aikaisia tietoja; kannustaa komissiota arvioimaan nimenomaisesti, milloin puutteet oikeusvaltioperiaatteen toteutumisessa ovat luonteeltaan systeemisiä; kehottaa kiinnittämään enemmän huomiota maakohtaisten suositusten täytäntöönpanoon, jota seurataan tehokkailla seurantamekanismeilla ja mitattavissa olevilla vertailuarvoilla; ehdottaa sellaisen kattavan oikeusvaltioperiaatteen seurantakehyksen perustamista, johon osallistuvat kaikki unionin toimielimet, jäsenvaltiot ja ehdokasmaat ja jolla pyritään varmistamaan johdonmukaisuus ja yhtenäisyys kaikkialla unionissa huolehtien samalla siitä, että seurantakehystä sovelletaan tasapuolisesti ja puolueettomasti; kehottaa komissiota ehdottamaan toimenpiteitä, joilla heikentämättä asetuksen soveltamista ja vaikuttavuutta varmistetaan lopullisten edunsaajien suojelu silloin, kun kansalliset hallinnot rikkovat oikeusvaltioperiaatetta;

11. panee merkille elpymis- ja palautumistukivälineen innovaatiota edistävän luonteen ja sen panoksen jäsenvaltioiden tukemiseen pandemian taloudellisista ja sosiaalisista seurauksista elpymisessä ja selviytymiskykyisemmän Euroopan talouden luomisessa; katsoo, että siirtyminen tulosperusteiseen lähestymistapaan, jonka mallina on elpymis- ja palautumistukiväline, edellyttää välineen täytäntöönpanossa havaittujen monien ongelmien ratkaisemista sekä

sen täysimääräistä vaikutusta koskevien tietojen arviointia, ennen kuin tällaista mallia voidaan käyttää; palauttaa mieliin, että elpymis- ja palautumistukivälineen täytäntöönpanossa on havaittu monia ongelmia, jotka olisi ratkaistava, kuten muun muassa seuraavat: alue- ja paikallisviranomaisten ja muiden asiaankuuluvien sidosryhmien, kuten työmarkkinaosapuolten ja kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden, asianmukainen kuuleminen ja osallistaminen täytäntöönpanoon on puutteellista; rajat ylittävä ulottuvuus on heikko, mikä voi viitata EU:n lisäarvon pienenemiseen tältä kannalta; välitavoitteita ja tavoitteita tai niiden tyydyttävää saavuttamista ei ole määritelty selkeästi; joustavuus on riittämätöntä; yhteinen velka, jonka seurauksena on pitkä takaisinmaksuaika; ohjelmassa on vakavia avoimuus-, tarkastus- ja valvontaongelmia, joiden vuoksi kansalaisten on mahdotonta saada tietoa unionin rahoittamien toimien lopullisista edunsaajista ja jotka pakottavat jäsenvaltiot käyttämään elpymis- ja palautumistukivälineen varoja sellaisten hankkeiden kattamiseen, jotka ovat hyvin samankaltaisia kuin koheesiorahastoista rahoitetut hankkeet mutta joita koskevat valvontavalmiudet ovat selvästi rajallisemmat; toistaa olevansa huolissaan siitä, miten komissio ja jäsenvaltiot tulkitsevat elpymis- ja palautumistukivälineen varojen ”lopullisen saajan” käsitettä, sillä tulkinta ei vastaa REPowerEU-neuvotteluissa saavutettua yhteisymmärrystä, ja pitää kiinni siitä, ettei ministeriöitä, viranomaisia tai muita hankintaviranomaisia voida kirjata elpymis- ja palautumistukivälineen rahoituksen lopullisiksi saajiksi; ilmaisee lisäksi huolensa tilintarkastustuomioistuimen havainnoista, jotka koskevat kaksinkertaisen rahoituksen ja sellaisten toistuvien talousarviomenojen rahoittamisen riskiä, jotka eivät ole elpymis- ja palautumistukivälineen oikeusperustan mukaisia;

12. toteaa, että Next Generation EU -välineen järjestelyn mukaisesti välineen lainojen takaisinmaksu on aloitettava ennen vuoden 2027 loppua ja saatettava päätökseen viimeistään vuonna 2058; on huolissaan siitä, että korkojen nousu viime vuosina on lisännyt Next Generation EU -välineen lainakustannuksia merkittävästi alkuperäisiin arvioihin verrattuna; toteaa jälleen, että uusien omien varojen käyttöönottoa koskevan oikeudellisesti sitovan etenemissuunnitelman aikataulua on noudatettava kaikilta osin, ja korostaa, että nopea edistyminen uusien omien varojen käyttöönotossa on olennaisen tärkeää sekä Next Generation EU -välineen lainojen takaisinmaksun että nykyisen ja tulevan monivuotisen rahoituskehyksen turvaamisen kannalta;

13. korostaa, että kaikkiin unionin toimintapolitiikkoihin ja niiden rahoitukseen liittyvää byrokratiaa on kiireellisesti vähennettävä huomattavalla tavalla ja niitä on virtaviivaistettava ja yksinkertaistettava merkittävästi Draghin raportin [2] suositusten mukaisesti, jotta voidaan keventää eurooppalaisten yritysten taakkaa

[2] Euroopan kilpailukyvyn tulevaisuus, 9. syyskuuta 2024.

ja parantaa Euroopan kilpailukykyä ja samalla suojella unionin taloudellisia etuja; korostaa, että yksinkertaistamisella on myös myönteinen vaikutus virhetasoon toimintapolitiikkojen täytäntöönpanossa, koska monet virheet johtuvat liian monimutkaisista säännöistä, joiden keskellä erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten, uusien hakijoiden sekä spin-off- ja startup-yritysten on vaikea luovia;

14. toteaa jälleen, että on päästävä tasapainoon sääntöjen ja menettelyjen yksinkertaistamisen jatkamisen sekä sähköisen raportoinnin järjestelmällisen käytön välillä, toteutettava useimmin toistuvien sääntöjenvastaisten menojen parempaa ja vankempaa valvontaa ja jälkitarkastuksia niin, ettei niistä aiheudu edunsaajille liiallista byrokratiaa ja monimutkaisuutta, kehitettävä koulutustilaisuuksia ja tarjottava käytännön tietoa hakijoille, etenkin uusille hakijoille, sekä parannettava pk-yrityksille, spin-off- ja startup-yrityksille, hallintoelimille ja maksajavirastoille ja kaikille muille asiaankuuluville sidosryhmille annettavaa apua ja ohjeistusta; muistuttaa, että elpymis- ja palautumistukivälineelle tarvitaan erityisesti komission vastuulla olevaa vankkaa valvontajärjestelmää;

15. korostaa NDICI– Globaali Eurooppa -ohjelman tarvetta ja merkitystä tuen antamisessa maailmanlaajuisissa haasteissa sekä ihmisoikeuksien, vapauksien ja demokratian edistämisessä; korostaa, että on tärkeää vahvistaa itäistä naapurustoa koskevaa budjettikohtaa, jotta voidaan tukea poliittisia, taloudellisia ja sosiaalisia uudistuksia tällä haastavalla alueella;

16. korostaa, että unionin uskottavuuden kannalta on välttämätöntä, että komissio varmistaa, että unionin varoja ei myönnetä henkilöille tai järjestöille, jotka ovat yhteydessä minkäänlaisiin terroristiliikkeisiin tai äärinäkemyksiä esittäviin ja väkivaltaisuuksiin ja vihaan yllyttäviin muihin liikkeisiin, jotka vastustavat suoraan Euroopan unionin perusarvoja, islamistiset, antisemitistiset, kristinuskon vastaiset ja islaminvastaiset liikkeet mukaan luettuina; muistuttaa tässä yhteydessä, että on esitetty väitteitä siitä, että UNRWA:n palveluksessa Gazassa olleista 13 000 työntekijästä 19 olisi ollut osallisena Hamasin halveksittavissa terrori-iskuissa 7. lokakuuta; muistuttaa, että yhdeksässä tapauksessa heidän työsuhteensa päätettiin virallisesti UNRWA:n edun mukaisesti; panee merkille YK:n sisäisen tarkastusviraston (OIOS) käynnistämän tutkimuksen tulokset; korostaa, että komission olisi lisäksi otettava käyttöön parempia valvontatoimia, joilla varmistetaan, ettei tätä rahoitusta anneta välillisesti kolmansien osapuolten kautta, ja huolehdittava siitä, että unionin varojen päätyminen lopullisille edunsaajille on paremmin jäljitettävissä;

17. toistaa syvän huolensa siitä, että unionin varoja käytetään yhä useammin unionin periaatteiden ja arvojen vastaisesti, etenkin kun varojen käyttö ja niiden siirrot muille organisaatioille eivät ole täysin jäljitettävissä; varoittaa siitä vaarasta, että unionin varoja saattaa

lopulta päätyä korruptoituneiden piirien käyttöön ja niihin saattaa kohdistua petoksia ja sääntöjenvastaisuuksia, ulkomaista sekaantumista tai poliittista soluttautumista; painottaa, että lopullisia edunsaajia koskeva avoimuus on erittäin tärkeää unionin varojen käytössä;

18. korostaa, että on tärkeää säilyttää institutionaalinen koskemattomuus ja ehkäistä mahdollista ulkomaista sekaantumista; tuomitsee kaikki asiattomat pyrkimykset vaikuttaa Euroopan parlamentin lainsäädäntötoimintaan; korostaa Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) velvollisuutta suorittaa kaikki tarvittavat perusteelliset tutkimukset; korostaa Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) työn merkitystä Euroopan unionin taloudellisten etujen suojaamisessa; pitää kiinni siitä, että EPPOlle on tarjottava riittävät taloudelliset ja henkilöresurssit; palauttaa mieliin sopimuksen Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 13 artiklassa tarkoitettujen toimielinten ja neuvoa-antavien elinten jäsenten eettisiä normeja käsittelevän toimielinten välisen elimen perustamisesta ja vaatii panemaan sen nopeasti täytäntöön kaikissa EU:n toimielimissä;

19. palauttaa mieliin kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden, myös kansalaisjärjestöjen, keskeisen roolin demokraattisten arvojen vaalijana elinvoimaisen ja virkeän demokraattisen yhteiskunnan tukemiseksi, sillä ne varmistavat vankan perustan sille, että kaikki oleelliset näkemykset tulevat eri keskusteluissa laajasti esiin, ja korostaa, että kansalaisyhteiskunnan organisaatioille voidaan antaa näiden tehtävien hoitamiseen tukea unionin varoista Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 11 artiklan mukaisesti;

20. panee merkille, että jotkut talousarvion valvontavaliokunnan jäsenet ovat esittäneet väitteitä, joiden mukaan komission tekemiin avustussopimuksiin sisältyi eriteltyjä edunvalvontatoimia, joiden voitaisiin katsoa mahdollisesti häiritsevän unionin toimielinten sisäistä päätöksentekoa; panee merkille, että komissio toteutti useita toimenpiteitä puuttuakseen väitteisiin antamalla ohjeita sellaisten toimien rahoituksesta, jotka liittyvät unionin lainsäädännön ja politiikan kehittämiseen, täytäntöönpanoon, seurantaan ja noudattamisen valvontaan, ja totesi, että vaikka tällaiset avustussopimukset eivät olleet EU:n oikeudellisen kehyksen vastaisia, ne voivat mahdollisesti aiheuttaa maineriskin unionille; toteaa, että kaikkiin komission avustussopimuksiin sisältyy aina vastuuvapauslauseke, jossa todetaan, että edunsaajan näkemykset eivät millään tavoin edusta EU:n näkemyksiä ja että avustuksen myöntävän viranomaisen ei voida katsoa olevan vastuussa niistä; panee merkille, että tällainen vastuuvapauslauseke lisättiin myös vuoden 2024 toiminta-avustuksia koskevaan ehdotuspyyntöön;

21. panee merkille, että kaikkien osa-alueiden avustussopimuksia tarkastellaan parhaillaan sen varmistamiseksi, että ne ovat uusien ohjeiden mukaisia, ja että komissio ei ole tähän mennessä ilmoittanut

parlamentille tarkastelun kaikkia tuloksia eikä muita toimenpiteitä, joita komissio voi tarvittaessa toteuttaa; kehottaa komissiota pitämään vastuuvapauden myöntävän viranomaisen ajan tasalla tästä asiasta; korostaa, että sidosryhmien kokousten avoimuus on olennaisen tärkeää demokratian eheyden kannalta ja että sitä olisi sovellettava yhtäläisesti kaikkiin unionin toimielinten kanssa yhteistyötä tekeviin yhteisöihin; korostaa, että tällaisen vuorovaikutuksen selkeä dokumentointi ja julkistaminen vahvistaa kansalaisten luottamusta ja demokraattista vastuuvelvollisuutta;

22. muistuttaa, että EU-rahoitus edellyttää tiukkoja vastuuvelvollisuutta ja avoimuutta koskevia normeja; kehottaa tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksessa 05/2024 [3] ja äskettäisessä erityiskertomuksessa 11/2025 [4] antamien suositusten mukaisesti komissiota varmistamaan, että varainhoidon avoimuuden järjestelmässä julkistetut tiedot päivitetään säännöllisesti ja että ne ovat luotettavia, vertailukelpoisia ja hyödyllisiä; korostaa, että EU:n avoimuusrekisterin sihteeristölle on osoitettava lisäresursseja, jotta avoimuusrekisteriä voidaan seurata järjestelmällisesti ja perusteellisesti; toteaa, että tähän olisi sisällyttävä resurssien osoittaminen tekoälyn käyttöönottoon tekoälyyn perustuvan hakumekanismin kehittämiseksi; muistuttaa tarpeesta tarkistaa ennakoivasti, että kaikki EU-rahoitusta saavat yhteisöt kunnioittavat EU:n arvoja;

23. panee tyytyväisenä merkille komission jäsenen Serafinin kirjalliseen kysymykseen antaman vastauksen [5], jossa vahvistetaan jälleen kerran, että EU:n rahoitusta myönnettiin kansalaisjärjestöille ja ne käyttivät sitä noudattaen täysimääräisesti EU:n perussopimuksia ja Life-asetusta [6]; panee lisäksi merkille tilintarkastustuomioistuimen äskettäisen erityiskertomuksen kansalaisjärjestöille myönnetyn EU:n rahoituksen avoimuudesta [7] ja panee merkille, että siinä todetaan, että EU:n rahoituksen käyttö kansalaisjärjestöjen edunvalvontaan on laillista ja että se on myös EU:n varainhoitoasetuksessa säädettyjen EU:n oikeudellisten avoimuusvaatimusten mukaista; panee merkille, että tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksessa 11/2025 todetaan samaan aikaan, että olisi tehtävä enemmän kaikkien EU:n rahoituksen edunsaajien avoimuuden parantamiseksi; kehottaa tässä yhteydessä komissiota panemaan täytäntöön tilintarkastustuomioistuimen suositukset, jotka koskevat omien

---

3 Erityiskertomus 05/2024: EU:n avoimuusrekisteri tarjoaa hyödyllistä mutta rajallista tietoa lobbaustoiminnasta.

4 Erityiskertomus 11/2025: Kansalaisjärjestöille myönnettyyn EU-rahoitukseen liittyvä avoimuus – Edistystä tapahtunut, mutta kokonaiskuva ei vieläkään ole luotettava.

5 https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/P-10-2025-000595-ASW_EN.pdf.

6 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021R0783.

7 https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/P-10-2025-000595-ASW_EN.pdf.

ilmoitusten seulontaa EU:n varainhoidon avoimuuden järjestelmässä sekä sen ennakoivaa seurantaa, että edunsaajat kunnioittavat EU:n perusarvoja ja -periaatteita;

24. on tyytyväinen uudelleenlaaditun varainhoitoasetuksen voimaantuloon; pitää erityisesti myönteisinä parannuksia, jotka liittyvät unionin rahoituksen jäljittämiseen digitaalisilla välineillä ja yhteentoimivuuteen, sillä niillä vahvistetaan unionin taloudellisten etujen suojaamista, varhaishavainta- ja poissulkemisjärjestelmän (EDES) kohdennettua laajentamista yhteistyöhön perustuvaan hallinnointiin vuoden 2027 jälkeisessä monivuotisessa rahoituskehyksessä, viittausta oikeusvaltioperiaatetta koskevaan ehdollisuusmekanismiin ja unionin arvoihin, sellaisina kuin niistä määrätään SEU-sopimuksen 2 artiklassa, perustuvan ehdollisuuden käyttöönottoon sekä mahdollisuutta virtaviivaistaa pk-yrityksille ja yksittäisille hakijoille annettavaa tukea ottamalla käyttöön erittäin pienimuotoisia avustuksia;

I LUKU

Monivuotinen rahoituskehys

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen tarkastuslausuma ja talousarvio- ja varainhallinto

Tilien luotettavuus

25. panee tyytyväisenä merkille, että tilintarkastustuomioistuin toteaa vuosikertomuksessaan talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuodelta 2023 [1], että Euroopan unionin konsolidoitu tilinpäätös kyseiseltä varainhoitovuodelta on luotettava; panee merkille, että tilintarkastustuomioistuin on antanut puhtaan tarkastuslausunnon tilien luotettavuudesta joka vuosi vuodesta 2007 lähtien;

26. panee merkille, että 31. joulukuuta 2023 velkojen kokonaismäärä oli 679,9 miljardia euroa ja varojen kokonaismäärä 467,7 miljardia euroa; huomauttaa, että 212,2 miljardin euron ero muodostui negatiivisista nettovaroista ja että kyseiset varat sisälsivät velkaa sekä sen osan unionille joulukuun 31. päivään 2023 mennessä jo aiheutuneista menoista, joka on katettava tulevista talousarvioista;

27. panee merkille, että vuoden 2023 lopussa edunsaajille oli aiheutunut arviolta 155,2 miljardia euroa sellaisia tukikelpoisia menoja, jotka olivat vielä ilmoittamatta (2021: 148,7 miljardia euroa), ja toteaa, että nämä määrät kirjattiin menojäämiksi ja niistä 7,4 miljardia euroa liittyy elpymis- ja palautumistukivälineen menojäämään;

28. panee tyytyväisenä merkille tilintarkastustuomioistuimen johtopäätöksen, jonka mukaan varat, velat, tulot ja menot, mukaan lukien Next Generation EU -välineeseen liittyvät varat, velat, tulot ja menot, Yhdistyneen kuningaskunnan eroprosessiin liittyvä arvio ja Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyssodan vaikutukset on esitetty konsolidoidussa tilinpäätöksessä oikein;

Unionin tulojen laillisuus ja sääntöjenmukaisuus

29. panee merkille tilintarkastustuomioistuimen johtopäätöksen, jonka mukaan unionin tulojen virhetaso ei ollut olennainen ja tilintarkastustuomioistuimen tarkastamat hallinnointijärjestelmät olivat yleisesti ottaen vaikuttavia;

Unionin menojen laillisuus ja sääntöjenmukaisuus

30. pitää erittäin valitettavana tilintarkastustuomioistuimen viidettä vuotta peräkkäin antamaa kielteistä lausuntoa unionin talousarviomenojen laillisuudesta ja sääntöjenmukaisuudesta; pitää

---

[1] EUVL C, C/2024/5882, 9.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5882/oj.

tätä entistä suurempana ongelmana, koska komissio vaikuttaa kykenemättömältä tai haluttomalta tunnistamaan tilanteen syitä ja puuttumaan sen taustalla oleviin ongelmiin; pitää valitettavana, että komissio ei hyväksy joitakin tilintarkastustuomioistuimen suosituksia; panee merkille erityisesti tarpeen vahvistaa komission ja jäsenvaltioiden välistä varainhoitoa, jota tilintarkastustuomioistuin pitää epäluotettavana ja joka siten vaarantaa vuotuisen hallinto- ja tuloksellisuuskertomuksen luotettavuuden; kehottaa komissiota esittämään selkeän toimintasuunnitelman virhetason alentamiseksi seuraavien neljän kuukauden kuluessa; korostaa, että parlamentin on valvottava asianmukaisesti tällaisen toimintasuunnitelman toteutumista;

31. on erittäin huolissaan tilintarkastustuomioistuimen arviosta, jonka mukaan vuoden 2023 menojen virhetaso on 5,6 prosenttia; toteaa tämän osoittavan, että tilanne on heikentynyt entistä nopeammin kahteen edelliseen vuoteen verrattuna (4,2 prosenttia vuonna 2022 ja 3,0 prosenttia vuonna 2021); panee huolestuneena merkille, että tilintarkastustuomioistuin on edelleen havainnut merkittäviä ongelmia kulujen korvaamiseen perustuvissa menoissa, joiden arvioitu virhetaso on 7,9 prosenttia; panee merkille, että tilintarkastustuomioistuimen havaitsemien virheiden vaikutuksen arvioidaan olevan sekä olennainen että laajalle ulottuva; kehottaa tiukentamaan komission varainhoitoa tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksissa ja erityiskertomuksissa antamien suositusten mukaisesti, jotta voidaan päättäväisesti taltuttaa korkea virhetaso lähivuosina; korostaa tilintarkastustuomioistuimen varoitusta siitä, että EU:n kasvava velka lisää sen talousarvioon kohdistuvaa painetta;

32. panee merkille, että komissio luokittelee vuotuisessa hallinto- ja tuloksellisuuskertomuksessaan menot suuren, keskisuuren ja pienen riskin luokkiin, jotta toimet voidaan keskittää suuririskisille aloille; toteaa, että tilintarkastustuomioistuin käyttää vain kahta riskiluokkaa antaakseen lausunnon menojen laillisuudesta ja sääntöjenmukaisuudesta; panee huolestuneena merkille, että tilintarkastustuomioistuimen tarkastustyö toi kuitenkin komission jälkitarkastuksissa esiin rajoitteita, jotka yhdessä vaikuttavat komission riskinarvioinnin luotettavuuteen; panee huolestuneena merkille, että yksi aloista, joihin vaikutukset kohdistuivat eniten, oli ”koheesio, palautumiskyky ja arvot” ja että tilintarkastustuomioistuin arvioi, että suurin osa menoista oli suuririskisiä, kun taas komissio luokitteli vain pienen osan tällä tavoin;

33. toistaa olevansa huolissaan tilintarkastustuomioistuimen huomautuksesta, jonka mukaan komission riskinarvioinnissa riskitaso todennäköisesti aliarvioidaan useilla aloilla; on myös huolissaan tilintarkastustuomioistuimen havaitsemista toistuvista puutteista jäsenvaltioiden hallinto- ja valvontajärjestelmissä, jotka eivät vieläkään estä tai havaitse sääntöjenvastaisuuksia otsakkeessa 2, mikä rajoittaa niiden työn luotettavuutta, ja komission virhetasot

puolestaan perustuvat edelleen näihin kansallisiin järjestelmiin, jotka eivät toimi tehokkaasti;

34. panee merkille, että kasvu johtuu pääasiassa monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeen 2 (koheesio, palautumiskyky ja arvot) arvioidusta virhetasosta, ja toteaa tilintarkastustuomioistuimen havainneen, että 9,3 prosenttia menoista oli unionin sääntöjen ja säännösten vastaisia; palauttaa mieliin, että tilintarkastustuomioistuin on raportoinut taustalla olevista ongelmista, jotka ovat olleet tiedossa useiden vuosien ajan;

35. korostaa, että tilintarkastustuomioistuimen tarkastuslausumassa esitetty arvio unionin menojen virhetasosta on arvio rahamäärästä, jota ei olisi pitänyt maksaa, koska sitä ei ole käytetty sovellettavien sääntöjen ja säännösten mukaisesti; katsoo, että vaikka arvioitu virhetaso ei ole petosten tai korruption indikaattori, se ilmentää menoja, joissa korjaavat toimet ovat tarpeen, ja osoittaa siten resurssien tuhlailevaa käyttöä; pitää valitettavana sitä, että vaikka tämä jo itsessään on ongelma, se antaa lisäksi kielteisen vaikutelman kansalaisille ja saattaa jopa asettaa kyseenalaiseksi komission kyvyn suojata tehokkaasti unionin taloudellisia etuja;

36. panee huolestuneena merkille, että komission oma arvio riskitasosta maksamishetkellä on vain 1,9 prosenttia vuonna 2023 ja että se on ollut tällä tasolla vuodesta 2020 lähtien; toteaa komission arvioivan, että se kykenee tekemään oikaisuja ja perimään sääntöjenvastaisia menoja takaisin 1,0 prosentissa tapauksista asiaankuuluvien ohjelmien täytäntöönpanon aikana, minkä perusteella riski päättämishetkellä on 0,9 prosenttia; on huolissaan siitä, että komission riski maksamishetkellä on jälleen tänä vuonna alittanut tilintarkastustuomioistuimen arvioiman 5,6 prosentin virhetason sekä tilintarkastustuomioistuimen vaihteluvälin, joka on 4,4–6,8 prosenttia; korostaa, että ero tilintarkastustuomioistuimen kokonaisvirhetason ja komission riskitason maksamishetkellä välillä on ilmeinen myös tietyillä menoaloilla, erityisesti otsakkeessa 2, jopa selkeämmin kuin aiemmin; suhtautuu myönteisesti tilintarkastustuomioistuimen arvioon virhetasosta ja pitää sitä tärkeänä olemassa olevien riskien indikaattorina;

37. panee merkille komission monivuotisen näkökulman riskitasoon päättämishetkellä, koska vuoden lopun jälkeen toteutetut oikaisut ja takaisinperinnät eivät näy tilintarkastustuomioistuimen arvioimassa virhetasossa; pitää kuitenkin valitettavana, että komission tapa esittää riskitaso maksamishetkellä aiheuttaa sekaannusta;

38. palauttaa mieliin vuoden 2022 vastuuvapauspäätöslauselmassa esitetyt kannat ja varainhoitovuotta 2023 koskevissa vastuuvapauskuulemisissa käydyt keskustelut siitä, kuinka unionin menoissa tehtyjä virheitä koskevat tilintarkastustuomioistuimen ja komission menetelmät ja arviot poikkeavat toisistaan; panee erityisesti merkille, että tilintarkastustuomioistuimen virhetaso

perustuu tilastolliseen otokseen, kun taas komission riskitaso maksamishetkellä on koottu pitkälti jäsenvaltioiden kansallisten tarkastusviranomaisten ilmoittamista virhetasoista ja laskettu vasta oikaisujen ja takaisinmaksujen jälkeen; muistuttaa, että tilintarkastustuomioistuimen määrittämä virhetaso sisältää virheet, joita jäsenvaltiot ja komissio eivät olleet havainneet, mikä osoittaa, että komission arvioimat virhetasot ovat todellista alhaisempia; panee huolestuneena merkille, että tilintarkastustuomioistuimen ja komission arvioiden välillä on entistä suurempi kuilu; panee lisäksi merkille, että komissio ja tilintarkastustuomioistuin järjestävät asiasta yhteisiä työpajoja; panee merkille, että tilintarkastustuomioistuin mukautti äskettäin erillisvirastojen hankintoja koskevan menetelmänsä komission menetelmään; toistaa tukevansa tilintarkastustuomioistuimen riippumatonta tarkastustapaa ja -menetelmiä ja kehottaa komissiota tekemään yhteistyötä tilintarkastustuomioistuimen kanssa, jotta yhdenmukaistamista voidaan lisätä ja virhetasosta voidaan tarjota vertailukelpoisempia arvioita;

39. muistuttaa, että vastuuvapauden myöntävä viranomainen tarvitsee tilintarkastustuomioistuimen antaman tarkastuslausuman tilien luotettavuudesta sekä tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja sääntöjenmukaisuudesta vuoden lopussa voidakseen päättää vastuuvapauden myöntämisestä kyseisen vuoden osalta; panee merkille, että unionin meno-ohjelmat ovat monivuotisia ja että niiden hallinto- ja valvontajärjestelmät kattavat useita vuosia, mikä mahdollistaa oikaisut ja takaisinperinnät vuoden päättymisen jälkeen;

40. muistuttaa, että komissio on vastuussa petosten ehkäisemisestä ja havaitsemisesta; panee merkille, että tilintarkastustuomioistuin on tehtäviään hoitaessaan velvollinen ilmoittamaan kaikista sääntöjenvastaisuuksista; panee merkille, että tilintarkastustuomioistuin toimittaa EPPOlle tiedot sen toimivaltaan kuuluvista epäillyistä rikostapauksista ja OLAFille epäilyt unionin taloudellisia etuja vahingoittavasta petoksesta, lahjonnasta tai muusta laittomasta toiminnasta; panee merkille, että vuonna 2023 tilintarkastustuomioistuin raportoi OLAFille 20:stä petosepäilystä, joiden johdosta OLAF on aloittanut neljä tutkintaa, ja samaan aikaan se raportoi EPPOlle näistä tapauksista kahdestatoista, joiden johdosta EPPO on aloittanut yhdeksän tutkintaa; pitää myönteisenä, että tilintarkastustuomioistuin on raportoinut sääntöjenvastaisuustapauksista OLAFille ja EPPOlle, koska tarkastustoimeksiannoista saadut tiedot ovat yleensä erittäin luotettavia; muistuttaa tässä yhteydessä koko unionin petostentorjuntajärjestelmän keskeisestä tehtävästä ja ilmaisee olevansa jossain määrin huolestunut siitä, että jotkin jäsenvaltiot ovat kieltäytyneet yhteistyöstä yhden siihen kuuluvan elementin eli EPPOn kanssa;

Talousarvio- ja varainhallinto

41. panee merkille, että vuonna 2023 käytettävissä olevista maksusitoumusmäärärahoista käytettiin 98,9 prosenttia (184,4 miljardia euroa 186,5 miljardista eurosta); panee merkille, että käytettävissä olevat määrärahat ylittivät monivuotisen rahoituskehyksen enimmäismäärän, joka on 182,7 miljardia euroa, ja että tämä johtui erityisrahoitusvälineiden käytöstä uusien tai ennakoimattomien tapahtumien vuoksi; panee merkille, että maksumäärärahoista käytettiin 90,0 prosenttia (162,0 miljardia euroa käytettävissä olevista 165,2 miljardista eurosta);

42. panee huolestuneena merkille, että maksattamatta olevien sitoumusten, jotka ovat tulevia velkoja, ellei niitä vapauteta, kokonaismäärä oli ennätyksellisen suuri eli 543 miljardia euroa (2022: 450 miljardia euroa), ja panee merkille, että komissio ennakoi määrän pienenevän vuodesta 2025 vuoteen 2029, kun sekä Next Generation EU -välineen että ohjelmakauden 2021–2027 sidotut määrät olisi määrä maksaa; panee kuitenkin merkille, että vuoden 2023 todellinen määrä (543 miljardia euroa) on paljon suurempi kuin ennakoitu määrä (490 miljardia euroa), mikä asettaa komission arviot kyseenalaiseksi;

43. muistuttaa, että vuosien 2021–2027 monivuotisen rahoituskehyksen nojalla yhteistyössä toteutettavan hallinnoinnin piiriin kuuluvien varojen käyttöön on vähemmän aikaa kuin edellisten monivuotisten rahoituskehysten aikana ja että tämä johtuu jakson viimeistä vuotta koskevasta n+2-säännöstä, mikä maksattamatta olevien määrien korkeaan määrään yhdistettynä lisää määrärahojen vapauttamiseen liittyvää riskiä; panee merkille tilintarkastustuomioistuimen huomautuksen siitä, että komissio on korottanut vapautettavien sitoumusten määrää koskevaa ennustettaan, joka oli 7,6 miljardia euroa vuosiksi 2023–2027, siten, että se on 8,1 miljardia euroa vuosiksi 2024–2027 ja 8,8 miljardia euroa vuosiksi 2025–2027, mikä merkitsee 15 prosentin lisäystä kahdessa vuodessa; korostaa huolestuneena, että komissio on aliarvioinut ennusteensa maksattamatta olevista määristä kahden viime vuoden aikana ja että sen vuoksi se todennäköisesti aliarvioi vuoteen 2027 mennessä vapautettavien sitoumusten määrän; panee merkille vuosien 2021–2027 monivuotisen rahoituskehyksen väliarvioinnin jälkeen käyttöön otetun kaskadimekanismin ja kannustimen käyttää vapautettuja määriä komission Next Generation EU -välinettä varten lainaamien määrien kasvavien korkokustannusten kattamiseen;

44. panee merkille, että komission viimeksi laatimaan pitkän aikavälin maksuennusteeseen sisältyy merkittäviä sitoumusten vapauttamisia vuodesta 2027 alkaen, mikäli jäsenvaltiot eivät ryhdy lisätoimiin ja pane niitä täytäntöön paljon nopeammassa tahdissa kuin kaudella 2014–2020; huomauttaa, että koheesiorahaston, EAKR:n ja ESR+:n koheesiopolitiikan varojen osalta komissio ennusti vuosina 2024–2027 vapautettavien sitoumusten kokonaismääräksi 2,2 miljardia euroa, ja toteaa, että määrä on yli viisinkertainen verrattuna vuoden 2022 ennusteeseen, joka oli 0,4 miljardia euroa; varoittaa, että

oikeudenmukaisen siirtymän rahaston vuoden 2023 alhaisen toteutumisasteen vuoksi merkittäviä määriä joutuu riskinalaiseksi vuodesta 2025 alkaen; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita hyödyntämään kaikki tarjolla olevat mahdollisuudet, jotta voidaan välttää sitoumusten vapauttaminen;

45. panee huolestuneena merkille, että unionin velka kasvoi vuosien 2022 ja 2023 välisenä aikana 344,3 miljardista eurosta 458,5 miljardiin euroon ja että siitä 60 prosenttia liittyy Next Generation EU -välineeseen; panee merkille, että pelkästään Next Generation EU -välinettä varten liikkeeseen lasketun velan korkokustannukset on maksettava suoraan unionin talousarviosta ja että korkojen nousun vuoksi näiden kustannusten arvioidaan nykyisen monivuotisen rahoituskehyksen osalta (vuoden 2027 loppuun asti) olevan 17–27 miljardia euroa suuremmat kuin alun perin ennustetut 14,9 miljardia euroa;

46. panee huolestuneena merkille, että unionin talousarvioon takuiden ja ehdollisten velkojen seurauksena kohdistuva kokonaisriski kasvoi 298,0 miljardiin euroon; toteaa, että pääomamarkkinoiden korkoja koskevat oletukset olisi tehtävä konservatiivisesti sekä olemassa olevan että uuden velan osalta ja että kummallekin luokalle on laadittava toteuttamiskelpoinen takaisinmaksusuunnitelma; panee merkille, että tilintarkastustuomioistuin sai komissiolta tietoja, joiden mukaan riski kasvaa tasaisesti tulevina vuosina, mikä lisää talousarvion liikkumavaraan kohdistuvaa painetta ja vähentää entisestään unionin talousarvion joustavuutta; antaa tukensa tilintarkastustuomioistuimen komissiolle antamille suosituksille toimia ennakoivammin sen varmistamiseksi, että sen riskienlieventämisvälineillä (kuten yhteisellä vararahastolla) on riittävä kapasiteetti ja että niillä voidaan toteuttaa raportointi talousarvioon kohdistuvasta vuotuisesta kokonaisriskistä entistä avoimemmin tekemällä sitä koskevasta arviosta julkinen;

47. panee huolestuneena merkille, että tilintarkastustuomioistuin havaitsi erityiskertomuksessaan 07/2024 [2], että merkittävä osa vuosina 2014–2022 annetuista perintämääräyksistä oli vielä avoinna tarkastuksen ajankohtana; panee lisäksi merkille, että vastauksissaan parlamentin talousarvion valvontavaliokunnalle (CONT) vuoden 2023 vastuuvapausmenettelyä koskeviin kirjallisiin kysymyksiin komissio mainitsi, että vuosina 2014–2023 erääntyi 1 357 perintämääräystä, joiden jäljellä oleva määrä oli yhteensä noin 335 miljoonaa euroa; kehottaa komissiota asettamaan etusijalle erääntyneiden perintämääräysten mukaisten varojen perimisen ja tiedottamaan talousarvion valvontavaliokunnalle saavutetusta edistyksestä;

---

[2] Tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomus 07/2024: Sääntöjenvastaisiin EU-menoihin sovellettavat komission takaisinperintäjärjestelmät – Potentiaalia periä takaisin enemmän ja nopeammin.

48. korostaa, että tasa-arvo on yksi unionin perustana olevista arvoista ja se on kirjattu Euroopan unionin perusoikeuskirjaan; muistuttaa, että unioni on sitoutunut sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamiseen päätöksenteossaan ja unionin varojen hoitamisessa, mihin kuuluu myös sukupuolitietoinen budjetointi; kannustaa komissiota jatkamaan toimia sukupuolitietoisen budjetoinnin alalla ja seuraamaan EU:n talousarvion vaikutusta, jotta edistetään sukupuolten tasa-arvoa; palauttaa mieliin komission velvollisuuden liittää vaikutustenarviointi kaikkiin lainsäädäntöehdotuksiin, joilla on merkittäviä taloudellisia, sosiaalisia ja ympäristövaikutuksia, jotta voidaan taata muun muassa varojen oikeudenmukainen jakautuminen;

49. panee merkille, että avoimuusrekisteristä tehtyä toimielinten välistä sopimusta on määrä arvioida uudelleen heinäkuuhun 2025 mennessä; kehottaa komissiota varmistamaan, että prosessi on mahdollisimman avoin, yhdenmukaistamaan kaikkien rekisteröityneiden osalta taloudellista raportointia koskevia vaatimuksia (mukaan lukien rahoituslähteet ja lobbausta koskeva budjetti) ja puuttumaan myös EU:n avoimuusrekisteriä koskevassa tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksessa 05/2024 mainittuun riskiin edunvalvontakategoriaa koskevista omista ilmoituksista; katsoo, että tilintarkastustuomioistuimen suositusten huomioon ottamiseksi avoimuusrekisterin sihteeristön resursseja olisi lisättävä;

50. palauttaa mieliin seuraavat tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen 11/2025 havainnot: i) yhteisöjen määrittäminen ja rekisteröinti kansalaisjärjestöiksi ei aina ole yhdenmukaista ja luotettavaa ii) myöntämismenettelyä on selkiytetty, mutta tietojen kattavuuteen ja oikeellisuuteen liittyy edelleen ongelmia iii) luotettavan kokonaiskuvan puuttuminen kansalaisjärjestöille suunnatuista unionin varoista vaikeuttaa hyödyllisen analyysin tekemistä iv) tilintarkastustuomioistuimen otokseen sisältyneet ehdotuspyynnöt olivat läpinäkyviä v) unionin arvojen kunnioittamista ei tarkisteta ennakoivasti ja vi) avoimuuskäytännöt vaihtelevat suuresti, ja avoimuus toteutuu paremmin suuremmissa kansalaisjärjestöissä; kehottaa komissiota panemaan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen suositukset kaikilta osiltaan täytäntöön;

Suositukset

51. tukee voimakkaasti suosituksia, jotka tilintarkastustuomioistuin esitti vuosikertomuksessaan talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuodelta 2023 [3] (vuosikertomus varainhoitovuodelta 2023) sekä asiaan liittyvissä erityiskertomuksissa; kehottaa komissiota panemaan ne viipymättä täytäntöön ja tiedottamaan

---

[3] EUVL C, C/2024/5882, 9.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5882/oj.

vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle täytäntöönpanon edistymisestä;

52. kehottaa tilintarkastustuomioistuinta tutkimaan yhdessä komission kanssa, miten ne voisivat yhdenmukaistaa yleiseen talousarvioon liittyviä menetelmiään esimerkiksi erillisvirastojen hankintojen tapauksessa ottaen samalla huomioon niiden erilaiset roolit;

53. kehottaa komissiota erityisesti

i) jatkamaan keskustelua tilintarkastustuomioistuimen kanssa, jotta voidaan lisätä ymmärrystä näistä kahdesta toimintatavasta, jotka johtavat erilaisiin arvioihin unionin menojen virheistä, lähentää niitä toisiinsa ja lisätä niiden vertailtavuutta;

ii) ottamaan huomioon korjaavien toimenpiteiden vaikutuksen kokonaisvirhetasoon;

iii) tutkimaan yhdessä tilintarkastustuomioistuimen kanssa, miten ne voisivat yhdenmukaistaa menetelmiään hankintoja koskevien virheiden arvioimiseksi ja yleisen talousarvion virhetason arvioimiseksi esimerkiksi erillisvirastojen hankintojen tapauksessa ottaen samalla huomioon niiden erilaiset roolit;

iv) esittämään vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle strategian, jolla tehostetaan varojen käyttöä aiottuun tarkoitukseen, parannetaan käyttöastetta ja estetään sitoumusten vapauttaminen, jotta unionin talousarviosta saadaan mahdollisimman suuri lisäarvo EU:n tasolla;

v) parantamaan maksattamatta olevia sitoumuksia koskevan ennusteen luotettavuutta esittämällä unionin varojen käytöstä realistisemman arvion, jotta vastuuvapauden myöntävä viranomainen saa paremman ennusteen maksattamatta olevien määrien kehityksestä vuosien mittaan ja jotta unionin talousarviota voidaan suojella paremmin;

vi) toteuttamaan riittäviä toimenpiteitä unionin talousarvion suojaamiseksi erilaisilta riskeiltä, joita on havaittu muissa asioissa kuin maksamatta olevien määrien yhteydessä ja jotka liittyvät muun muassa koheesiopolitiikan sitoumusten vapauttamiseen, kasvavaan velkaan, kasvaneisiin talousarvioon kohdistuviin riskeihin ja inflaation kasvun aiheuttamiin vaikutuksiin, sekä raportoimaan näistä riskeistä;

vii) raportoimaan avoimemmin vuotuisesta talousarvioon kohdistuvasta kokonaisriskistä esittämällä vuotuisessa hallinto- ja tuloksellisuuskertomuksessa monivuotisen katsauksen riskiin, joka talousarviotakuista aiheutuu unionin talousarviolle;

viii) yksinkertaistamaan oleellisesti sääntöjä ja menettelyjä ja parantamaan pk-yrityksille, uusille hakijoille, spin-off- ja startup-

yrityksille, hallintoelimille ja maksajavirastoille, kansalaisjärjestöille ja kaikille muille asiaankuuluville sidosryhmille annettavaa apua ja varmistamaan, että niille annettava ohjeistus on johdonmukaista ja käyttäjäystävällistä, vaarantamatta tarkastusten laatua;

ix) varmistamaan, että käytössä olevien riskienlieventämisvälineiden avulla voidaan vastata tehokkaasti unionin talousarvioon kohdistuviin riskeihin;

x) tehostamaan toimia, joilla parannetaan varojen käytön avoimuutta myös varojen lopullisia saajia koskevien tietojen osalta, mukaan lukien tiedot varoista, jotka on osoitettu toimintapoliittisten ja lainsäädäntöehdotusten valmisteluun;

xi) ottamaan käyttöön kaikki tarvittavat keinot sen varmistamiseksi, että kaikki unionin toimielimiä lähestyvät edunvalvojat rekisteröidään avoimuusrekisteriin; kehottaa lisäksi komissiota perustamaan tehokkaan mekanismin, jolla varmistetaan, että avoimuusrekisteriin merkittyjen unionin rahoitusta saavien yhteisöjen toiminta on unionin arvojen mukaista, ja vaatimaan täyttä avoimuutta niiden rahoituksesta siten, että kaikkien rekisteröityjen yhteisöjen rahoituksesta saadaan syvällisempi käsitys, minkä olisi oltava edellytys lähestyttäessä kaikkia unionin toimielimiä, elimiä ja virastoja;

xii) takaamaan yhdessä parlamentin ja neuvoston kanssa avoimuusrekisterin sihteeristölle riittävät resurssit sen varmistamiseksi, että kaikkien edunvalvojien edunvalvontatoimintaa koskevien merkintöjen paikkansapitävyys voidaan tarkistaa ja että edunvalvonnasta tulee avoimempaa, kuten tilintarkastustuomioistuimen EU:n avoimuusrekisteriä koskevassa erityiskertomuksessa 05/2024 pyydettiin; kehottaa komissiota osoittamaan riittävät resurssit sääntöjenvastaisuuksien tunnistamiseen, jotta voidaan taata laaja valikoima hakuvalmiuksia;

xiii) edellyttämään avoimuusrekisteriin kirjatuilta edunvalvojilta luetteloa niiden taloudellisista tukijoista ja omaehtoista vakuutusta siitä, että ne edustavat ainoastaan omia etujaan tai jäsentensä yhteisiä etuja, ja ehdottamaan 20. toukokuuta 2021 tehdyn toimielinten välisen sopimuksen liitteen II muuttamista siten, että niiden edellytetään merkitsevän taloudelliset tukijansa EU:n avoimuusrekisteriin silloinkin, kun ne ilmoittavat kyseisessä rekisterissä edustavansa ainoastaan omien jäsentensä etuja; kehottaa jo rekisteröityjä yhteisöjä, jotka eivät ole antaneet omaehtoista ilmoitusta taloudellisista resursseistaan, ilmoittamaan ne vapaaehtoisesti ennen toimielinten välisen sopimuksen muuttamista;

xiv) tukemaan edelleen jäsenvaltioita sekä tarkastusten laadun parantamisessa että niiden määrän lisäämisessä ja jatkamaan petosten ja korruption torjunnan parhaiden käytäntöjen jakamista;

xv) puuttumaan erääntyneitä perintämääräyksiä koskevaan tilanteeseen ja toteuttamaan kaikki tarvittavat toimenpiteet, jotta suurin osa kauden 2014–2023 maksamatta olevasta määrästä voidaan periä takaisin, myös yritysten eskalointimekanismien täytäntöönpanon osalta, ja tiedottamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle määrien takaisinperinnän edistymisestä;

xvi) vahvistamaan unionin petostentorjuntajärjestelmän valmiuksia, myös tarjoamalla riittävät taloudelliset ja henkilöresurssit, ja helpottamaan niiden välistä yhteistyötä;

Tulot

54. panee tyytyväisenä merkille, että tilintarkastustuomioistuin pystyy antamaan vuonna 2023 puhtaan lausunnon myös tulojen laillisuudesta ja sääntöjenmukaisuudesta; korostaa samalla, että ongelmat, jotka koskevat kannettujen tullien ilmoittamatta jättämistä tai virheellistä ilmoittamista (tullivaje) ja jotka johtavat kannettujen tuontitullien liian pieneen määrään, ovat jatkuneet useiden vuosien ajan ja voivat johtaa siihen, että unioni ja jäsenvaltiot menettävät perinteisiä omia varoja;

55. panee erittäin huolestuneena merkille tilintarkastustuomioistuimen havainnot komission tullitoimintasuunnitelman täytäntöönpanosta, jonka ansiosta tullivajetta voitaisiin merkittävästi pienentää, ja toteaa jälleen kerran, että joidenkin tähän suunnitelmaan sisältyvien toimien täytäntöönpanossa ei ole edistytty riittävästi; panee merkille, että osana tätä suunnitelmaa komissio ehdotti toukokuussa 2023 tulliuudistusta [4], johon sisältyy EU:n tulliviranomaisen ja EU:n tullidatakeskuksen perustaminen;

56. muistuttaa, että tilintarkastustuomioistuin on korostanut tuontitavaroiden riittämättömistä tai tehottomista tullitarkastuksista EU:n taloudellisille eduille aiheutuvia riskejä; antaa tunnustusta OLAFin pyrkimyksille torjua tullimaksuihin ja arvonlisäveroon liittyviä petoksia; korostaa, että sähköiseen kaupankäyntiin ja verkkoalustoihin liittyy uusia riskejä mahdollisten turvallisuusuhkien myötä samoin kuin riski siitä, että EU:n vero- ja tullisäännöistä, tuotestandardeista, teollis- ja tekijänoikeuksista, kielloista ja rajoituksia ei pidetä kiinni;

57. panee huolestuneena merkille tilintarkastustuomioistuimen tuovan esiin, että komissio ei perinyt viivästyskorkoa kuudessa tapauksessa, joissa jäsenvaltiot tekivät BKTL-tietojen oikaisuja myöhässä ja joissa

---

4 COM(2023) 258.

komissio oli esittänyt varaumia; on tilintarkastustuomioistuimen kanssa samaa mieltä siitä, että tällaisissa tapauksissa komission olisi periaatteessa perittävä viivästyskorkoa, jotta jäsenvaltioita kannustettaisiin käsittelemään varaumat määräajassa;

58. panee tyytyväisenä merkille, että jäsenvaltioiden tuottamaan kierrättämättömään muovipakkausjätteeseen perustuvat uudet omat varat olivat 7,2 miljardia euroa eli 4,0 prosenttia EU:n kokonaistuloista vuonna 2023; panee lisäksi merkille, että tilintarkastustuomioistuin havaitsi joitakin tietojen luotettavuuteen ja vertailukelpoisuuteen liittyviä ongelmia [5]; korostaa, että nämä varat ovat erinomainen esimerkki uudesta omien varojen lähteestä, koska se luo jäsenvaltioille myönteisiä kannustimia vähentää kierrättämättömien muovipakkausten määrää ja tuottaa samalla unionille uuden tulovirran;

59. korostaa, että ilmeisiä ehdokkaita tällaisiksi uusiksi varoiksi ovat komission vuodesta 2021 alkaen tekemät ehdotukset kolmesta uudesta lisätulolähteestä, joista ensimmäinen perustuu päästökauppajärjestelmästä saataviin tuloihin, toinen unionin hiilirajamekanismin tuottamiin varoihin ja kolmas monikansallisten yritysten voittoihin perustuvaan osuuteen, joka kohdennetaan uudelleen unionin jäsenvaltioille OECD:n ja G20-maiden verotusoikeuksien uudelleenjakoa koskevan sopimuksen (”ensimmäinen pilari”) mukaisesti; huomauttaa samalla, että myös muita lähteitä voitaisiin harkita, jos jäsenvaltioiden olisi helpompi hyväksyä ne; suhtautuu myönteisesti muihin aloitteisiin, jotka voivat johtaa uusien omien varojen ottamiseen unionin talousarvioon;

60. kehottaa komissiota erityisesti

    i) keskittymään painokkaammin tullitoimintasuunnitelman täytäntöönpanoon ja erityisesti toukokuussa 2023 annettuun merkittävää tulliuudistusta koskevaan ehdotukseen, johon sisältyy EU:n tulliviranomaisen ja EU:n tullidatakeskuksen perustaminen; varmistamaan, että jäsenvaltiot panevat täytäntöön vaikuttavia, oikeasuhteisia ja varoittavia seuraamuksia, jos raportointivelvoitteita ei noudateta; käynnistämään rikkomusmenettelyjä tapauksissa, joissa on riittävästi näyttöä siitä, että jäsenvaltioiden täytäntöönpanema seuraamusjärjestelmä on ilmeisen riittämätön hallinnollista

---

[5] Tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomus 16/2024: Kierrättämättömään muovipakkausjätteeseen perustuvat EU:n tulot – Haastava alku tietojen riittämättömän vertailukelpoisuuden ja luotettavuuden vuoksi.

yhteistyötä koskevan direktiivin 6 [6] (DAC 6) säännösten rikkomisen osalta;

ii) painottamaan kansainvälisen tulliyhteistyön tehostamista ja monipuolistamista kauppakumppaneiden kanssa; korostaa tarvetta tehostaa rajatylittävien vero- ja tullipetosten torjuntaa sähköisen kaupankäynnin laajentamisen yhteydessä;

iii) luomaan jäsenvaltioille kannustimia käsitellä jäsenvaltioiden BKTL-tietojen oikaisuihin liittyviä varaumia määräajassa perimällä viivästyskorkoa;

iv) jatkamaan muiden uusien omien varojen käyttöönoton edistämistä;

Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous

61. panee merkille, että monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeeseen 1 ”Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous” kuuluvien ohjelmien talousarvio oli 25,3 miljardia euroa (13,2 prosenttia unionin talousarviosta) ja se jakautui seuraavasti: 15,3 miljardia euroa (60,5 prosenttia) tutkimukseen, 4,1 miljardia euroa (16,1 prosenttia) liikenteeseen, energiaan ja digitaalitalouteen, 2,3 miljardia euroa (9,1 prosenttia) InvestEU-ohjelmaan, 2,2 miljardia euroa (8,7 prosenttia) avaruusalalle ja 1,4 miljardia euroa (5,6 prosenttia) muille aloille;

62. panee merkille, että tilintarkastustuomioistuin on tutkinut tämän monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeen kaikkien menojen osalta 127 tapahtumaa, jotka liittyvät muun muassa Horisontti 2020 -puiteohjelmaan (90 tapahtumaa), Horisontti Eurooppa -puiteohjelmaan (seitsemän tapahtumaa), Verkkojen Eurooppa -välineeseen, avaruusohjelmiin ja muihin rahoitusvälineisiin, ja että se on myös tutkinut Euroopan ilmasto-, infrastruktuuri- ja ympäristöasioiden toimeenpanoviraston (CINEA) ennakkotarkastusjärjestelmän Verkkojen Eurooppa -välineen avustusten osalta liikenteen ja energian aloilla ja tutkimuksen ja innovoinnin pääosaston ja Euroopan terveys- ja digitaaliasioiden toimeenpanoviraston (HADEA) vuotuisissa toimintakertomuksissa ilmoitetut menojen sääntöjenmukaisuutta koskevat tiedot;

63. panee merkille, että tilintarkastustuomioistuimen arvion mukaan sisämarkkinoiden, innovoinnin ja digitaalitalouden alalla menojen virhetaso oli vuonna 2023 olennainen, 3,3 prosenttia; panee merkille tilintarkastustuomioistuimen havainnon, jonka mukaan tutkimus- ja innovointimenoissa, erityisesti henkilöstökuluissa, ilmenee eniten

---

6 Neuvoston direktiivi (EU) 2018/822, annettu 25. toukokuuta 2018, direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta siltä osin kuin on kyse raportoitavia rajatylittäviä järjestelyjä koskevasta pakollisesta automaattisesta tietojenvaihdosta verotuksen alalla (EUVL L 139, 5.6.2018, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2018/822/oj).

virheitä; panee lisäksi merkille, että komissio arvioi tämän otsakkeen riskitasoksi maksamishetkellä 1,4 prosenttia, mikä sijoittuu tilintarkastustuomioistuimen arvion vaihteluvälin alhaisempaan päähän; on huolissaan tilintarkastustuomioistuimen päätelmästä, jonka mukaan komissio arvioi riskitason maksamishetkellä edelleen liian pieneksi, sillä tilintarkastustuomioistuin on havainnut puutteita komission jälkitarkastuksissa tällä alalla jo varainhoitovuodesta 2019 lähtien [7];

64. panee huolestuneena merkille, että tilintarkastustuomioistuimen tarkastamista 127 tapahtumasta 39 (31 prosenttia) sisälsi virheitä; panee erittäin huolestuneena merkille, että seitsemässä tapauksessa, joissa oli kyse edunsaajien tekemistä kvantitatiivisesti ilmaistavissa olevista virheistä, komissiolla (tai edunsaajien toimeksiannosta työskentelevillä tarkastajilla) oli käytettävissään riittävästi tietoa, jonka avulla virhe olisi voitu ehkäistä tai havaita ja korjata ennen kuin menot hyväksyttiin, ja näin ollen jos komissio olisi hyödyntänyt asianmukaisesti kaikkea käytettävissään olevaa tietoa, tämän luvun arvioitu virhetaso olisi ollut 1,4 prosenttiyksikköä alhaisempi; painottaa tämän viittaavan heikkouksiin komission valvonnassa;

Tutkimus ja innovointi

65. korostaa unionin tutkimuksen ja innovoinnin rahoitusohjelmien merkitystä unionin tieteelliselle, yhteiskunnalliselle, taloudelliselle ja teknologiselle kehitykselle, eriarvoisuuksien vähentämiselle, vihreän ja digitaalisen siirtymän saavuttamiselle sekä tarpeelle vähentää unionin energiariippuvuutta Venäjästä; palauttaa mieliin, että Horisontti Eurooppa on Euroopan suurin tutkimus- ja innovointiohjelma, jonka vuosien 2021–2027 kokonaisbudjetti on 95,5 miljardia euroa, johon sisältyy 5,4 miljardia euroa Next Generation EU -välineen rahoitusta; panee merkille, että elpymis- ja palautumistukivälineestä on osoitettu noin 48 miljardia euroa tutkimukseen ja innovointiin tehtäviin investointeihin; korostaa, että unionin kilpailukyvyn parantamiseksi ja innovaatiokuilun kuromiseksi umpeen tarvitaan lisärahoitusta tutkimuksen ja innovoinnin edistämiseksi ottaen huomioon Draghin raportin asiaankuuluvat suositukset; korostaa erityisesti tarvetta lisätä puolustukseen liittyviä tutkimus- ja innovointimenoja nykyisen geopoliittisen tilanteen vuoksi, mikä voisi olla tärkeä osa innovaatiopoliittista strategiaa;

66. panee merkille, että sen edeltäjästä Horisontti 2020 -puiteohjelmasta, jonka talousarvio oli 75,6 miljardia euroa, rahoitettiin vuosina 2014–2020 yli 35 000 hanketta ja sen ehdotuspyyntöihin tehtiin yli miljoona yksittäistä hakemusta 177 maasta; panee lisäksi merkille, että vuoden 2023 vastuuvapautta koskevassa kuulemisessaan komission jäsen Ivanova korosti EU:n tutkimuksen ja innovoinnin rahoitusohjelmien EU:n tason lisäarvoa ja

---

[7] Tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomus varainhoitovuodelta 2023, kohta 1.35.

kertoi, että Horisontti 2020 -puiteohjelman loppuarvioinnissa arvioitiin, että vuoteen 2040 mennessä jokaista ohjelman kustannuksiin panostettua euroa kohden saadaan yhteisöllistä hyötyä viisi euroa; pitää erittäin valitettavana, että 74:ää prosenttia riippumattomien asiantuntijoiden laadukkaiksi arvioimista ehdotuksista ei voitu rahoittaa talousarviorajoitteiden vuoksi; toteaa, että kaikkien laadukkaiden ehdotusten rahoittamiseksi olisi tarvittu 159 miljardia euroa lisärahoitusta; tähdentää, että on tärkeää varmistaa riittävä rahoitus unionin tutkimukselle ja innovoinnille erityisesti unionin kilpailukyvyn ja hyvinvoinnin lisäämiseksi unionin strategisen ohjelman 2024–2029 mukaisesti;

67. panee merkille Horisontti Eurooppa -puiteohjelman oikeusperustojen myöhäisen hyväksymisen vuonna 2021 ja pitää myönteisenä, että komissio onnistui toteuttamaan talousarvion lähes 100-prosenttisesti vuonna 2023; panee merkille, että vuoden 2023 loppuun mennessä oli allekirjoitettu 10 674 avustussopimusta ja lisäksi kaksi puitesopimusta;

68. panee huolestuneena merkille, että tilintarkastustuomioistuin havaitsi 30:ssä otokseen kuuluneista 97:stä tutkimus- ja innovointialan tapahtumasta virheitä, jotka liittyivät tukeen oikeuttamattomiin kuluihin, ja että näiden virheiden osuus tilintarkastustuomioistuimen vuonna 2023 arvioimasta virhetasosta tässä otsakkeessa oli 71 prosenttia; toistaa huolensa siitä, että yhdeksän vuotta Horisontti 2020 -puiteohjelman täytäntöönpanon alkamisen jälkeen henkilöstökustannusten laskenta on edelleen yksi suurimmista virhelähteistä, sillä niistä 30 tapahtumasta, jotka tilintarkastustuomioistuin oli poiminut tutkimusalan tapahtumien otokseensa ja joihin liittyi kvantitatiivisesti ilmaistavissa olevia virheitä, 22 tapahtumassa (noin 73 prosenttia) henkilöstökustannusten laskentamenetelmää oli sovellettu virheellisesti; panee merkille sekä komission että tilintarkastustuomioistuimen jatkuvat toimet tilanteen korjaamiseksi; panee tyytyväisenä merkille, että komissio on hyväksynyt tilintarkastustuomioistuimen suositukset vahvistaa päivätaksoja koskevien sääntöjen noudattamista edunsaajien keskuudessa ja varmistaa Horisontti Eurooppa -puiteohjelmaa koskevien asiakirjojen selkeys päivätaksoja koskevien sääntöjen osalta;

69. korostaa, että on tärkeää yksinkertaistaa unionin tutkimus- ja innovointirahoitusta koskevia sääntöjä ja menettelyjä; panee merkille, että komissio jatkoi vuonna 2023 yksinkertaistettujen kustannusvaihtoehtojen, kuten kertakorvausten ja yksikkökustannusten, käyttöönottoa Horisontti Eurooppa -puiteohjelmassa; panee lisäksi merkille tutkimuksen ja innovoinnin pääosaston pääjohtajan keskustelussa CONT-valiokunnan kanssa esittämät huomautukset, joiden mukaan komissio aikoo lisätä Horisontti Eurooppa -puiteohjelman varojen maksamista kertakorvauksina 50 prosenttiin vuoteen 2027 mennessä; panee tyytyväisenä merkille, että komissio ottaa huomioon

tilintarkastustuomioistuimen vuoden 2022 vuosikertomuksissaan antamat suositukset ja määrittelee tarkemmin kertakorvauksiin perustuvien avustusten osalta asianmukaista täytäntöönpanoa koskevat vaatimukset, mukaan lukien kussakin tehtäväkokonaisuudessa maksamisen edellytyksenä olevat osatekijät, ja antaa myös seikkaperäisiä ohjeita hanketäytäntöönpanon arvioijille; panee lisäksi merkille, että kuten kertakorvauksena maksettavaa Horisontti 2020 -puiteohjelman ja Horisontti Eurooppa -puiteohjelman vuosien 2018–2024 rahoitusta koskevassa komission arvioinnissa kuvataan, edunsaajat toivoisivat selvennystä siihen, miten kertakorvauksina maksettavat avustukset tarkastettaisiin; on huolissaan siitä, että Horisontti Eurooppa -puiteohjelmalle ei vielä ole kehitetty jälkitarkastusstrategiaa;

70. korostaa yksityisen sektorin ratkaisevaa roolia unionin innovaatiokuilun kuromisessa umpeen sekä unionin kilpailukyvyn ja hyvinvoinnin parantamisessa; pitää etenkin välttämättömänä edelleen edistää ja helpottaa mahdollisimman paljon pk-yritysten osallistumista unionin tutkimuksen ja innovoinnin rahoitusohjelmiin; panee merkille tilintarkastustuomioistuimen päätelmän, jonka mukaan pk-yritykset ja uudet toimijat ovat alttiimpia virheille kuin muut edunsaajat, koska niillä ei ole kokemusta ja resursseja varojen hallinnointiin; suhtautuu myönteisesti komission pyrkimyksiin tukea erityisesti pk-yrityksiä esimerkiksi tiedotuskampanjoilla, yhteydenpidolla kansallisten yhteyspisteiden järjestelmään ja Research Enquiry Service -neuvontapalvelun avulla; katsoo, että sääntöjen ja menettelyjen yksinkertaistaminen on keskeinen tekijä pk-yritysten osallistumisen lisäämisessä;

Energia, liikenne ja digitaalitalous

71. korostaa unionin investointien merkitystä suorituskykyisten, kestävien ja tehokkaasti yhteenliitettyjen Euroopan laajuisten verkkojen kehittämisessä liikenteen, energian ja digitaalisten palvelujen alalla ja toteaa, että Verkkojen Eurooppa -väline, jonka menot olivat 4,1 miljardia euroa vuonna 2023, on keskeinen unionin väline näiden tavoitteiden saavuttamisessa;

72. kehottaa kiinnittämään huomiota tarpeeseen yksinkertaistaa Verkkojen Eurooppa -välineen liikenneosion (CEF-T) hakemusmenettelyjä, jotta pienemmät toimijat ja paikallistason aloitteet voivat olla paremmin mukana Euroopan liikenneinfrastruktuurin kehittämisessä; pitää valitettavana, että CEF-T:n talousarvio ei kata kaikkia kestävien liikenneinvestointien tarpeita ja että CEF-T-ohjelman talousarvion varat on pääosin jo kohdennettu, mikä jättää rahoitusvajeen vuoteen 2027 saakka;

73. palauttaa mieliin, että Venäjän hyökkäyssota Ukrainaa vastaan ja sen johdosta asetetut Venäjän vastaiset pakotteet hankaloittivat edelleen liikennettä unionissa vuonna 2023 ja aiheuttivat liikenteen häiriöitä, pullonkauloja toimitusketjuihin ja tarvetta muuttaa vakiintuneita

reittejä, mikä pidensi matka-aikoja ja nosti kustannuksia; huomauttaa, että taloudelliset menetykset ja rajatylittävän liikkuvuuden keskeytyminen Venäjän hyökkäyksen seurauksena ovat vaikuttaneet varsinkin itäisiin raja-alueisiin, erityisesti Baltian maihin, Suomeen, Puolaan ja Romaniaan; kehottaa komissiota ottamaan käyttöön kohdennettuja toimenpiteitä, myös seuraavassa monivuotisessa rahoituskehyksessä, jotta helpotetaan kriisistä kärsivien alueiden elpymistä;

74. kehottaa komissiota tarkastelemaan perusteellisesti rahoitusta, joka on osoitettu rajatylittäviin ja monikansallisiin infrastruktuurihankkeisiin, joihin liittyy huomattavia täytäntöönpanohaasteita, rahoitusvaikeuksia ja aikatauluviivästyksiä, kuten esimerkiksi Rail Baltica -hanke; huomauttaa, että tarkastelussa olisi käsiteltävä suunnittelun ja johtamisen tehottomuutta sekä rakennuskustannusten kasvua, joka uhkaa hankkeen aikataulua ja tavoitteiden saavuttamista; toistaa, että avoimempi julkisten varojen hallinnointi lisää kansalaisten luottamusta unionin toimielimiin;

75. panee huolestuneena merkille, että tilintarkastustuomioistuin havaitsi vuoden 2023 otoksessaan Verkkojen Eurooppa -välineen hankkeissa kaksi virhettä ja että toinen virhe liittyi unionin julkisia hankintoja koskevien sääntöjen vakavaan rikkomiseen, minkä seurauksena sopimus myönnettiin konsortiolle, joka ei täyttänyt valintakriteereitä, ja että tämän virheen osuus otsakkeen 1 arvioidusta virhetasosta oli 28 prosenttia;

76. on erittäin huolissaan tilintarkastustuomioistuimen havainnoista, jotka koskevat Euroopan ilmasto-, infrastruktuuri- ja ympäristöasioiden toimeenpanoviraston (CINEA) ennakkotarkastusjärjestelmää Verkkojen Eurooppa -välineen avustusten osalta liikenteen ja energian aloilla, ja erityisesti tilintarkastustuomioistuimen johtopäätöksestä, jonka mukaan sekä Verkkojen Eurooppa -väline 1:n (2014–2020) että Verkkojen Eurooppa -väline 2:n (2021–2027) strategiat perustuvat riskien ja sääntöjenvastaisuuksien perusteelliseen analysointiin, mutta hankintojen ennakkotarkastuksia koskevat ohjeet eivät olleet riittävän yksityiskohtaisia; tukee täysin tilintarkastustuomioistuimen suositusta, jonka mukaan komission olisi kehitettävä edelleen näitä ohjeita;

Suositukset

77. kehottaa komissiota

    i) varmistamaan riittävät resurssit, jotta voidaan tukea ehdotuksia laadukkaiksi tutkimus- ja innovointihankkeiksi, joilla on EU:n tason lisäarvoa, lyhyellä aikavälillä vuoden 2026 talousarvioesityksessä ja keskipitkällä aikavälillä seuraavaa monivuotista rahoituskehystä koskevan komission ehdotuksen kautta;

ii) yksinkertaistamaan edelleen sääntöjä ja menettelyjä uuden varainhoitoasetuksen mukaisesti, jotta voidaan tukea hakijoille, erityisesti pk-yrityksille, uusille hakijoille, spin-off- ja startup-yrityksille, kansalaisyhteiskunnan organisaatioille tai paikallisille toimintaryhmille, jäsenvaltioissa tarjottavia koulutustilaisuuksia sekä käyttäjäystävällistä ja johdonmukaista käytännön tiedotusta, ja kannustamaan siihen, että hakemuksia saataisiin jäsenvaltioista, joissa osallistuminen on vähäisempää, sekä pienemmiltä yhteisöiltä;

iii) soveltamaan edelleen yksinkertaistettuja sääntöjä ja menettelyjä, digitalisointitoimenpiteitä ja yksinkertaistettuja kustannusvaihtoehtoja ja puuttumaan samalla erityisesti sääntöjenvastaisuuksien ja petosten riskiin ja valvontakustannuksiin sekä viimeistelemään Horisontti Eurooppa -puiteohjelman jälkitarkastusstrategian mahdollisimman nopeasti;

iv) täsmentämään edelleen vaatimuksia, joiden perusteella määritellään kertakorvauksiin perustuvien avustusten asianmukainen täytäntöönpano, ottaen huomioon tilintarkastustuomioistuimen vuoden 2022 vuosikertomuksessa esitetyt asiaankuuluvat suositukset, sekä tarkistamaan, ovatko hankkeet, joiden käyttöön on osoitettu kertakorvauksia, tosiasiallisesti toteutuneet;

v) analysoimaan perusteellisesti hankintamenettelyssä havaittuja virheitä ja kehittämään edelleen ohjeita, joissa täsmennetään Verkkojen Eurooppa -välineen hankkeita varten tehtäviin hankintoihin kohdistuvien ennakkotarkastusten kattavuus tilintarkastustuomioistuimen suosituksen mukaisesti;

Koheesio, palautumiskyky ja arvot

78. korostaa unionin koheesiopolitiikan merkitystä taloudelliselle ja alueelliselle lähentymiselle ja unionin alueiden kehitykselle sekä Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanon tukemiselle; panee merkille, että monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeeseen 2 ”Koheesio, palautumiskyky ja arvot” kuuluvien ohjelmien talousarvio oli 73,3 miljardia euroa (38,4 prosenttia unionin talousarviosta) ja se jakautui seuraavasti: 47,8 prosenttia Euroopan aluekehitysrahastoon (EAKR) ja muihin alueellisiin toimiin, 18,9 prosenttia Euroopan sosiaalirahastoon (ESR), 9,8 prosenttia koheesiorahastoon, 3,8 prosenttia Erasmus+-ohjelmaan, 2,1 prosenttia Verkkojen Eurooppa -välineen liikenneosioon ja 3,8 prosenttia muille aloille;

79. panee merkille, että tilintarkastustuomioistuin on tutkinut 238 tapahtumasta koostuvan otoksen, joka kattaa monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeen 2 eri menot; panee huolestuneena merkille, että tilintarkastustuomioistuimen arvioima tämän

otsakkeen menojen kokonaisvirhetaso vuonna 2023 nousi 9,3 prosenttiin, mikä on huomattavasti yli olennaisuusrajan; kehottaa kiinnittämään huomiota tilintarkastustuomioistuimen vuonna 2023 arvioiman kokonaisvirhetason huomattavaan nousuun aiempiin vuosiin verrattuna (6,4 prosenttia vuonna 2022 ja 3,6 prosenttia vuonna 2021);

80. on huolissaan tilintarkastustuomioistuimen havainnosta, jonka mukaan REACT-EU-välineen (koheesiota ja Euroopan alueita tukeva elpymisapu) käyttöön asetettavat merkittävät lisämäärärahat, kauden 2014–2020 ohjelmien tukikelpoisuuskauden lähestyvä päättymispäivä (31. joulukuuta 2023) ja Next Generation EU -välineen samanaikainen täytäntöönpano ovat aiheuttaneet jäsenvaltioiden hallinnoille lisäpaineita, mikä on lisännyt virheriskiä; on erityisen huolissaan käytännöstä vähentää jäsenvaltioiden yhteisrahoitusta, kuten tapahtui REACT-EU-välineen, koronavirusinvestointialoitteen (CRII) ja CRII+-aloitteen kohdalla, ja toteaa sen vähentävän sitoutumista ja asiaankuuluvia kannustimia menojen asianmukaiseen valvontaan; panee komission vastauksesta merkille, että jotkin viranomaiset ovat saattaneet tehdä tehottomampia tarkastuksia ja varmennuksia, koska vuosien 2014–2020 ohjelmien samanaikainen täytäntöönpano ja Next Generation EU -välineestä myönnettävä lisärahoitus aiheuttavat raskasta ylikuormitusta ja kasvavaa painetta;

81. panee merkille tilintarkastustuomioistuimen analyysin tapahtumista, joihin on myönnetty lisärahoitusta REACT-EU-välineestä ja joiden yhteydessä on mahdollistettu joustoa CRII+-välineen ja CARE-tukitoimen (koheesiopoliittinen tukitoimi Euroopan pakolaisten auttamiseksi) kautta, ja niiden vaikutuksesta arvioituihin virhetasoihin; panee erityisesti merkille päätelmän, jonka mukaan EU:n 100-prosenttisesti rahoittamissa prioriteeteissa havaittujen virheiden osuus arvioidusta 9,3 prosentin kokonaisvirhetasosta oli 5,0 prosenttia; on huolissaan siitä, että korkeaan virhetasoon vaikutti osaltaan joustavuuden lisääminen ilman, että samanaikaisesti vähennettiin vaatimuksia tai lisättiin ennaltaehkäiseviä tarkastuksia ja valvontaa;

82. panee merkille tilintarkastustuomioistuimen katsauksen 03/2024 ”Yleiskatsaus kauden 2014–2020 koheesiomenojen varmennuskehyksestä ja virheisiin vaikuttaneista keskeisistä tekijöistä”, jossa esitetään monivuotinen yleiskatsaus, joka kattaa kuuden vuoden tarkastustulokset, mukaan lukien hallinto- ja valvontaongelmien arviointi, ja jolla pyritään vahvistamaan varmennusmallia; on huolissaan tilintarkastustuomioistuimen johtopäätöksestä, jonka mukaan koheesiopolitiikan varmennuskehyksen avulla on kyllä onnistuttu vähentämään virheiden määrää, mutta sen avulla ei ole kuitenkaan pystytty vaikuttavalla tavalla vähentämään kokonaisvirhetasoa alle kahden prosentin olennaisuusrajan; on huolissaan siitä, että komissio voi järjestelmällisten puutteiden vuoksi luottaa vain rajoitetusti

kansallisten tarkastusviranomaisten työhön; kannattaa tilintarkastustuomioistuimen suositusta, jonka mukaan komission on tehostettava kauden 2021–2027 koheesiomenojen varmennuskehyksen täytäntöönpanoa; muistuttaa komissiota vastuuvapauden myöntävän viranomaisen kehotuksesta työskennellä tiiviisti jäsenvaltioiden kanssa unionin menojen hallinto- ja valvontajärjestelmän parantamiseksi, jotta korkea virhetaso saadaan laskettua alle kahden prosentin olennaisuusrajan;

83. panee merkille tilintarkastustuomioistuimen katsauksessaan esittämän huomautuksen koheesiopolitiikan valvontajärjestelmän keskeisten toimijoiden työn luotettavuudesta; on huolissaan tilintarkastustuomioistuimen havainnosta, jonka mukaan kuuden vuoden aikana hallintoviranomaiset, jotka ovat ns. ensimmäinen puolustuslinja virheiden havaitsemissa ja ehkäisemisessä, eivät pysty lieventämään riittävän vaikuttavasti koheesioalan suurta virheriskiä; pitää erityisen huolestuttavana, että tilintarkastustuomioistuin havaitsi, että jäsenvaltioiden tarkastusviranomaiset, joka ovat ns. toinen puolustuslinja, eivät pysty määrittämään tarkastamiensa menopakettien oikeaa virhetasoa ja antamaan siitä varmuutta, koska tilintarkastustuomioistuin havaitsi lisävirheitä ainakin 39 prosentissa näistä paketeista; panee merkille, että tilintarkastustuomioistuin on havainnut nämä virheet ja raportoinut niistä vuosittain yli kuuden vuoden ajan ja että näin ollen kyseessä on systeeminen ongelma;

84. panee merkille, että koheesiomenoissa havaittuja virheitä koskevan tilintarkastustuomioistuimen luokittelun mukaisesti tukeen oikeuttamattomien hankkeiden osuus virheistä oli 29 prosenttia, tukeen oikeuttamattomien kustannusten osuus 26 prosenttia ja julkisten hankintamenettelyjen sääntöjen vakavien rikkomisten osuus 21 prosenttia ja että EAKR:ään ja koheesiorahastoon liittyvät menot muodostivat suurimman osan virheistä (80 prosenttia); panee merkille, että ESR+:n, nuorisotyöllisyysaloitteen ja vähävaraisimmille suunnatun eurooppalaisen avun rahaston (FEAD) menojen virhetaso on suhteellisesti pienempi, koska niiden osuus virheistä on yhteensä 16 prosenttia ja niiden osuus tämän otsakkeen talousarviosta on yhteensä noin 20 prosenttia;

85. panee merkille talousarvion valvontavaliokunnan kriisinhallintavälineiden täytäntöönpanosta saaduista kokemuksista teettämän tutkimuksen, joka osoittaa, että sitomattomien koheesiovarojen käyttöä tuettiin CRII- ja CRII+-välineiden yhteydessä käyttöön otetuilla joustomahdollisuuksilla; on huolissaan tutkijoiden havainnosta, jonka mukaan nopeutettujen hankkeiden laatu ei ehkä ole saavuttanut samaa tasoa kuin ennen pandemiaa tehdyissä investoinneissa; on lisäksi huolissaan tutkijoiden havainnosta, jonka mukaan heikkolaatuisten hankkeiden riski katetaan kokonaisuudessaan unionin talousarviosta, koska CRII, CRII+ ja REACT-EU rahoitetaan 100-prosenttisesti EU:n rahoituksella; katsoo, että 100 prosentin EU-rahoitus saattaa helpottaa rahoituksen käyttöä mutta käyttö ei ole tavoite sinänsä;

86. painottaa, että aluekehitysvaliokunta pyysi tuoreimmissa vastuuvapauslausunnoissaan komissiota antamaan lisäneuvontatukea kansallisille sekä paikallis- ja alueviranomaisille, jotta voidaan välttää hallinnollisen ylikuormituksen syntyminen; antaa tunnustusta komission toimille mutta panee merkille, että ne eivät valitettavasti ole olleet riittäviä virheriskin lieventämiseksi; varoittaa, että samankaltainen hallinnollinen ylikuormitus voi syntyä elpymis- ja palautumistukivälineen tukikelpoisuuskauden lopussa sekä monivuotisen rahoituskehyksen viimeisinä vuosina; korostaa tarvetta puuttua kiireesti kansallisten sekä paikallis- ja alueviranomaisten riittämättömiin hallinnollisiin valmiuksiin; kehottaa tässä yhteydessä komissiota antamaan niille selkeitä ohjeita ja lisäämään tukeaan hallinnollisten valmiuksien kehittämiseen, muun muassa henkilöstön koulutuksen, parhaiden käytäntöjen jakamisen, vertaisarviointien ja teknisen tuen avulla, jotta varmistetaan vaikuttava varojen hallinnointi;

87. panee merkille vuoden 2027 jälkeisestä monivuotisesta rahoituskehyksestä käydyt julkiset keskustelut, jotka saattavat olla merkki siirtymisestä tuloksellisuuteen perustuvaan malliin, johon kuuluu sekä investointeja että uudistuksia, ja osoitus tahdosta yksinkertaistaa sääntöjä ja menettelyjä; kehottaa komissiota asettamaan etusijalle rahoitustoimet, joilla vastataan geopoliittisesta tilanteesta johtuviin tämänhetkisiin uhkiin; varoittaa, että päätöksiä meno-ohjelmien tulevasta suunnittelusta ei pidä tehdä siten, että unionin menojen valvonta kärsii avoimuuden suhteen sekä sääntöjen ja säännösten noudattamatta jättämistä koskevan, unionin tasolla tapahtuvan tiedottamisen suhteen; katsoo, että tilintarkastustuomioistuimen havaitsemat virheet ja tapa, jolla komissio niitä käsittelee, ovat myös osoitus asianmukaisesti toimivasta hallinto- ja valvontajärjestelmästä, ja panee merkille, että molemmat toimielimet ilmoittivat sitoutuneensa parantamaan järjestelmää ja alentamaan virhetasoa;

88. panee aiempien vuosien tapaan merkille tilintarkastustuomioistuimen havainnon, jonka mukaan komissio tarkastaa ja arvioi asiakirjatarkastuksissaan tarkastusviranomaisten työtä ainoastaan sääntöjenmukaisuustietojen johdonmukaisuuden varmistamiseksi ja ne ovat näin ollen liian rajoittuneita kansallisten viranomaisten varmennuspaketeissaan ilmoittaman jäännösvirhetason vahvistamiseksi; panee merkille komission vastauksen, jonka mukaan se täydentää asiakirjatarkastuksiaan paikan päällä tehtävillä tarkastuksilla, joita sovelletaan ohjelmiin ja varmennuspaketteihin, ja näin komissio pystyy muodostamaan kohtuullisen ja oikeudenmukaisen arvion kunkin ohjelman virhetasoista; toteaa tilintarkastustuomioistuimen huomautuksen koskevan asiakirjatarkastusten laajuutta ja sitä, että niissä keskitytään pelkästään johdonmukaisuuteen, minkä vuoksi ne ovat liian rajallisia riittävän luotettavien tietojen toimittamiseksi komissiolle;

89. on huolissaan tilintarkastustuomioistuimen havaitsemista jatkuvista puutteista kansallisten tarkastusviranomaisten työssä, kuten heikkouksista varmennuspaketeissa, joiden jäännösvirhetaso ylitti olennaisuusrajan yli 60 prosentissa vuonna 2023 tarkastettujen varmennuspakettien arvosta; korostaa huolestuneena, että hallintoviranomaiset eivät onnistu aina ehkäisemään tai havaitsemaan vaikuttavasti edunsaajien ilmoittamiin menoihin liittyviä sääntöjenvastaisuuksia ja että tämä heikentää komission mahdollisuuksia luottaa niiden työhön;

90. muistuttaa, että yhteistyöhön perustuvan hallinnoinnin tapauksessa komission vastuulla on varmistaa, että jäsenvaltiot perustavat hallinnointi- ja valvontajärjestelmät, jotka toimivat vaikuttavasti ohjelmien täytäntöönpanon aikana; on huolissaan siitä, että sekä komissio että tilintarkastustuomioistuin ovat havainneet, etteivät kaikkien jäsenvaltioiden hallinto- ja valvontajärjestelmät toimi tehokkaasti, mikä vaikuttaa kielteisesti komission virhetasojen luotettavuuteen, koska ne perustuvat näihin tehottomasti toimiviin kansallisiin järjestelmiin; kyseenalaistaa komission mahdollisuuden jatkaa kansallisiin järjestelmiin tukeutumista;

91. katsoo, että tarkastusstandardien noudattaminen kaikilla valvonta- ja tarkastustasoilla on olennaisen tärkeää, jotta yhtenäinen tarkastustapa toimisi hyvin ja jotta voitaisiin vähentää edunsaajien ja hallintoviranomaisten hallinnollista taakkaa; on siksi huolissaan tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksessaan esittämästä havainnosta, jonka mukaan ohjelmaviranomaiset ja edunsaajat eivät esittäneet olennaisia todentavia asiakirjoja tukikelpoisuusehtojen täyttymisestä, sekä tilintarkastustuomioistuimen katsauksessaan esittämästä havainnosta, jonka mukaan tarkastusviranomaisten tarkastustyön riittämätön dokumentointi rajoittaa luottamusta kansallisten tarkastusviranomaisten tarkastustyöhön;

92. muistuttaa, että ohjelmakautta 2021–2027 koskevan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1060 [8] (yhteisiä säännöksiä koskeva asetus) 15 artiklan mukaisesti jäsenvaltioiden on noudatettava horisontaalisia ja aihekohtaisia mahdollistavia edellytyksiä, joiden on täytyttävä ja joita on noudatettava rahastojen koko täytäntöönpanokauden ajan; muistuttaa, että jos mahdollistavat edellytykset eivät täyty silloin, kun komissiolle esitetään kyseistä erityistavoitetta koskeva maksatushakemus, niihin liittyviä menoja ei

---

[8] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1060, annettu 24. kesäkuuta 2021, Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahasto plussaa, koheesiorahastoa, oikeudenmukaisen siirtymän rahastoa ja Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä ja varainhoitosäännöistä sekä turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastoa, sisäisen turvallisuuden rahastoa ja rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitusvälinettä koskevista varainhoitosäännöistä (EUVL L 231, 30.6.2021, s. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

korvata unionin talousarviosta ennen kuin komissio on vakuuttunut mahdollistavan edellytyksen täyttymisestä; muistuttaa, että vastuuvapauden myöntävä viranomainen piti erittäin valitettavana komission 13. joulukuuta 2023 tekemää päätöstä [9], jonka mukaan Unkari on täyttänyt oikeuslaitoksen riippumattomuuteen liittyvän horisontaalisen mahdollistavan edellytyksen, minkä ansiosta Unkarin viranomaisilla on mahdollisuus esittää korvauspyyntöjä jopa 10,2 miljardin euron edestä; panee huolestuneena merkille, että näiden varojen vapauttamisen jälkeen Unkarin hallitus ei ole toteuttanut toimia oikeuslaitoksen riippumattomuuden palauttamiseksi, vaan se on toiminut päinvastaisesti; toistaa huolensa asianmukaisten valvontamekanismien puutteesta tai julkisten hankintamenettelyjen epäluotettavuudesta moitteettoman varainhoidon takaamiseksi ja unionin talousarvion suojaamiseksi; katsoo, että tämä päätös on poliittisesti ristiriidassa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2020/2092 [10] (ehdollisuusasetus) nojalla hyväksyttyjen toimenpiteiden jatkamisen kanssa;

93. ilmaisee syvän huolestumisensa oikeusvaltiokertomuksen 2023 havainnoista, jotka koskevat oikeusvaltiotilannetta Unkarissa, erityisesti oikeuslaitoksen ja media-alan jatkuvista ja systeemisistä haasteista; panee huolestuneena merkille oikeuslaitoksen riippumattomuuteen kohdistuvan kasvavan paineen, mukaan lukien tuomareiden valintaa ja ylentämistä koskevat huolenaiheet, sekä viimeaikaiset raportit pelottelusta ja puuttumisesta oikeudellisiin päätöksiin, mistä ovat esimerkkinä tuomareiden eroamiset viroistaan poliittisen vaikutusvallan vastaisena protestina; panee myös huolestuneena merkille, että Unkarin hallituksen kohdistama painostus Unkarin integriteettiviranomaisen (keskeinen instituutio, jonka perustamisen komissio asetti edellytykseksi oikeusvaltioperiaatetta koskevasta ehdollisuudesta annetun asetuksen mukaisten varojen vapauttamiselle) johtajaa kohtaan on lisääntynyt; kehottaa komissiota varmistamaan koordinoidun ja kokonaisvaltaisen lähestymistavan kaikissa asiaankuuluvissa unionin rahastoissa ja lainsäädäntövälineissä ja korostaa, että unionin varoja ei saa osoittaa toimiin, jotka heikentävät demokratiaa tai vahvistavat autoritaarisuutta;

94. muistuttaa, että ehdollisuusasetuksessa vahvistetaan mekanismi ja toimenpiteet unionin talousarvion suojaamiseksi

---

9 Komission 13. joulukuuta 2023 tekemä päätös ”Commission Decision of 13.12.2023 on the reassessment, on the Commission’s initiative, of the fulfilment of the conditions under Article 4 of Regulation (EU, Euratom) 2020/2092 following Council Implementing Decision (EU) 2022/2506 of 15 December 2022 regarding Hungary”, C(2023)8999.

10 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2020/2092, annettu 16. joulukuuta 2020, yleisestä ehdollisuusjärjestelmästä unionin talousarvion suojaamiseksi (EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2092/oj).

oikeusvaltioperiaatteen rikkomiselta tilanteissa, joissa unionin lainsäädännössä säädetyt muut menettelyt eivät suojaa talousarviota tehokkaammin; muistuttaa, että tämä mekanismi aktivoitiin 15. joulukuuta 2022 Unkarin osalta sen julkisten hankintojen järjestelmään liittyvien huolenaiheiden vuoksi, minkä seurauksena kolmen koheesiopolitiikan ohjelman talousarviositoumuksista keskeytettiin väliaikaisesti 55 prosenttia; muistuttaa, että samassa asetuksessa säädetään neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2020/2093 [11] (rahoituskehysasetus) 6 artiklan mukaisesti, että keskeytettyjä, vuonna n (2022) tehtyjä sitoumuksia ei saa ottaa vuoden n + 2 (2024) talousarvioita myöhempiin talousarvioihin, ja että näin ollen vuoden 2022 sitoumuksista vapautettiin 55 prosenttia eli noin 1 miljardi euroa joulukuussa 2024; toteaa, ettei käynnissä ole muita ehdollisuusasetuksen mukaisia menettelyjä;

95. panee merkille, että komissio osoitti ehdollisuusasetuksen täytäntöönpanoon viittä kokoaikaista henkilöstön jäsentä vastaavan määrän, ja toistaa Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksessaan 03/2024 esittämän huolen siitä, että nykyinen henkilöstömäärä vaikuttaa riittämättömältä asetuksen tiukan ja johdonmukaisen soveltamisen varmistamiseksi;

96. muistuttaa, että kaikkia unionin rahoituksen vapauttamiseen ehdollisuusasetuksen, yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/241 [12] (elpymis- ja palautumistukivälinettä koskeva asetus) mukaisesti vaadittavia toimenpiteitä on tarpeen käsitellä yhtenä kiinteänä pakettina; korostaa, että on tärkeää suojata unionin taloudellisia etuja myös ennakkomaksujen maksamisen yhteydessä;

97. panee merkille, että osa investoinneista, jotka olisivat olleet oikeutettuja koheesiorahoitukseen, sisältyy kansallisiin elpymis- ja palautumissuunnitelmiin; muistuttaa, että elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen 4 artiklassa vahvistettu elpymis- ja palautumistukivälineen yleinen tavoite on edistää unionin taloudellista, sosiaalista ja alueellista yhteenkuuluvuutta ja että yksi sen kuudesta pilarista on erityisesti varattu tähän tarkoitukseen; toteaa, että elpymis- ja palautumistukivälineen laaja soveltamisala johtaa vähäiseen päällekkäisyyteen muiden unionin rahoitusohjelmien kanssa, mikä on ollut lainsäätäjien tarkoituksenakin heidän laatiessaan elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen 9 artiklaa, jossa

---

[11] Neuvoston asetus (EU, Euratom) 2020/2093, annettu 17. joulukuuta 2020, vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehyksen vahvistamisesta (EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj).

[12] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/241, annettu 12. helmikuuta 2021, elpymis- ja palautumistukivälineen perustamisesta (EUVL L 57, 18.2.2021, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

täydentävyys ja täydentävä rahoitus vahvistetaan keskeisiksi periaatteiksi; kiinnittää kuitenkin huomiota päällekkäisen rahoituksen riskiin tällaisissa tilanteissa;

98. ilmaisee huolensa näkyvistä viivästyksistä koheesiopolitiikan täytäntöönpanossa jäsenvaltioissa sekä siitä, että kansallisilla hallinnoilla ei ole valmiuksia käsitellä samanaikaisesti erilaisia meno-ohjelmia (esimerkiksi koheesio-ohjelmat ja elpymis- ja palautumistukivälineen ohjelmat), joiden tavoitteet ovat täydentäviä tai jopa samankaltaisia; kehottaa komissiota varmistamaan riittävän teknisen avun vaikeuksissa oleville jäsenvaltioille, jotta voidaan puuttua nykyisiin viivästyksiin koheesio-ohjelmien täytäntöönpanossa;

99. toteaa, että Venäjän hyökkäyssota Ukrainaa vastaan vaikuttaa suhteettomasti unionin itäisiin alueisiin, jotka ovat Venäjän ja Valko-Venäjän rajanaapureita; kiinnittää huomiota kustannuksiin, joita näille alueille ja jäsenvaltioille aiheutuu niiden ja vihamielisten naapurimaiden välisestä yhteisestä rajasta, ja erityisesti siitä, että niiden on suunnattava julkista rahoitusta yhä enemmän turvallisuuteen, puolustukseen ja varautumiseen samalla kun niiden resurssit ovat vähentyneet rajusti taloudellisen toiminnan, rajatylittävän kaupan ja muun vaihdon sekä koheesio-ohjelmien, erityisesti Interreg-ohjelmien, häiriöiden vuoksi; panee merkille toimenpiteet, joita Euroopan komissio on toteuttanut näiden alueiden tukemiseksi erityisesti koheesiopolitiikan tarjoaman jouston avulla; pitää myönteisenä, että tuen antaminen itäisille raja-alueille, joihin Venäjän hyökkäys on vaikuttanut eniten, sisältyy koheesio- ja uudistusasioista vastaavan johtavan varapuheenjohtajan toimeksiantokirjeeseen; kehottaa komissiota varmistamaan riittävän tuen unionin itäisille alueille, jotka ovat Venäjän ja Valko-Venäjän rajanaapureina, jotta ne voivat selviytyä Venäjän hyökkäyssodan suhteettomista seurauksista, niin lyhyellä aikavälillä vuoden 2026 talousarvioesityksessä kuin keskipitkällä aikavälilläkin seuraavaa monivuotista rahoituskehystä koskevassa komission ehdotuksessa;

100. painottaa ESR+:n tärkeää merkitystä, sillä sen avulla pyritään varmistamaan korkea työllisyys, oikeudenmukainen sosiaalinen suojelu, osaava ja sopeutumiskykyinen työvoima sekä osallistava / yhteenkuuluvuutta edistävä yhteiskunta keskeisenä tekijänä köyhyyden poistamisessa; toteaa, että unionin, kansallisten ja alueellisten toimielinten on annettava sille jatkuvaa taloudellista ja poliittista tukea sen tavoitteiden saavuttamiseksi tulevina vuosina; korostaa, kuinka tärkeää on ottaa alueelliset toimijat ja erityisesti kentällä toimivat kansalaisjärjestöt ja työmarkkinaosapuolet tiiviisti mukaan ESR+:sta rahoitettavien toimien täytäntöönpanoon;

101. suhtautuu myönteisesti siihen, että Erasmus+-ohjelman vuoden 2027 talousarviosta otettiin etupainotteisesti käyttöön 100 miljoonaa euroa Erasmus+-ohjelman vuoden 2023 talousarvioon, mikä mahdollisti jatkuvan tuen Ukrainasta paenneille oppilaille, opiskelijoille,

opettajille ja pätevälle henkilöstölle, ja pitää myönteisenä, että Erasmus+-ohjelmalle myönnettiin parlamentin vaatimuksesta 20 miljoonaa euroa lisämäärärahoja vuonna 2023; korostaa, että määrärahojen etupainotteisen käyttöönoton on pysyttävä poikkeuksena, jota voidaan käyttää nopeisiin toimiin odottamattomissa akuuteissa kriisitilanteissa; korostaa, että Erasmus+-ohjelman määrärahojen etupainotteinen käyttöönotto ei saa johtaa ohjelman määrärahojen leikkauksiin nykyisen monivuotisen rahoituskehyksen lopussa; korostaa, että tällaisiin tilanteisiin on kaikin tavoin pyrittävä vastaamaan ensisijaisesti lisärahoituksella;

102. korostaa, että varojen myöntämistä on valvottava tarkasti, jotta voidaan estää väärinkäytökset Erasmus-ohjelmassa; pyytää komissiota keräämään näyttöä mahdollisia vilpillisiä tai epäilyttäviä tuensaajia koskevien tapausten tutkimiseksi sen varainhoitoasetuksessa ja Erasmus+-avustussopimuksissa esitettyjen tehtävien mukaisesti; kehottaa suojelemaan ohjelmaa asianmukaisesti sellaisten organisaatioiden väärinkäytöksiltä, joiden toiminta ei vastaa unionin perusarvoja (ihmisarvo, vapaus, demokratia, tasa-arvo, oikeusvaltioperiaate, ihmisoikeudet); muistuttaa, että komissiolla on oikeudellinen velvollisuus varmistaa, että ohjelman edunsaajat sitoutuvat noudattamaan näitä arvoja ja varmistavat niiden noudattamisen eivätkä syyllisty ammatilliseen väärinkäytökseen;

103. panee merkille, että vuonna 2023 unionin terveysaloitteiden tärkeimmän rahoitusvälineen EU4Health-ohjelman määrärahat olivat 735 miljoonaa euroa ja että niitä hallinnoi pääasiassa terveyden ja elintarviketurvallisuuden pääosasto ja terveyshätätilanteiden valmiusviranomainen (HERA) ja niiden täytäntöönpanosta vastaa Euroopan terveys- ja digitaaliasioiden toimeenpanovirasto; panee merkille tästä ohjelmasta rahoitettujen aloitteiden edistymisen, erityisesti terveyshätätilanteisiin varautumisen, EU:n syöväntorjuntasuunnitelman, Euroopan lääkestrategian ja unionin terveydenhuoltolainsäädännön täytäntöönpanon aloilla;

Suositukset

104. kehottaa komissiota

i) tarkastelemaan uudelleen käytäntöä rahoittaa unionin kriisinhallintavälineet 100-prosenttisesti unionin rahoituksen turvin, jos rahoituksen saatavuutta voidaan nopeuttaa lisäämällä ennakkomaksuja, samalla, kun varojen käytössä säilytetään varainhoidollinen yhteisvastuu pitämällä kiinni siitä, että sekä jäsenvaltiot että unioni osallistuvat rahoitukseen;

ii) varmistamaan, että koheesiorahoituksen saajiksi valitaan laadukkaita hankkeita, suosimalla pitkän aikavälin investointeja

ja perustelemalla asianmukaisesti 100 prosentin unionin rahoitus rajoittaen samalla sen soveltamista;

iii) puuttumaan systeemiseen ongelmaan, joka liittyy siihen, että koheesiomenoihin liittyviä virheitä ei havaita jäsenvaltioiden tasolla, laatimalla toimintasuunnitelman, jolla pyritään raportoimaan varmennuspaketeissa täsmällinen virhetaso, ja edistämään virheiden havaitsemista ensimmäisillä puolustuslinjoilla asettamalla saataville enemmän resursseja ja/tai kohdentamalla paremmin nykyisiä resursseja ja lisäämällä havaitsemisvalmiuksia jäsenvaltioiden ja komission tasolla;

iv) laskemaan ja raportoimaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle valvontakustannukset, jotka koskevat kaikkia koheesiopolitiikan varoihin liittyviä kansallisten viranomaisten käsittelemiä menoja ja Next Generation EU -välinettä koskevia menoja, ja vertaamaan näitä lukuja valvontakustannuksiin, joita aiheutuu, kun samat viranomaiset käsittelivät ainoastaan koheesiopolitiikan varoja;

v) puuttumaan toistuvaan riittämättömän dokumentoinnin ongelmaan edunsaajien ja ohjelma- ja tarkastusviranomaisten tasolla tarkastusten, tietoisuuden lisäämisen ja vaatimuksista tiedottamisen lisäksi myös lisäämällä digitalisaatiota ja mahdollisuuksien mukaan tarjoamalla taloudellisia kannustimia, jotta moitteettoman varainhoidon vaatimusten noudattamatta jättämisestä aiheutuisi seuraamuksia;

vi) laajentamaan varmennuspakettien asiakirjatarkastuksensa soveltamisalaa siten, että johdonmukaisuuden lisäksi tarkistetaan enemmän laatukriteerejä, jotta voidaan tehdä luotettava arvio tarkasteltavana olevan varmennuspaketin jäännösvirhetasosta sekä koko riskitasosta maksamishetkellä;

vii) tehostamaan horisontaalisten ja aihekohtaisten mahdollistavien edellytysten seurantaa kaikissa jäsenvaltioissa, jotta voidaan tunnistaa unionin talousarvion suojaamiseen mahdollisesti kohdistuvat uhkat, ja varmistamaan suurempi avoimuus ja sidosryhmien osallistuminen sovellettaessa tätä välinettä;

viii) sovittamaan oikeusvaltiokertomuksen lujasti ehdollisuusasetukseen ja raportoimaan yksityiskohtaisemmin oikeusvaltioperiaatteiden rikkomistapauksista, joiden perusteella ehdollisuusasetuksen soveltaminen voidaan käynnistää;

ix) seuraaman jatkuvasti, miten Unkarin hallitus panee täytäntöön neuvoston täytäntöönpanopäätöksessä (EU) 2022/2506 [13] säädetyt toimenpiteet; arvioimaan, missä määrin tilanne on parantunut tai huonontunut, myös suhteessa Unkarin integriteettiviranomaisen kohtaamiin haasteisiin, ja toteuttamaan kaikki tarvittavat toimet ehdollisuusasetuksen mukaisesti;

x) lisäämään jäsenvaltioille annettavaa teknistä apua, jotta voidaan puuttua viivästyksiin kansallisten ohjelmien täytäntöönpanossa käyttöasteen nostamiseksi;

xi) seuraamaan tarkkaan ja lieventämään koheesio-ohjelmien ja elpymis- ja palautumistukivälineen rahoitukseen liittyvää päällekkäisen rahoituksen kasvavaa riskiä ja puuttumaan tällaisiin tilanteisiin viipymättä;

xii) tehostamaan edelleen koheesio-ohjelmien täytäntöönpanon yksinkertaistamista ja tekemään tiivistä yhteistyötä jäsenvaltioiden kanssa käytäntöjen ja menettelyjen digitalisointia koskevien parhaiden käytäntöjen määrittämiseksi;

xiii) toteuttamaan kaikki tarvittavat toimenpiteet virhetason alentamiseksi tiiviissä yhteistyössä tilintarkastustuomioistuimen kanssa;

xiv) varmistamaan riittävän tuen unionin itäisille alueille, jotka ovat Venäjän ja Valko-Venäjän rajanaapureina, jotta ne voivat selviytyä Venäjän Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan suhteettomista seurauksista, niin lyhyellä aikavälillä kuin keskipitkällä aikavälilläkin;

Luonnonvarat

105. panee merkille, että monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeeseen 3 ”Luonnonvarat” kuuluvien ohjelmien talousarvio oli 59,5 miljardia euroa (31,1 prosenttia unionin talousarviosta) ja se jakautui seuraavasti: 65,0 prosenttia Euroopan maatalouden tukirahastosta (maataloustukirahasto) maksettaviin suoriin tukiin, 27,6 prosenttia maaseudun kehittämisen maatalousrahastoon (maaseuturahasto), 4,2 prosenttia maataloustukirahaston markkinoihin liittyviin menoihin, 1,9 prosenttia meri- ja kalastusalan toimiin, 0,9 prosenttia ympäristö- ja ilmastotoimiin (Life) ja 0,4 prosenttia muille aloille;

106. panee merkille, että tilintarkastustuomioistuin on tutkinut 218 tapahtuman edustavan otoksen, joka kattoi kaikentyyppiset tämän

---

13 Neuvoston täytäntöönpanopäätös (EU) 2022/2506, annettu 15 päivänä joulukuuta 2022, toimenpiteistä unionin talousarvion suojaamiseksi oikeusvaltion periaatteiden rikkomiselta Unkarissa (EUVL L 325, 20.12.2022, s. 94, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/2506/oj).

rahoituskehysotsakkeen maksut; panee merkille, että tilintarkastustuomioistuin tutki myös maatalouden ja maaseudun kehittämisen pääosaston ja ilmastotoimien pääosaston vuotuisissa toimintakertomuksissa annetut sääntöjenmukaisuutta koskevat tiedot sekä valitut järjestelmät 20 jäsenvaltiossa ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa; panee merkille, että tilintarkastustuomioistuin arvioi luonnonvarojen toimintalohkon virhetasoksi 2,2 prosenttia (2,2 prosenttia vuonna 2022) ja että suurin osa havaituista virheistä koski maaseudun kehittämiseen liittyviä tapahtumia;

107. huomauttaa kuitenkin, että tämä johtuu osittain maaseudun kehittämisohjelmien monimutkaisista ympäristöjärjestelmistä ja kansallisen tason tunnustetusta ylisääntelyongelmasta;

108. panee tässä yhteydessä merkille, että kaudella 2023–2027 maaseuturahaston täytäntöönpano oli odotettua vähäisempää siten, että vuoden 2023 lopussa käyttöaste oli vain yksi prosentti ja maksut olivat yhteensä 0,7 miljardia euroa, ja odottaa käyttöasteen kasvavan merkittävästi seuraavalla raportointikaudella;

109. panee merkille, että tilintarkastustuomioistuin havaitsi 16 kvantitatiivisesti ilmaistavissa olevaa virhettä maaseudun kehittämisen alalla, 15 suorissa tuissa, kolme markkinatoimenpiteisiin liittyvissä menoissa ja kolme muissa kuin YMP:n menoissa; on huojentunut komission arviosta, että useimmat virheet olivat kirjoitus- tai laskuvirheitä, sekä toimista, joita komissio on toteuttanut virheiden ehkäisemiseksi vastaisuudessa;

110. panee merkille tilintarkastustuomioistuimen esittämän virheluokittelun, jonka mukaan virheistä 35 prosentissa oli kyse tukeen oikeuttamattomista kuluilmoituksista, 21 prosentissa hallinnollisista virheistä ja 20 prosentissa pinta-alasta tai eläimistä annetusta virheellisestä tiedosta; panee huolestuneena merkille, että tilintarkastustuomioistuin havaitsi edellisten vuosien tapaan useita tapauksia, joissa jäsenvaltioiden viranomaisilla ja komissiolla oli riittävästi tietoa, jonka avulla virhe olisi voitu ehkäistä tai havaita ja korjata ennen kuin menot hyväksyttiin, ja että jos jäsenvaltioiden viranomaiset ja komissio olisivat käyttäneet asianmukaisesti kaikkia käytettävissään olevia tietoja, tämän luvun arvioitu virhetaso olisi ollut 1,0 prosenttiyksikköä alhaisempi;

111. panee merkille, että 2023 oli vuosien 2023–2027 YMP:n uuden täytäntöönpanomallin ensimmäinen vuosi, ja toteaa, että siihen sisältyy tuloksellisuustekijöitä, joista sovittiin jäsenvaltioiden kanssa strategiasuunnitelmissa ja jotka toimivat maksujen perustana; toteaa, että uusi täytäntöönpanomalli sai vuonna 2023 vaatimattoman alun, sillä toteutuneiden tuotosten perusteella ja siten maatalouden ja maaseudun kehittämisen pääosaston toteuttaman ”tuloksellisuustarkastuksen” piiriin ilmoitettiin 63,65 miljoonaa euroa YMP:n strategiasuunnitelmissa alakohtaisten interventioiden ja maaseudun kehittämisen puitteissa ilmoitetuista 215,52

miljoonasta eurosta; huomauttaa, että vuonna 2024 uuden täytäntöönpanomallin mukaisia maksuja lienee tuntuvasti enemmän; panee merkille tilintarkastustuomioistuimen huomautukset, jotka koskevat tuloksellisuustietojen käsittelyä vuotuisia tuloksellisuuskertomuksia varten, sekä sen, että jäsenvaltiot ovat ottamassa käyttöön järjestelmiä ja menettelyjä ja toisinaan ne yhdistävät tietoja manuaalisesti, mihin liittyy tietojen luotettavuuteen liittyviä riskejä;

112. palauttaa mieliin viljelijöiden mielenosoitukset eri puolilla Eurooppaa vuoden 2023 lopussa ja vuoden 2024 alussa sekä komission toimet, joiden tavoitteena oli yksinkertaistaa menettelyjä, etenkin pienviljelijöiden kannalta, ja lisätä jäsenvaltioiden harkintavaltaa; korostaa, että yksinkertaistamisen olisi kuljettava käsi kädessä moitteettoman varainhoidon kanssa ja siinä olisi otettava huomioon unionin ilmastositoumukset; panee tyytyväisenä merkille komission kohdennetun lähestymistavan, erityisesti siltä osin kuin oli kyse eron tekemisestä maatalousmaahan perustuvan tilakoon ja tilojen lukumäärän välillä; varoittaa, että jäsenvaltioille annettuun harkintavaltaan olisi yhdistettävä komission suorittama perusteellinen valvonta;

113. palauttaa mieliin, että sekä komissio että jäsenvaltiot ovat vastuussa YMP:n menoihin liittyvien petosten käsittelystä; suhtautuu tältä osin myönteisesti petosriskiä koskevien arviointien alalla tehtyyn työhön sekä siihen, että maatalouden ja maaseudun kehittämisen pääosasto on päivittänyt petostentorjuntastrategiaansa;

114. panee merkille sääntöjenvastaisiin EU-menoihin sovellettavista komission takaisinperintäjärjestelmistä annetun tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen 07/2024 ja komission vastauksen; panee merkille tilintarkastustuomioistuimen huomautuksen, että maatalousmenoja koskevissa takaisinperinnöissä on onnistuttu varsin hyvin ja että tämä johtuu osittain nk. 50–50-säännöstä, joka kannusti jäsenvaltioita perimään takaisin varoja; huomauttaa, että tätä sääntöä ei ole säilytetty kauden 2023–2027 YMP:ssä, ja panee merkille tilintarkastustuomioistuimen varoituksen, että tämä saattaa johtaa maatalousmenojen takaisinperintäasteen heikkenemiseen;

115. panee merkille yhteisen maatalouspolitiikan suunnitelmista annetun tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen 20/2024 ja komission vastauksen; korostaa, että on tärkeää varmistaa, että kaikki keskeiset tehokkuuden arvioinnissa tarvittavat osatekijät esitetään; katsoo, että suunnitelmissa on otettava huomioon erityistilanteet eri jäsenvaltioissa ja että sen vuoksi tietynasteiset erot ovat jopa suotavia; on kuitenkin huolissaan siitä, että erot tavoitetasossa saattavat merkitä, ettei viljelijöillä ole tasapuolisia toimintaedellytyksiä eri jäsenvaltioissa; on niin ikään pettynyt tilintarkastustuomioistuimen havaintoon, että vaikka uutta seurantakehystä on yksinkertaistettu, YMP:n tavoitteet ovat

epäselviä ja indikaattoreissa keskitytään pikemminkin tuotoksiin kuin tuloksiin, ja että suunnitelmista puuttuu tärkeitä tulosindikaattoreita; panee merkille, että tilintarkastustuomioistuin suosittaa, että komissio edistää hyvien käytäntöjen vaihtoa suunnitelmissa ja vahvistaa YMP:n tulevaa seurantakehystä;

116. panee merkille luonnonmukaisesta maataloudesta EU:ssa annetun tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen 19/2024 ja komission vastauksen; on jälleen kerran huolissaan tilintarkastustuomioistuimen havainnosta, että heikko strategiakehys ja rajalliset tiedot estävät politiikan vaikutusten mittaamisen; katsoo, että lisääntynyttä tuloslähtöisyyttä ja tavoitteiden ja indikaattoreiden määrittelyä sekä niihin liittyvää tulosten seurantaa unionin eri toimintapolitiikoissa on tarpeen tukea lisäämällä vastaavasti komission valmiuksia määritellä tuloskehykset ja seurata tuloksellisuutta;

117. on tyytyväinen viinialan markkinatoimenpiteillä saavutettuun kilpailukyvyn kasvuun ja kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita jatkamaan pyrkimyksiään tämän menestyksen saavuttamiseksi muilla aloilla;

118. muistuttaa, että demokratia ja moniarvoisuus ovat SEU-sopimuksen 2 artiklassa vahvistettuja unionin perusarvoja; muistuttaa lisäksi, että unionin toimielinten on SEU-sopimuksen 11 artiklan mukaisesti annettava kansalaisille ja etujärjestöille mahdollisuus esittää näkemyksiään ja vaihtaa niitä julkisesti kaikilla unionin toiminnan aloilla avoimen, läpinäkyvän ja säännöllisen vuoropuhelun ylläpitämiseksi; korostaa, että SEU-sopimuksen 13 artiklassa määrättyä toimielinten välistä vallanjakoa on aina kunnioitettava ja että unionin toimielinten on tehtävä keskenään vilpitöntä yhteistyötä;

119. tiedostaa Life-ohjelman merkityksen; palauttaa mieliin Life+-asetuksen säännökset, jotka koskevat muun muassa toiminta-avustuksia, tukikelpoisuusedellytyksiä, myöntämisperusteita, vuosien 2021–2027 kokonaismäärärahoja ja varojen jakautumista ohjelmassa;

120. toteaa, että jotkut talousarvion valvontavaliokunnan jäsenet ovat pyytäneet saada tutustua Life-ohjelman ja muiden unionin rahoitusohjelmien mukaisiin avustussopimuksiin, ja tarkasteltuaan niitä helmikuussa 2024 he ilmaisivat huolensa useiden ohjelmien sisällöstä; panee merkille, että komissio, mukaan lukien sisäisen tarkastuksen toimiala, ei alun perin ollut tietoinen mahdollisista ongelmista, mutta hyväksyi useita toimenpiteitä huolenaiheiden käsittelemiseksi; palauttaa mieliin vastuuvapauden myöntämistä koskevat kirjalliset kysymykset ja kuulemiset 5. marraskuuta 2024 komission pääsihteerin kanssa, monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeesta 3 vastaavien komission jäsenten kanssa 12. marraskuuta ja talousarviosta ja hallinnosta vastaavan komission jäsenen kanssa 9. joulukuuta 2024, joissa käsiteltiin huolenaiheita ja komission antamia vastauksia;

121. panee merkille joidenkin talousarvion valvontavaliokunnan jäsenten ilmaiseman huolen siitä, että Euroopan unionin ilmasto-, infrastruktuuri- ja ympäristöasioiden toimeenpanoviraston (CINEA) ja edunsaajien, kuten kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden ja yksityisten yritysten, väliset Life-ohjelman puitteissa tehdyt tietyt avustussopimukset sisältävät ”työsuunnitelmia”, joihin sisältyy yksityiskohtaisia vaikuttamistoimia unionin toimielinten tai niiden edustajien suuntaan, sekä muita toimia, jotka koskevat tiettyjä kauppasopimuksia, joista unioni kävi neuvotteluja, tai oikeudenkäyntitoimenpiteitä, joita asianomaisten tahojen on määrä toteuttaa; toteaa, että tämä voitaisiin mahdollisesti tulkita unionin toimielinten sisäisen päätöksenteon häiritsemiseksi; panee merkille, että komissio on suorittanut kyseisistä avustussopimuksista, jotka herättivät huolta joidenkin CONT-valiokunnan jäsenten keskuudessa, oikeudellisen analyysin, jossa todettiin, ettei ollut näyttöä siitä, että kyseiset yhteisöt olisivat rikkoneet sopimusperusteisia tai käytännesääntöihin perustuvia velvoitteitaan, mutta komissio pyysi joitakin edunsaajia tekemään muutoksia sellaisiin avustussopimuksiin, jotka sisälsivät erityissäännöksiä, joihin saattoi liittyä maineriski; toteaa lisäksi, että kaikkiin avustussopimuksiin sisältyy vastuuvapauslauseke, jossa todetaan, että edunsaajan näkemykset eivät millään tavoin edusta EU:n näkemyksiä ja että avustuksen myöntävän viranomaisen ei voida katsoa olevan vastuussa niistä;

122. korostaa, että unionin rahoituksella ei pitäisi edistää oikeusvaltioperiaatteen tai unionin perustana olevien arvojen heikentämistä; palauttaa mieliin varainhoitoasetuksen 163 artiklan säännökset; pitää ratkaisevan tärkeänä sitä, ettei rahoitusta myönnetä ilman, että varat ovat jäljitettävissä;

123. panee merkille komission toteuttamat toimet, joilla käsiteltiin väitteitä komission yksiköille annetusta ohjeistuksesta, joka koski unionin lainsäädännön ja toimintapolitiikan kehittämiseen, täytäntöönpanoon, seurantaan ja täytäntöönpanon valvontaan liittyviä rahoitustoimia ja yksiköiden sopimussalkkujen seulontaa sen määrittämiseksi, mitkä sopimukset eivät ole ohjeistuksen mukaisia; panee merkille komission tähän mennessä hyväksymät toimenpiteet odotettaessa tuloksia komission hallintoneuvoston pyytämästä seulonnasta, jossa tarkastellaan kaikkien edunsaajien kanssa tehtyjä avustussopimuksia;

124. panee merkille päätöksentekorakenteen, jossa CINEAn sisällä toimiva arviointilautakunta päättää komission ja edunsaajien välisistä sopimuksista; kehottaa komissiota varmistamaan, että CINEAn päätöksentekorakenteeseen, jossa päätetään tehtävistä sopimuksista, sisältyy selkeä vastuuvelvollisuus, selkeät vastuualueet ja käytännönläheinen rakenne;

125. panee merkille, että toimeenpanovirasto toteuttaa vuosittain alhaalta ylöspäin suuntautuvia riskinhallintatoimia ja että näissä alhaalta

ylöspäin suuntautuvissa riskinhallintatoimissa ei havaittu kriittisiä riskejä; toteaa, että rahoitusohjelmasta riippumatta arviointimenettelyjä olisi jatkuvasti uudelleentarkasteltava ja mukautettava tarvittaessa;

126. panee merkille tiedotusvälineissä esiintyneet tiedot, joiden mukaan komission puheenjohtaja olisi palkannut EU:n maatalouden tulevaisuudesta käytävää strategista vuoropuhelua käsittelevän kertomuksen laatijaksi erityisneuvonantajan, joka sai samansuuruista palkkaa kuin komission pääjohtaja; on huolissaan kaikkien erityisneuvonantajien palkkioista sekä siitä, että komissiolla on harkintavalta päättää heidän palkkioistaan, mikä synnyttää mielivaltaista eriarvoisuutta;

Suositukset

127. kehottaa komissiota

i) seuraamaan tiiviisti jäsenvaltioiden edistymistä tulostietojen käsittelyssä ja tietojen yhdistämisessä vuotuista tuloksellisuuskertomusta varten sekä ilmoittamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle tulostietojen luotettavuuteen liittyvistä ongelmista, varsinkin kun on kyse manuaalisesti yhdistetyistä tiedoista;

ii) ilmoittamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle, miksi tilintarkastustuomioistuin toteaa, että usean vuoden ajan useita virheitä olisi voitu estää, jos komissio ja jäsenvaltiot olisivat käyttäneet kaikkia käytettävissään olevia tietoja, ja miksi komissio ja jäsenvaltiot eivät ole onnistuneet ratkaisemaan tätä kysymystä asianmukaisella tavalla;

iii) hyödyntämään tulevissa toimintapoliittisissa aloitteissaan kokemuksia, joita se sai hallinnollisen taakan vähentämisestä viljelijöiden mielenosoituksiin liittyneissä toimissaan, ja ottamaan asianmukaisesti huomioon varojen väärinkäytön riskin valvontatoimenpiteiden vähentämisen yhteydessä tai riskin liian suurista eroista jäsenvaltioiden välillä silloin, kun harkintavaltaa käytetään ilman asianmukaista valvontaa;

iv) ilmoittamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle maatalousmenojen takaisinperintäasteesta, etenkin jos se heikkenee verrattuna aiemman YMP:n takaisinperintäasteeseen, ja lievittämään pikaisesti heikkenemisen taustalla olevia syitä ja myös harkitsemaan uusien kannustimien käyttöönottoa jäsenvaltioiden viranomaisille varojen takaisinperimiseksi;

v) arvioimaan strategiasuunnitelmien tavoitetasoissa olevat erot ja ilmoittamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle, onko jäsenvaltioiden välillä eroja, jotka vaarantavat viljelijöiden tasapuoliset toimintaedellytykset, sekä arvioimaan, miten komissio puuttuu tällaisiin eroihin;

vi) hyödyntämään paremmin valmiuksiaan määrittää tuloksellisuuskehykset, määritellä tavoitteet ja indikaattorit sekä saattaa näiden saavutusten taustalla olevat tahot, olipa kyse sitten jäsenvaltioista tai edunsaajista, vastuuvelvollisiksi toteuttamistaan toimista;

vii) päivittämään komission petostentorjuntastrategiaa siten, että kiinnitetään huomiota toimeenpano- ja lainsäädäntövallan selkeän erottamisen edistämiseen ja ylläpitämiseen unionissa;

viii) varmistamaan komission tasolla selkeän ja kattavan strategian, jolla unionin taloudellisia etuja voidaan suojata paremmin ja varmistaa, että unionin varat käytetään aiottuihin tarkoituksiin ja varainhoitoasetuksen säännöksiä sovelletaan huolellisesti, muun muassa varmistamalla, että avustussopimukset voidaan keskeyttää tai irtisanoa, jos edunsaajat rikkovat unionin lainsäädäntöä;

ix) varmistamaan, että unionin varat jaetaan oikeudenmukaisesti kansalaisyhteiskunnan organisaatioille, jotta edistetään moniarvoista ja elinvoimaista yhteiskuntaa;

x) varmistamaan, että kaikki tulojen ja menojen hyväksyjät soveltavat vuonna 2024 hyväksyttyä komission ohjeistusta, ja tarvittaessa kehittämään edelleen ohjeistusta avustussopimusten mukauttamiseksi kaikilta osin perussopimuksen määräyksiin ja voimassa olevaan lainsäädäntöön;

xi) asettamaan avustussopimusten seulonnan tulokset vastuuvapauden myöntävän viranomaisen saataville, jotta voidaan arvioida, missä määrin komissio voi olla alttiina maineriskille;

xii) käsittelemään asianmukaisesti sellaisia kysymyksiä kuin pyöröovi-ilmiö, rahoituksen ja lahjoitusten avoimuus, rahanpesun torjunta, ulkomaisen sekaantumisen rajoittaminen, riippumattomuus poliittisesta ja taloudellisesta vaikutusvallasta, väärinkäytösten paljastaminen ja avoimet hallintorakenteet kaikkien unionin rahoitusta saavien yhteisöjen osalta;

xiii) tarkastelemaan komission ja toimeenpanovirastojen välisten yhteisymmärryspöytäkirjojen mallia selkeämmän vastuunjaon varmistamiseksi;

xiv) ohjeistamaan tarkastusrakennetta tarkastelemaan edunsaajien kanssa tehtyjä sopimuksia ja ilmoittamaan, jos ne havaitsevat sopimuksia, jotka eivät ole sovellettavien varainhoitosääntöjen mukaisia;

xv) antamaan sisäisen tarkastuksen toimialan tehtäväksi tarkastella komission ja avustuksen saajien välillä tehtyjä sopimuksia ja

varsinkin etsiä tehtäväkokonaisuuksista sisältöä, joka ei ole sovellettavien varainhoitosääntöjen mukaista;

xvi) arvioimaan päätöksentekorakennetta sopimusten tekemisen alalla ja ohjeistamaan komission yksiköitä ja toimeenpanovirastoja tarkastamaan paremmin sopimusten sisältö kaikissa vaiheissa muun muassa varmistamalla, että hakijoiden luettelemat tehtäväkokonaisuudet ja keskeiset tulosindikaattorit ovat kunkin rahoitusohjelman tavoitteiden mukaisia;

xvii) tarkentamaan varainhoidon avoimuuden järjestelmässä lueteltujen yhteisöjen luokittelua;

xviii) tarkastelemaan uudelleen erityisneuvonantajia koskevia sääntöjään, jotta voidaan päästä eroon mielivaltaisesta valinnasta ja palkitsemisesta;

xix) tehostamaan edelleen ohjelmien täytäntöönpanon yksinkertaistamista ja tekemään tiivistä yhteistyötä jäsenvaltioiden kanssa käytäntöjen ja menettelyjen digitalisointia koskevien parhaiden käytäntöjen määrittämiseksi;

xx) parantamaan kaikkien jäsenvaltioiden viljelijöiden kanssa käytävän vuoropuhelun laatua;

xxi) reagoimaan nopeammin, kun komissiolle ilmoitetaan vastuuvapauden myöntävän viranomaisen vakavista huolenaiheista;

xxii) suorittamaan riittävät tarkastukset avoimuusrekisterissä luetelluille tahoille sen varmistamiseksi, että ne kirjaavat toimintansa kattavasti rekisteriin;

xxiii) määrittelemään selkeämmät vastuualueet yhteistyöalustojen täytäntöönpanossa;

xxiv) ohjeistamaan hallintoneuvostoa toimittamaan konsolidoituja tietoja kriittisten riskien luettelosta sisäisen tarkastuksen toimialalle ja varmistamaan, että toimeenpanovirastot puuttuvat mahdollisiin riskeihin ja varmistavat riippumattomien arvioijien avoimen valinnan eturistiriitojen ehkäisemiseksi ja niiden riippumattomuuden takaamiseksi;

xxv) kehottamaan kaikkia pääosastoja ja toimeenpanovirastoja tarkastelemaan tarkastuksiin osoitettujen varojen jakautumista riittävien resurssien varmistamiseksi;

xxvi) varmistamaan, että kaikkien unionin rahoitusvälineiden monivuotisia työohjelmia koskevissa ehdotuksissa on selkeät ohjeet rahoitettavista toimista, selkeämmät säännöt hakemusten seulonnasta ja hyväksyttävästä sisällöstä sekä selkeämmät

vaatimukset unionin varojen käytön avoimuudesta ja jäljitettävyydestä, myös EU:n avoimuusrekisterin julkistamisvaatimusten osalta;

xxvii) varmistamaan, että kaikissa avustussopimuksissa noudatetaan varojen avoimuuteen, jäljitettävyyteen ja näkyvyyteen liittyviä tarvittavia vaatimuksia;

Muuttoliike ja rajaturvallisuus

128. panee merkille, että vuonna 2023 monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeeseen 4 ”Muuttoliike ja rajaturvallisuus” kuuluvien ohjelmien talousarvio oli 2,7 miljardia euroa (1,4 prosenttia unionin talousarviomenoista) ja se jakautui seuraavasti: 1,2 miljardia euroa (46,5 prosenttia) kolmelle erillisvirastolle, jotka ovat Euroopan raja- ja merivartiovirasto (Frontex), Euroopan unionin turvapaikkavirasto (EUAA) ja vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisten tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaava Euroopan unionin virasto (eu-LISA), 1 miljardi euroa (38,6 prosenttia) turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastolle (AMIF) ja 0,4 miljardia euroa (14,9 prosenttia) yhdennetyn rajaturvallisuuden rahastolle (IBMF);

129. toteaa, että merkittävä osuus monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeen 4 menoista liittyi vuonna 2023 kauden 2014–2020 monivuotisen rahoituskehyksen jäljellä olevien hankkeiden loppuun saattamiseen; panee merkille, että 18 prosenttia AMIF-rahaston kansallisista ohjelmista kaudeksi 2014–2020 oli ilmoittamatta vuoden 2023 lopussa ja että jäsenvaltiot toimittavat viimeisen tilinpäätöksen ja loppumaksupyynnön näiden varojen osalta osana päättämispakettia viimeistään 31. joulukuuta 2024;

130. panee merkille, että tilintarkastustuomioistuin tarkasti 23 tapahtumasta koostuvan otoksen, joka ei ollut tarpeeksi suuri ollakseen edustava otos monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeiden 4 ja 5 menoista, eikä näin ollen pysty esittämään erillistä arviota näiden otsakkeiden virhetasosta; toteaa lisäksi, että tilintarkastustuomioistuimen tarkastustulokset osoittavat, että monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeiden 4 ja 5 menoissa on tukikelpoisuuteen ja hankintoihin liittyviä ongelmia ja että kyseessä on suuririskinen ala (23 tarkastetusta tapahtumasta seitsemään eli 30,4 prosenttiin liittyi virhe); on huolissaan siitä, että tilintarkastustuomioistuin havaitsi neljä kvantitatiivisesti ilmaistavissa olevaa virhettä, joilla oli taloudellista vaikutusta unionin talousarviosta maksettuihin määriin, ja että se havaitsi lisäksi kymmenen tapausta, joissa oikeudellisia ja varainhoitoa koskevia säännöksiä ei ollut noudatettu, mutta näillä ei ollut välitöntä taloudellista vaikutusta unionin talousarvioon; kehottaa sen vuoksi tilintarkastustuomioistuinta esittämään selkeän arvion otsakkeen 4 virhetasosta; panee merkille, että komissio toteaa, että riskitaso

maksamishetkellä vuonna 2023 on 1,1 prosenttia muuttoliikkeeseen ja rajaturvallisuuteen liittyvien menojen osalta;

131. panee merkille, että komissio on hyväksynyt tilintarkastustuomioistuimen vuotta 2023 koskevassa vuosikertomuksessaan esittämän suosituksen antaa sovellettavia sääntöjä koskevaa lisäohjeistusta niille jäsenvaltioiden viranomaisille, jotka vastaavat muuttoliike- ja sisäasioiden pääosaston rahoituksen toteuttamisesta yhteistyöhön perustuvan hallinnoinnin kautta; pitää valitettavana, ettei komissio ole vielä kaikilta osin pannut täytäntöön tilintarkastustuomioistuimen aiempia suosituksia, jotka piti käsitellä vuoden 2023 loppuun mennessä; panee merkille, että muuttoliike- ja sisäasioiden pääosasto on arvioimassa uudelleen ennakkotarkastusmenetelmäänsä, jotta voidaan varmistaa, että vuoden 2021 jälkeisiin avustuksiin sovellettavia sääntöjä noudatetaan, ja että uudelleenarvioinnissa käsitellään myös asiaa koskevia tilintarkastustuomioistuimen suosituksia sekä sisäisen tarkastuksen suosituksia, jotka koskevat valmiutta päättää sisäisen turvallisuuden rahastossa (ISF) ja AMIF-rahastossa vuosina 2014–2020 rahoitettuja, suoraan ja yhteistyössä hallinnoituja toimia ja ohjelmia;

132. panee huolestuneena merkille, että muuttoliike- ja sisäasioiden pääosaston vuoden 2023 toimintakertomuksessa esitettiin kaksi vahvistuslausumaan liittyvää varaumaa ja että yksi varauma koskee AMIF- ja ISF-rahastojen täytäntöönpanoa vuosina 2014–2020 useissa jäsenvaltioissa ja toinen varauma rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitustukivälineen (BMVI) täytäntöönpanoa vuosina 2021–2027 yhdessä jäsenvaltiossa; on ilahtunut siitä, että komissio on sitoutunut toteuttamaan korjaavia toimia niiden taustalla olevien kysymysten osalta, joiden vuoksi varaumat piti esittää;

133. on ilahtunut siitä, että tilintarkastustuomioistuin havaitsi edistymistä tarkastelussaan, joka koski viiden jäsenvaltion tarkastusviranomaisten valmistelutyötä hallinnoitaessa AMIF-, BMVI- ja ISF-rahastojen varojen siirtämistä kauden 2021–2027 monivuotisen rahoituskehyksen yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen alaisuuteen; huomauttaa, että nämä tarkastusviranomaiset kertoivat tilintarkastustuomioistuimelle, että muuttoliike- ja sisäasioiden pääosaston heille antama tuki ja ohjeistus oli tyydyttävää; panee huolestuneena merkille, että tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksen ajankohtana neljässä jäsenvaltiossa viidestä tarkastusviranomaiset eivät olleet viimeistelleet tarkastusstrategioitaan;

134. panee merkille uuden muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksen hyväksymisen; on ilahtunut siitä, että kauden 2021–2027 monivuotisen rahoituskehyksen väliarvioinnissa osoitettiin kahden miljardin euron lisäsumma muuttoliikkeeseen ja rajaturvallisuuteen kaudeksi 2024–2027, jotta voidaan puuttua tämänhetkisestä geopoliittisesta tilanteesta aiheutuviin muuttoliikkeen ja

rajaturvallisuuden alan kasvaviin haasteisiin; toteaa kuitenkin, että lisävaroja saatetaan tarvita sopimuksen täysimääräisen täytäntöönpanon varmistamiseksi; kehottaa panemaan sopimuksen nopeasti täytäntöön jäsenvaltioissa;

135. painottaa, että unionin ulkorajojen turvaaminen muodostaa uuden muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksen yhden pilarin; panee huolestuneena merkille, että komission mukaan laittomien rajanylitysten määrä unionissa nousi 380 000:een vuonna 2023, kun se oli 330 000 vuonna 2022; toteaa, että BMVI-välineellä voidaan tukea etulinjan jäsenvaltioita sen varmistamiseksi, että niillä on resurssit unionin ulkorajojen turvaamiseen tarvittavaan infrastruktuuriin, tiloihin ja laitteistoihin, mukaan lukien rajaturvallisuuden parantaminen sähköisesti ja muut rajavalvonnan välineet BMVI-asetuksen liitteen III mukaisesti; panee merkille 9. helmikuuta 2023 annetut Eurooppa-neuvoston päätelmät, joiden mukaan unioni tehostaa toimiaan estääkseen laittomat maastalähdöt ja ihmishenkien menetykset, vähentääkseen unionin rajoihin ja vastaanottovalmiuksiin kohdistuvaa painetta, torjuakseen salakuljettajia ja lisätäkseen palautuksia; korostaa tarvetta suojella paremmin haavoittuvassa asemassa olevia ihmisiä salakuljetus- ja ihmiskauppaverkostoilta ja puuttua kielteisiin vaikutuksiin, joita aiheutuu muuttajien välineellistämisestä hybridihyökkäysten yhteydessä, erityisesti Venäjä-myönteisten joukkojen ja Valko-Venäjän hallinnon toimesta;

136. muistuttaa, että asetuksen (EU) 2021/1060 mukaan jäsenvaltioiden ja komission on varmistettava, että unionin rahastojen täytäntöönpanossa kunnioitetaan perusoikeuksia ja noudatetaan Euroopan unionin perusoikeuskirjaa;

137. panee merkille tilintarkastustuomioistuimen päätelmän, että kaudella 2014–2020 AMIF-rahaston tulokset olivat odotettua heikommat maahanmuuttajien palauttamisen helpottamisessa; panee myös merkille, että tilintarkastustuomioistuin ja komissio ovat samaa mieltä siitä, että covid-19-pandemiaan liittyvät matkustusrajoitukset vaikuttivat erityisesti edistymiseen tällä alalla; huomauttaa lisäksi, että vuonna 2023 palautustoimenpiteitä tuettiin 29,8 miljoonalla eurolla AMIF-rahastosta; toteaa, että komission on pyrittävä ponnekkaammin auttamaan jäsenvaltioita laittomien rajanylitysten torjumisessa ja kolmansien maiden kansalaisten palauttamisessa onnistuneesti sekä laillisten maahanmuuttajien kotouttamisessa; odottaa saavansa vuonna 2025 konsolidoituja tietoja edistymisestä tässä asiassa kauden 2014–2020 AMIF-rahaston jälkiarvioinnin perusteella; korostaa, että komission olisi jatkettava muuttoliike- ja turvapaikka-asioita koskevia toimia ulkosuhteissaan, Team Europe -lähestymistapa mukaan lukien, ja samalla on lisättävä avoimuutta unionin sisäasioiden rahastojen ohjelmasuunnittelussa ja täytäntöönpanossa kolmansissa maissa ja turvattava parlamentin rooli;

Suositukset

138. kehottaa komissiota

i) käsittelemään tilintarkastustuomioistuimen suositukset perusteellisesti ja ajoissa ja jakamaan muuttoliike- ja sisäasioiden pääosaston tarkistetun ennakkotarkastusmenetelmän vastuuvapauden myöntävän viranomaisen kanssa, kun työ on saatu päätökseen;

ii) tukemaan edelleen jäsenvaltioiden hallinto- ja tarkastusviranomaisia niiden tarkastusstrategioiden oikea-aikaisessa viimeistelyssä kauden 2021–2027 monivuotisen rahoituskehyksen varojen osalta siten, että erityistä huomiota kiinnitetään tukikelpoisuus- ja hankintakysymyksiin sekä tilintarkastustuomioistuimen kaikkiin muihin toistuviin havaintoihin;

iii) ryhtymään toimiin unionin rahoittamien toimien tuloksellisuuden parantamiseksi palautusten tehostamisen ja laittoman muuttoliikkeen torjumisen osalta ja varmistamaan, että unionin lainsäädäntöä ja unionin perusarvoja kunnioitetaan täysin tässä prosessissa;

iv) toteuttamaan toimia, joilla tehostetaan unionin varojen käyttöä Euroopan unionin ulkorajojen turvallisuuteen ja hallintaan;

v) seuraamaan, avustamaan ja valvomaan niiden hallinnollisten, operatiivisten ja oikeudellisten toimien oikea-aikaista edistymistä, joita jäsenvaltioilta ja unionin virastoilta edellytetään uuden muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksen panemiseksi täytäntöön kaikilta osin vuoteen 2026 mennessä;

vi) lisäämään unionin sisäasioiden rahastojen ohjelmasuunnittelun ja täytäntöönpanon avoimuutta kolmansissa maissa ja turvaamaan samalla parlamentin rooli unionin menojen demokraattisen valvonnan varmistamisessa;

vii) arvioimaan jatkuvasti unionin talousarvion toteuttamisen yhteydessä perusoikeuskirjan ja SEU-sopimuksen 2 artiklassa vahvistettujen unionin arvojen noudattamista varainhoitoasetuksen 6 artiklan mukaisesti;

Turvallisuus ja puolustus

139. panee merkille, että vuonna 2023 monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeeseen 5 ”Turvallisuus ja puolustus” kuuluvien ohjelmien talousarvio oli 1,4 miljardia euroa (0,7 prosenttia unionin talousarviomenoista) ja se jakautui seuraavasti: 500 miljoonaa euroa (38,4 prosenttia) Euroopan puolustusrahastolle (EDF), 300 miljoonaa euroa (19 prosenttia) sotilaalliseen liikkuvuuteen, 200 miljoonaa euroa (17,1 prosenttia) erillisvirastoille eli Euroopan

huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskukselle (EMCDDA), Europolille ja Euroopan unionin lainvalvontakoulutusvirastolle (CEPOL), 200 miljoonaa euroa (13,1 prosenttia) ISF-rahastolle ja 200 miljoonaa euroa (12,4 prosenttia) ydinturvallisuuteen, ydinvoimalaitosten käytöstäpoistoon ja muille aloille;

140. panee merkille, että merkittävä osuus monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeen 5 menoista liittyi vuonna 2023 kauden 2014–2020 monivuotisen rahoituskehyksen jäljellä olevien hankkeiden loppuun saattamiseen; panee merkille, että 25 prosenttia puolustusrahaston kansallisista ohjelmista kaudeksi 2014–2020 oli ilmoittamatta vuoden 2023 lopussa ja että jäsenvaltiot toimittavat viimeisen tilinpäätöksen ja loppumaksupyynnön näiden varojen osalta osana päättämispakettia viimeistään 31. joulukuuta 2024;

141. panee huolestuneena merkille, että muuttoliikettä ja rajaturvallisuutta koskevassa osiossa esitetyistä syistä tilintarkastustuomioistuin ei pysty esittämään erillistä arviota monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeen 5 ”Turvallisuus ja puolustus” virhetasosta ja että tilintarkastustuomioistuin arvioi tarkastustulostensa perusteella tämän otsakkeen menot suuririskisiksi; kehottaa sen vuoksi tilintarkastustuomioistuinta esittämään arvion tämänkin otsakkeen virhetasosta; panee merkille, että komissio toteaa, että riskitaso maksamishetkellä vuonna 2023 oli 0,5 prosenttia turvallisuuteen ja puolustukseen liittyvien menojen osalta;

142. panee merkille, ettei komissio ole hyväksynyt tilintarkastustuomioistuimen suositusta tarkistaa ja dokumentoida huolellisesti avustuksen myöntämismenettelyn aikana Verkkojen Eurooppa -välineen sotilaallista liikkuvuutta koskevien avustushakemusten tekniset näkökohdat ja että komission mukaan sen nykyisissä prosesseissa tarkistetaan jo, täyttävätkö kaksoiskäyttöinfrastruktuuria koskevat hankkeet tukikelpoisuusedellytykset;

143. muistuttaa, että geopoliittinen tilanne on erittäin epävakaa unionin naapurialueilla, mikä on lisännyt turvallisuus- ja puolustushaasteita, myös hybridiuhkia, ja siten myös tarvetta investoida enemmän turvallisuuteen, puolustukseen ja valmiuteen Venäjän Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan alkamisen jälkeen; kehottaa kiinnittämään huomiota siihen seikkaan, että turvallisuutta ja puolustusta koskevan monivuotisen rahoituskehyksen otsake 5 on pienin kaikista monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeista, ja pitää valitettavana, että unionin tämänhetkinen talousarvio sen kansalaisten turvallisuuden ja puolustuksen varmistamiseksi ei ole niiden haasteiden tasalla, joihin on vastattava joko lyhyellä tai pitkällä aikavälillä; panee merkille, että vuonna 2023 unionin rahoitus puolustusteollisuuden tukemiseksi tuli yksinomaan puolustusrahastosta; muistuttaa Euroopan puolustusrahaston

roolista Euroopan teknologisen asiantuntemuksen tukemisessa kehittyvien ja murroksellisten teknologioiden alalla; on ilahtunut siitä, että puolustusrahaston vuoden 2023 ehdotuspyyntöihin tehdyt ehdotukset lisääntyivät 72 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna, mikä on osoitus Euroopan puolustusteollisuuden toimijoiden ja tutkimusorganisaatioiden voimakkaasta ja jatkuvasti kasvavasta kiinnostuksesta puolustusrahastoa kohtaan ja tämän alan rahoituksen suuresta kysynnästä; panee merkille, että vuoden 2023 ehdotuspyynnöissä unioni sitoutui osoittamaan 1,15 miljardia euroa 61:een puolustusalan T&K-hankkeeseen, joissa oli mukana 581 oikeushenkilöä 26 jäsenvaltiossa ja Norjassa; panee merkille, että kuhunkin hankkeeseen osallistuu keskimäärin 17 yhteisöä kahdeksasta eri jäsenvaltiosta ja Norjasta; korostaa tasapuolisten toimintaedellytysten merkitystä rajat ylittävän puolustusalan tutkimus- ja kehitysyhteistyön tukemisessa;

144. on ilahtunut komission toimista, joilla tehostetaan pk-yrityksille puolustusalalla annettavaa tukea, ja arvostaa erityisesti sitä, että EU:n puolustusalan innovaatiojärjestelmä (EUDIS), jossa tarjotaan monipuolinen valikoima puolustusekosysteemiin kuuluvien pk-yritysten tukemiseen räätälöityjä välineitä, otettiin kaikilta osin käyttöön vuonna 2023 ja siihen osoitettiin 224 miljoonaa euroa puolustusrahaston talousarviosta; antaa lisäksi arvoa Euroopan puolustusrahastosta myönnettävän pk-yrityslisän merkitykselle, sillä sen avulla helpotetaan pienempien toimijoiden ja innovoijien pääsyä puolustusalan toimitusketjuihin; panee merkille, että puolustusrahaston vuoden 2023 ehdotuspyynnöissä 42 prosenttia rahoitusta varten valituista yhteisöistä oli pk-yrityksiä, joten niiden osuus kasvoi vuodesta 2022 (38,2 prosenttia), ja että 18 prosenttia puolustusrahaston ehdotuspyyntöjen kautta saatavilla olevasta kokonaisrahoituksesta kohdennettiin pk-yrityksille;

145. muistuttaa, että puolustusalan tutkimusta koskeva valmistelutoimi oli puolustusrahaston edeltäjäohjelma, jonka määrärahat olivat 90 miljoonaa euroa ja josta rahoitettiin 18:aa tutkimushanketta, jotka valittiin ehdotuspyyntöjen perusteella vuosina 2017–2019; muistuttaa myös, että tilintarkastustuomioistuin huomautti erityiskertomuksessaan 10/2023 ”Puolustusalan tutkimusta koskeva valmistelutoimi”, että unionilla ei edelleenkään ole pitkän aikavälin strategiaa puolustusrahaston hankkeita varten erityisesti vaikutusten, tutkimuksen lisäämisen, kehittämisen, valmistustoiminnan ja hankintojen osalta; panee tyytyväisenä merkille, että komissio on hyväksynyt kaikki tilintarkastustuomioistuimen suositukset ja vahvistanut, että niiden täytäntöönpano on meneillään; pitää tässä yhteydessä myönteisenä, että komissio on hyväksynyt eurooppalaisen puolustusteollisuusstrategian (EDIS) ja lainsäädäntöehdotuksen Euroopan puolustusteollisuusohjelman (EDIP) perustamisesta, ja on hyvillään sen sitoutumisesta Euroopan puolustusrahaston kehittämiseen; on kuitenkin unionin edessä olevan geopoliittisen todellisuuden huomioon ottaen huolissaan siitä, että

tilintarkastustuomioistuimen suositukset on määrä panna kaikilta osin täytäntöön vasta vuonna 2026;

146. palauttaa mieliin tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksessa 10/2023 esittämät huomautukset vähäisistä henkilöresursseista komissiossa ja siitä puolustusrahastolle aiheutuvasta riskistä; panee merkille, että arvioitavien ehdotusten ja hallinnoitavien hankkeiden jatkuvasti kasvava määrä aiheuttaa huomattavaa henkilöstöpainetta; panee myös merkille kansallisten asiantuntijoiden suuren osuuden (17 prosenttia) puolustusteollisuuden ja avaruusasioiden pääosaston henkilöstössä vuonna 2023 sekä puolustusteollisuuden ja avaruusasioiden pääosaston aikomuksen vahvistaa henkilöstöä valitsemalla virkamiehiä avaruus- ja puolustusalan asiantuntijatehtävien EPSO-kilpailuista, joiden varallaololuettelot saatiin valmiiksi marraskuussa 2023;

147. panee merkille, että sotilaallisen liikkuvuuden toimintasuunnitelma 2.0:n täytäntöönpano on meneillään ja että kaksoiskäyttöön tarkoitettuun liikenneinfrastruktuuriin liittyviin hankkeisiin on osoitettu 1,74 miljardia euroa Verkkojen Eurooppa -välineessä vuosina 2021–2027; panee merkille, että unioni on toistaiseksi yhteisrahoittanut 95 sotilaalliseen liikkuvuuteen liittyvää hanketta 21 jäsenvaltiossa ja että 94 näistä hankkeista on vielä meneillään ja useimmat niistä saataneen päätökseen vuosien 2026 ja 2027 välillä; panee huolestuneena merkille, että vuosina 2021, 2022 ja 2023 järjestettyjen kolmen ehdotuspyynnön jälkeen Verkkojen Eurooppa -välineen sotilaallisen liikkuvuuden määrärahat on nykyisellä ohjelmakaudella jo käytetty loppuun; toteaa, että Euroopan turvallisuustilanteen kehitykseen Venäjän Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan syttymisen jälkeen vastattiin asettamalla määrärahoja nopeasti saataville siten, että määriä käytettiin etupainotteisesti vuosien 2022 ja 2023 ehdotuspyyntöihin, mutta katsoo kuitenkin, että tämä johti unionin rahoituksen epävakauteen ja ennakoimattomuuteen, sillä tämän seurauksena syntyi yli neljän vuoden aukko, jonka aikana sotilaallista liikkuvuutta koskeviin ehdotuspyyntöihin kaksikäyttöinfrastruktuurihankkeiden rahoittamiseksi ei ole enää saatavilla unionin varoja, ennen kuin vuoden 2027 jälkeinen monivuotinen rahoituskehys tulee voimaan; palauttaa mieliin tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksessaan 04/2025 esittämät päätelmät, joiden mukaan että toimintasuunnitelmaa 2.0 ei ollut laadittu riittävän vankalle pohjalle ja edistyminen kohti sen tavoitetta, nimittäin sotilashenkilöstön, -varustuksen ja -voimavarojen nopean ja saumattoman liikkumisen varmistamista myös lyhyellä varoitusajalla ja laajassa mittakaavassa, on ollut vaihtelevaa suunnittelun puutteiden ja jäljellä olevien täytäntöönpanon esteiden vuoksi; panee merkille, että komissio katsoo, että kaksoiskäyttöön tarkoitetun liikenneinfrastruktuurin käytävien lujittamiseksi tarvitaan lisätoimia, myös sääntelykysymyksissä, kuten rajatylittävän liikkuvuuden lupamenettelyissä; panee merkille tilintarkastustuomioistuimen huomautuksen, jonka mukaan komissio ei ollut tehnyt luotettavaa

arviota rahoituksesta, jota asetettujen tavoitteiden saavuttaminen edellyttää; pitää valitettavana, että sotilaalliseen liikkuvuuteen käytettiin vain 300 miljoonaa euroa vuonna 2023, ja on huolissaan siitä, että sotilaallisen liikkuvuuden määrärahojen piiriin kuuluvissa ehdotuspyynnöissä ylikysyntä oli nelinkertainen, mikä on osoitus jäsenvaltioiden ja hankkeiden edunsaajien kasvavasta kiinnostuksesta;

148. ilmaisee syvän huolensa komission päätöksestä hyväksyä ReArm Europe -suunnitelma ilman Euroopan parlamentin ennakkokuulemista; pitää valitettavana, että tällaisella päätöksellä ohitetaan toimielinten välisen tasapainon periaate ja heikennetään parlamentin roolia toisena lainsäätäjänä strategisten ja talousarvion painopisteiden muotoilussa; kehottaa komissiota pidättäytymään sellaisten merkittävien poliittisten välineiden käyttöönotosta, jotka vaikuttavat unionin taloudelliseen ja strategiseen rakenteeseen, varmistamatta parlamentin oikeuksien täysimääräistä kunnioittamista;

149. panee merkille, että Euroopan parlamentti on kehottanut unionia ja sen jäsenvaltioita ottamaan käyttöön oikeudellisen kehyksen, jonka avulla Venäjä voidaan luokitella terrorismia tukevaksi valtioksi;

Suositukset

150. kehottaa komissiota

i) kehittämään puolustusrahastolle mahdollisimman pian pitkän aikavälin strategian, joka perustuu puolustusalan tutkimusta koskevasta unionin valmistelutoimesta saatuihin kokemuksiin ja tilintarkastustuomioistuimen suosituksiin;

ii) turvaamaan riittävien resurssien tarjoamisen unionin puolustusyhteistyön tehostamiseksi lyhyellä aikavälillä vuotta 2026 koskevan talousarvioesityksen ja asiantuntijoiden oikea-aikaisen palvelukseenoton kautta ja keskipitkällä aikavälillä seuraavaa monivuotista rahoituskehystä koskevan komission ehdotuksen avulla;

iii) lujittamaan edelleen sotilaallista liikkuvuutta unionissa lisäämällä tuntuvasti kaksoiskäyttöön tarkoitetun liikenneinfrastruktuurin käytävien parantamiseksi saatavilla olevaa rahoitusta ja toteuttamalla toimia, joilla poistetaan rajatylittävän sotilaallisen liikkuvuuden hallinnolliset sekä menettelyihin ja sääntelyyn liittyvät esteet, samalla kun edistetään rahoitusta niille hankkeille, jotka vastaavat parhaiten Euroopan nykyiseen uhkaympäristöön; ottamaan huomioon tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksessa 04/2025 esittämät havainnot ja suositukset;

iv) toteuttamaan toimia, joilla varmistetaan asianmukainen huolellisuus kaksikäyttöisten sotilaallisen liikkuvuuden

infrastruktuurihankkeiden hankekriteereiden osalta tilintarkastustuomioistuimen suosituksen mukaisesti;

Naapurialueet ja muu maailma

151. panee merkille, että monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeeseen 6 ”Naapurialueet ja muu maailma” kuuluvien ohjelmien talousarvio oli 15,2 miljardia euroa (7,4 prosenttia unionin talousarviosta) ja se jakautui seuraavasti: 63,4 prosenttia naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineeseen – Globaali Eurooppa (NDICI – Globaali Eurooppa), 16,4 prosenttia humanitaariseen apuun (HUMA), 16 prosenttia liittymistä valmistelevaan tukivälineeseen (IPA III) ja 4,2 prosenttia muihin toimiin ja ohjelmiin; panee merkille, että otsakkeen ”Naapurialueet ja muu maailma” maksut nousivat 15,2 miljardiin euroon vuonna 2023 ja ne edustavat noin kahdeksaa prosenttia EU:n kokonaismenoista elpymis- ja palautumistukivälinettä lukuun ottamatta;

152. panee merkille, että tilintarkastustuomioistuin tarkasti 72 tapahtumasta koostuvan otoksen, joka ei ollut riittävän edustava otos monivuotisen rahoituskehyksen tämän otsakkeen menoista, eikä näin ollen pysty esittämään arviota virhetasosta; panee merkille, että tilintarkastustuomioistuimen tarkastustulokset osoittavat, että kyseessä on suuririskinen ala (72 tarkastetusta tapahtumasta 37:ään eli 51,4 prosenttiin liittyi virhe), ja kehottaa tilintarkastustuomioistuinta esittämään selkeän arvion tämän luvun virhetasosta; panee merkille, että tilintarkastustuomioistuin havaitsi 31 virhettä, joilla oli taloudellinen vaikutus unionin talousarvioon, ja että ne liittyivät tukeen oikeuttamattomiin edunsaajiin ja kuluihin, menoihin, jotka eivät olleet todellisuudessa aiheutuneet, ja julkisia hankintoja koskevien sääntöjen rikkomiseen eli aloihin, jotka voisivat viitata valvontamekanismien epäluotettavan toiminnan riskeihin;

153. panee myös merkille, että tilintarkastustuomioistuin havaitsi 19 tapausta, joissa oikeudellisia ja varainhoitoa koskevia säännöksiä ei ollut noudatettu, mutta yhdelläkään niistä ei ollut välitöntä taloudellista vaikutusta unionin talousarvioon, ja toteaa, että niissä ongelmina olivat esimerkiksi kulujen epäselvä kohdentaminen, näkyvyyttä koskevien sääntöjen noudattamatta jättäminen ja puutteellinen dokumentointi;

154. on huolissaan siitä, että tilintarkastustuomioistuin havaitsi naapuruuspolitiikan ja laajentumisneuvotteluiden pääosaston välillisesti hallinnoimassa EU:n rahoittamassa hankkeessa merkittävän tapauksen, jossa näkyvyyttä koskevia sääntöjä ei ollut noudatettu, ja että kyse oli erään kansainvälisen järjestön kanssa allekirjoitetusta 21,2 miljoonan euron avustussopimuksesta hankkeessa, jonka tavoitteena oli tukea itäisen kumppanuuden maita koronapandemian torjunnassa; toteaa, että tilintarkastustuomioistuin havaitsi, että useimmat sen tarkastamat lahjoitustodistukset eivät sisältäneet mitään ilmoitusta siitä, että lahjoitetut terveydenhuollon

laitteet olivat unionin rahoittamia; palauttaa mieliin, että unionin varojen saajien on ilmoitettava julkisesti selkeällä tavalla, että unioni on rahoittanut niiden toteuttaman toimen kokonaan tai yhdessä muiden rahoittajien kanssa; panee merkille komission vastaukset, joiden mukaan se keskustelee parhaillaan Yhdistyneiden kansakuntien kanssa uusista viestintä- ja näkyvyysohjeista, jotta voidaan vähentää näkyvyyssääntöjen noudattamiseen liittyvien virheiden riskejä;

155. ilmaisee huolensa siitä, että tilintarkastustuomioistuin havaitsi OPSYS-tietojärjestelmän käyttöoikeuksien myöntämistä ja hallinnointia koskevan komponentin tarkastuksessaan kolme puutetta, sillä i) kansainvälisten kumppanuuksien pääosasto ei ollut virallistanut menettelyä sekä järjestelmän hallinnoijien että vakiokäyttäjien käyttöoikeuksien myöntämiseksi ja poistamiseksi, ii) neljässä tapauksessa vakiokäyttäjillä oli enemmän käyttöoikeuksia kuin he työssään tarvitsivat, mikä ei ole komission tietoteknisten standardien mukaista, ja iii) kansainvälisten kumppanuuksien pääosasto ei hallinnoinut kaikkia järjestelmän hallinnoijien oikeuksia muihin pääosastoihin kuuluvien henkilöstön jäsenten osalta; on huolissaan siitä, että nämä puutteet lisäävät paitsi riskiä asiattomasta pääsystä järjestelmään myös riskiä siitä, että ulkoisen toiminnan hankkeiden täytäntöönpanoon liittyviä sääntöjä ja menettelyjä ei noudateta, ja lisäksi ne heikentävät järjestelmäprosessien ja -tietojen eheyttä;

156. panee merkille, että komissio tehosti yhteydenpitoa kansainvälisten järjestöjen kanssa lisätäkseen tietoisuutta tarpeesta varmistaa, että tilintarkastustuomioistuimen tarkastajat saavat täysimääräisen pääsyn asiakirjoihin tarkastaessaan unionin rahoittamia hankkeita, ja että komissio on tukenut aloitteita, joiden tarkoituksena on löytää pysyviä ratkaisuja asiakirjoihin tutustumista ja niiden säilyttämistä koskeviin kysymyksiin; panee kuitenkin merkille, että komissio myöntää, että ponnisteluista huolimatta asiakirjoihin pääsyssä on täytäntöönpanokumppaneiden olemassa olevien oikeudellisten kehysten vuoksi yhä joitakin rajoitteita, eikä tilanteen odoteta muuttuvan lähitulevaisuudessa;

157. kehottaa komissiota tehostamaan oikeusvaltioperiaatteen noudattamiseen perustuvan lähestymistavan soveltamista liittymistä valmistelevasta tukivälineestä (IPA III) annettavassa rahoituksessa, jotta väline voi saavuttaa tarkoituksensa ja tehokkaasti valmistella liittymisneuvotteluja käyviä valtioita täyttämään unionin jäsenvaltioksi pääsemiselle asetetut ehdot; kehottaa jälleen komissiota panemaan täytäntöön tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksessa 01/2022 esitetyt suositukset, jotta varmistetaan, että EU:n rahoitustuella tuetaan tehokkaasti oikeusvaltioperiaatteen toteutumista Länsi-Balkanilla, erityisesti laatimalla suuntaviivat mukauttamista ja ehtoja koskevien IPA III -välineen säännösten soveltamisesta;

158. korostaa, että unionin myöntämällä avulla ei saisi missään tilanteessa – suoraan tai epäsuorasti – rahoittaa terrorismia, minkä vuoksi sillä ei saisi tukea mitään Hamasiin tai muuhun terrori- tai äärijärjestöön yhteydessä olevaa yhteisöä; toteaa, että tätä varten on perusteltua ja välttämätöntä, että kaikki unionin tuen lopulliset edunsaajat kolmansissa maissa tunnetaan ja yksilöidään selkeästi; korostaa, että tuen jakamista ja käyttöä on valvottava tiukasti varojen väärinkäytön estämiseksi;

159. pitää valitettavana, että komissio on rahoittanut Gaziantepin islamilaista tiede- ja teknologiayliopistoa, jolla on todistetusti siteitä terroristijärjestö Hamasiin; kehottaa komissiota lakkauttamaan kaikki siteensä kyseiseen yliopistoon ja muihin yliopistoihin, joilla on yhteyksiä terroristijärjestöihin;

160. kehottaa komissiota hyödyntämään täysipainoisesti luotettavia kumppaneita, kuten WHO:ta, Maailman ruokaohjelmaa, Unicefia tai Punaisen Puolikuun eri järjestöjä, toimitettaessa tehostettua tukea ja humanitaarista apua palestiinalaisväestölle; muistuttaa, että komission on tärkeää taata, että ulkopuoliset asiantuntijat, tilintarkastustuomioistuin ja kokeneet kansainväliset kumppanit valvovat UNWRA:ta riippumattomasti;

161. panee merkille, että komissio on viime kuukausina työskennellyt yhdessä UNRWA:n kanssa, jotta voitaisiin tehostaa neutraaliusprosesseja ja valvontajärjestelmiä virastossa YK:n sisäisen tarkastusviraston (OIOS) suorittamien, sen 19 henkilöstön jäsenen väitettyä osallisuutta lokakuun 7. päivän 2023 iskuun koskevien tutkimusten havaintojen mukaisesti ja seurata UNRWA:n esittämän, Ranskan entisen ulkoasiainministerin Colonnan johtaman riippumattoman arviointiryhmän suositusten täytäntöönpanoa koskevan toimintasuunnitelman soveltamista valvonnan lujittamiseksi; toteaa, että komissio on arvioinut uudelleen UNRWA:ta koskevaa unionin vuoden 2024 rahoituspäätöstä ja että unioni pääsi komission jäsen Várhelyin ja UNRWA:n päävaltuutetun Lazzarinin välillä huhtikuussa 2024 käydyn kirjeenvaihdon perusteella sopimukseen unionin UNRWA:lle antamasta ehdollisesta avusta, joka on kytketty tiettyihin välitavoitteisiin kolmessa toimintalinjassa, mukaan lukien UNRWA:n henkilöstön seulonta, unionin tarkastus sekä sisäisten tutkimusten osaston ja eettisen toimiston lujittaminen; panee merkille, että unionin avustusta jatkettiin;

162. muistuttaa, että palestiinalaishallinnon on poistettava seuraavaan kouluvuoteen mennessä kaikki oppimateriaalit ja opetussisällöt, jotka eivät ole Unescon normien mukaisia, erityisesti ne, jotka sisältävät unionin tukeman holokaustin muistoa kunnioittavan kansainvälisen liiton luokittelun mukaan antisemitistisiksi määriteltyjä elementtejä, väkivaltaan yllyttämistä, vihapuhetta ja terrorismin ihannointia; palauttaa mieliin aiempien vastuuvapauspäätöslauselmien säännökset; korostaa, että unionin olisi annettava

palestiinalaishallinnolle rahoitustukea koulutuksen alalla edellyttäen oppikirjasisällön yhdenmukaistamista Unescon normien kanssa, kaikkien juutalaisvastaisten viittausten poistamista ja vihaan ja väkivaltaan yllyttävien esimerkkien poistamista, kuten vastuuvapauspäätöksiin liitetyissä päätöslauselmissa on toistuvasti pyydetty; palauttaa mieliin unionin rahoittaman Georg Eckert -instituutin raportin havainnot, joista kävi ilmi oppikirjoja koskeva monitahoinen kuva; toteaa, ettei unioni rahoita palestiinalaisia oppikirjoja eivätkä ne ole myöskään UNRWA:n vastuulla, mutta UNRWA tarkistaa kuitenkin kaikki julkaistut oppikirjat, jotta se voi puuttua mahdolliseen ongelmalliseen sisältöön; toteaa, että komissio aikoo harjoittaa tiivistä valvontaa sen varmistamiseksi, ettei unionin varoja osoiteta suoraan tai välillisesti tällaisten oppimateriaalien, mukaan lukien YK:n järjestöjen tarjoamat oppimateriaalit, laatimiseen, niiden käyttöön palestiinalaislapsille annettavassa opetuksessa tai niiden asettamiseen heidän saatavilleen;

163. panee merkille, että naapuruuspolitiikan ja laajentumisneuvotteluiden pääosasto toteaa vuoden 2023 toimintakertomuksessaan, että Kiovassa toteutettaviin hankkeisiin tehtiin säännöllisiä vierailuja mutta turvallisuusrajoitteet hankaloittivat paikalla toteutettavaa seurantaa ja hankevierailuja muille Ukrainan alueille; panee myös merkille, että Ukrainassa toteutettavien hankkeiden asianmukaista seurantaa koskevat rajoitteet johtivat uuteen varaumaan naapuruuspolitiikan ja laajentumisneuvotteluiden pääosaston vuoden 2023 toimintakertomuksessa ja että parhaillaan toteutetaan korjaavia toimia, kuten hankkeiden täytäntöönpanon edistymisen seurantaa asiakirjatarkastusten ja etäratkaisujen avulla ja käyttäen palveluntarjoajaa;

164. suhtautuu myönteisesti siihen, että OLAF tarjoaa viranomaisille kohdennettua petostentorjunta-apua, ja tukee Ukrainan liittymistä unionin petostentorjuntaohjelmaan; panee merkille, että kesäkuussa 2024 voimaan tulleessa Ukrainan tukivälineen puitesopimuksessa määrätään oikeudellisesti sitovista järjestelyistä, jotka koskevat tukivälineen varojen hallinnointia, valvontaa, seurantaa, arviointia, raportointia ja tarkastusta, sekä toimenpiteistä sääntöjenvastaisuuksien, petosten, korruption ja eturistiriitojen ehkäisemiseksi, tutkimiseksi ja korjaamiseksi ja että siinä on myös määräyksiä OLAFin ja EPPOn tehtävistä; suhtautuu niin ikään myönteisesti siihen, että Ukrainan tukivälineestä annetun asetuksen 36 artiklan nojalla komissio perusti kesäkuussa 2024 tilintarkastuslautakunnan, jonka tehtävänä on auttaa komissiota arvioimaan Ukrainan hallinto- ja valvontajärjestelmien vaikuttavuutta tukivälineestä tarjottujen varojen osalta ja torjumaan Ukrainan tukivälineestä myönnettävien unionin varojen huonoa hoitoa; kehottaa komissiota tiedottamaan Euroopan parlamentille säännöllisesti tilintarkastuslautakunnan toiminnasta ja havainnoista, jotta voidaan varmistaa asianmukainen parlamentaarinen valvonta;

165. panee huolestuneena merkille tuoreet tiedot komission maksaman Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtioiden järjestön (AKT) sihteeristöä koskevan tarkastuskertomusluonnoksen havainnoista, joissa esitetään epäilyjä petoksista sekä maksamattomista palkoista ja muista vastuista; panee merkille, että kuten on raportoitu, komissio maksoi sihteeristölle 3,7 miljoonaa euroa vuonna 2023 ja pyrkii perimään takaisin 3,6 miljoonaa euroa maaliskuusta 2024 alkaen; pyytää komissiota varmistamaan täyden avoimuuden ja vastuuvelvollisuuden, myöntämään oikeuden tutustua tarkastuskertomukseen ja tiedottamaan parlamentin jäsenille toteutetuista konkreettisista toimista;

166. kehottaa komissiota tilintarkastustuomioistuimen lausunnossaan 03/2024 esittämien suositusten mukaisesti sisällyttämään uuteen monivuotista rahoituskehystä koskevaan lainsäädäntöehdotukseen ulkosuhdetoimien takuujärjestelyä koskevat suositukset, jotka täydentävät komission arviointia, mukaan lukien rahoituslähteiden yhdistämisen (avustusten) käytön lisääminen vähiten kehittyneissä, hauraissa tai konflikteista kärsivissä maissa ja aktiivinen koordinointi sidosryhmien, kuten kansalaisyhteiskunnan, kanssa;

167. on huolissaan EKKR+:n varojen kohdentamisesta uuden joustavan investointituen määrärahojen puitteissa sellaisten maiden hyväksi, joissa Global Gateway -investoinnit on helpompi toteuttaa, vähiten kehittyneiden, hauraiden ja konflikteista kärsivien maiden priorisoinnin kustannuksella; kehottaa ilmoittamaan sen rahoituksen määrän, jota EKKR+:sta on myönnetty ja josta on tehty sopimus näissä maissa, ja ilmoittamaan avoimesti, miten vähiten kehittyneille maille niiden suuntaa-antavien monivuotisten ohjelmien puitteissa myönnettävien määrärahojen kiintiötä noudatetaan alueellisista suuntaa-antavista monivuotisista ohjelmista myönnettävässä rahoituksessa;

168. toteaa, että Global Gateway -strategia on unionin yhteinen vastaus maailmanlaajuisiin haasteisiin, mutta muistuttaa, että julkiset ja yksityiset investoinnit yhdistävien toimien on aina oltava NDICI-asetuksessa säädetyn oikeudellisen kehyksen, Agenda 2030 -toimintaohjelman ja kumppanimaiden tarpeiden ohjaamia ja niistä on viestittävä tasavertaiselta pohjalta käydyssä rehellisessä vuoropuhelussa; on huolissaan Global Gateway -ohjelmiin liittyvistä epäjohdonmukaisuuksista; kehottaa siksi parantamaan Global Gateway -strategian ja Team Europe -aloitteen avoimuutta, demokraattista vastuuvelvollisuutta ja vankkoja seuranta- ja arviointimekanismeja; kehottaa perustamaan keskitetyn, julkisesti saatavilla olevan ja säännöllisesti päivitettävän foorumin, jossa esitetään yksityiskohtaisesti Global Gateway -hankkeet, mukaan lukien niiden tavoitteet, rahoituslähteet, täytäntöönpanokumppanit ja odotetut tulokset;

Euroopan kehitysrahasto (EKR)

169. panee merkille, että tilintarkastustuomioistuin tarkasti toimien sääntöjenmukaisuuden tutkimalla 140 tapahtuman otoksen, joka oli edustava EKR:jen kaiken tyyppisten maksujen osalta; toteaa lisäksi, että otokseen sisältyvistä tapahtumista 31 liittyi Euroopan unionin Afrikka-hätärahastoon, 87 oli 14 EU:n edustuston [14] hyväksymiä ja 19 oli komission päätoimipaikan hyväksymiä;

170. panee huolestuneena merkille, että tarkastetuista 140 tapahtumasta 62:een (44,3 prosenttiin) sisältyi virheitä, kun vuonna 2022 määrä oli 57 (40,7 prosenttia) ja tapahtumien määrä sama; korostaa lisäksi, että tilintarkastustuomioistuin kvantifioi 52 virhettä (48 vuonna 2022) ja arvioi niiden perusteella varainhoitovuoden 2023 virhetasoksi 8,9 prosenttia (7,1 prosenttia vuonna 2022);

171. korostaa huolestuneena, että kolme yleisintä virhetyyppiä varainhoitovuonna 2023 liittyivät aiheutumatta jääneisiin menoihin (45 prosenttia; 51 prosenttia vuonna 2022), olennaisten todentavien asiakirjojen puuttumiseen (31 prosenttia; 7 prosenttia vuonna 2022) ja tukeen oikeuttamattomiin menoihin (23 prosenttia; 24 prosenttia vuonna 2022);

172. panee merkille komission jäsenille Jutta Urpilaiselle ja Olivér Várhelyille esitettyihin kirjallisiin kysymyksiin annetut komission vastaukset, joiden mukaan vuonna 2023 noin 45 prosenttia kaikista virheistä johtuu ennakkomaksujen hyväksymisestä liian suurina eli käytännöstä, jossa toteutumattomat menot sisällytetään kirjanpitoon aiheutuneina menoina ja tällaiset virheet ovat näin ollen väliaikaisia, koska niitä ei enää ole olemassa menojen lopullisen selvittämisen jälkeen; panee lisäksi merkille, että näiden väliaikaisten virheiden vähentämiseksi komissio on pyytänyt kumppaneitaan tarkastelemaan raportointilomakkeitaan, jotta aiheutuneet menot voidaan tunnistaa helpommin, ja että kansainvälisten kumppanuuksien pääosasto on perustanut erityisen työryhmän seuratakseen vaatimusten noudattamista asiaan liittyvissä organisaatioissa riskinhallintakehyksen kautta; panee niin ikään merkille, että kansainvälisten kumppanuuksien pääosasto tarkastelee parhaillaan valvontastrategiaansa ja sen tarkoituksena on myös selvittää, miten ennakkotarkastuksia voidaan lujittaa, ja parantaa pilariarvioitujen organisaatioiden raportointia komissiolle; kehottaa komissiota tiedottamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle näiden toimien vaikutuksista;

173. panee merkille, että kansainvälisten kumppanuuksien pääosaston meneillään olevan valvontastrategian tarkastelun odotettuihin tuloksiin sisältyy tilinpäätösraportointia ja myös tehostettuja

---

[14] Angola, Benin, Norsunluurannikko, Fidži, Ghana, Guinea-Bissau, Kenia, Madagaskar, Malawi, Mauritius, Mosambik, Gambia, Togo ja Uganda.

ennakkotarkastuksia koskevan ohjeistuksen lujittaminen, jotta voidaan estää virheet, myös ne, jotka johtuvat ennakkomaksujen hyväksymisestä liian suurina; kehottaa komissiota tiedottamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle tämän tarkastelun valmistumisen jälkeen toteutettavista korjaavista toimenpiteistä;

174. on huolissaan siitä, että aiempien vuosien tapaan jotkin kansainväliset järjestöt myönsivät vain rajoitetun pääsyn asiakirjoihin (niihin annettiin esimerkiksi vain lukuoikeus), mikä vaikeutti tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksen suunnittelua, toteuttamista ja laadunvalvontaa ja aiheutti viivästyksiä; panee merkille, että tarkastus- ja valvontakysymyksistä on keskusteltu useaan otteeseen YK:n elinten kanssa, muun muassa teknisten viiteryhmien yhteiskokousten ja EU:n ja YK:n rahoituksesta ja hallinnosta tehdyn puitesopimuksen (FAFA) työryhmän yhteydessä; panee lisäksi merkille, että komissio tekee yhteistyötä asianomaisten kansainvälisten järjestöjen kanssa ja on tehostanut yhteydenpitoa niiden kanssa tilintarkastustuomioistuimen oikeudesta saada pääsy asiakirjoihin; kannustaa aiempien vuosien tapaan komissiota lisäämään näitä toimia;

175. korostaa, että tilintarkastustuomioistuimen näkemyksen mukaan jäännösvirhetasoa koskeva selvitys ei ole varmennustoimeksianto eikä tarkastus vaan se perustuu jäännösvirhetasoa koskevaan menetelmään ja käsikirjaan, jotka kansainvälisten kumppanuuksien pääosasto on toimittanut; panee merkille kansainvälisten kumppanuuksien pääosaston selventäneen, että jäännösvirhetasoa koskevan selvityksen on tarkoitus olla keskeinen indikaattori jäännösvirheiden arvioidulle taloudelliselle vaikutukselle eli sillä mitataan sisäisen valvonnan järjestelmän moitteetonta toimintaa ja osoitetaan siten komission oikaisukapasiteetti; korostaa, että tilintarkastustuomioistuin on aiempien vuosien tapaan havainnut selvityksessä rajoituksia; panee lisäksi merkille, että tilintarkastustuomioistuin toteaa lausunnossaan aiempien vuosien tapaan, että jäännösvirhetasoa koskeva menetelmä mahdollistaa sen, että toimeksisaaja luottaa täysin kansainvälisten kumppanuuksien pääosaston suorittamien hallinnon tarkastusten tuloksiin, ja että tukeutuminen muiden tarkastajien työhön on vastoin jäännösvirhetasoa koskevan selvityksen tarkoitusta; korostaa tilintarkastustuomioistuimen havaintoa, jonka mukaan tapauksissa, joissa nämä aiemmat tarkastukset on tehty Euroopan komission ja Yhdistyneiden kansakuntien välisen FAFA-sopimuksen nojalla, toimeksisaaja ei aina pysty suorittamaan lisää aineistotarkastuksia, koska FAFA-sopimus rajoittaa komission tarkastusoikeuksia; kiinnittää huomiota komission vastaukseen, jossa myönnettiin FAFA-sopimuksessa tarkastuksille asetetut rajoitukset; kehottaa komissiota etsimään toimivia ratkaisuja tämän kysymyksen ratkaisemiseksi;

176. palauttaa mieliin, että EKR:jen alaisuuteen perustettiin kaksi Afrikka-hätärahastoa; palauttaa mieliin, että Afrikka-hätärahastosta on otettu käyttöön yli 5 miljardia euroa, joista 88 prosenttia (4,4 miljardia

euroa) on peräisin EKR:sta ja unionin talousarviosta; pitää valitettavana, että parlamentin useista pyynnöistä huolimatta näiden varojen hallinnointi- ja kohdentamisprosessi ei edelleenkään ole avoin; on huolissaan havainnoista, jotka tilintarkastustuomioistuin esitti erityiskertomuksessaan 17/2024 ”EU:n Afrikka-hätärahasto – Tuki jäi kohdentamattomaksi uusista lähestymistavoista huolimatta”; panee merkille, että huolimatta innovatiivisesta lähestymistavasta ihmisoikeusriskien tunnistamiseen vaikeassa ympäristössä näitä riskejä ei käsitelty kattavasti ja että tilintarkastustuomioistuimen mukaan mahdollisten ihmisoikeusriskien arviointi ei ollut kattavaa; muistuttaa, että tilintarkastustuomioistuimen mukaan komissio ei pysty määrittämään tehokkaimpia ja vaikuttavimpia lähestymistapoja sääntelemättömän muuttoliikkeen ja pakkomuuton vähentämiseksi Afrikassa ja raportoimaan niistä; pitää valitettavana, että uudessa seurantajärjestelmässä kootaan yhteen tietoja kaikista Afrikka-hätärahaston hankkeista, mutta se kärsii tietojen tarkkuutta koskevista ongelmista; panee merkille, että EU:n Afrikka-hätärahasto on määrä lakkauttaa asteittain vuonna 2025;

Suositukset

177. kehottaa komissiota toimimaan tilintarkastustuomioistuimen suositusten mukaisesti ja

i) OPSYS-sovellusjärjestelmän osalta virallistamaan menettelyn sekä järjestelmän hallinnoijien että vakiokäyttäjien käyttöoikeuksien myöntämiseksi ja poistamiseksi ja tehostamaan tätä menettelyä, parantamaan uuden ohjelmiston laatua ja osoittamaan tarvittavat resurssit sen kypsyyden ja kestävyyden parantamiseen;

ii) tehostamaan ohjeistusta ja valvontaa, jotta voidaan varmistaa, että organisaatiot, jotka toteuttavat välillisen hallinnoinnin piiriin kuuluvia sopimuksia, kuten kansainväliset järjestöt, kansainväliset rahoituslaitokset ja valtionvirastot, noudattavat näkyvyyttä koskevia sääntöjä;

iii) tehostamaan edelleen viestintää kansainvälisten järjestöjen kanssa, jotta tilintarkastustuomioistuin saa täydet, rajoittamattomat ja oikea-aikaiset mahdollisuudet tutustua asiakirjoihin, jotka ovat tarpeen sen tehtävän suorittamiseksi SEUT-sopimuksen mukaisesti, sen sijaan, että sille annetaan pelkkä lukuoikeus aineistoon;

iv) ottamaan käyttöön asianmukaiset ennakko- ja jälkitarkastustoimenpiteet epävakailla alueilla tai konfliktialueilla, jotta varmistetaan unionin varojen käytön asianmukainen valvonta ja keinot unionin varojen perimiseksi takaisin;

v) toteuttamaan toimenpiteitä, joilla parannetaan valvontajärjestelmiä kansainvälisille järjestöille suoritettujen ennakkomaksujen selvittämisen osalta;

vi) vahvistamaan menojen hyväksymistä edeltäviä ennakkotarkastuksia;

178. kehottaa komissiota lisäksi

i) seuraamaan tarkasti kaikkien käytettävissä olevien mekanismien avulla ja työskentelemään UNRWA:n kanssa kaikkien sovittujen toimien täytäntöönpanon varmistamiseksi, jotta voidaan taata, että UNRWA toimii kaikilta osin humanitaarisia periaatteita ja neutraaliusperiaatetta noudattaen, myös tulevassa EU:n ja UNRWA:n yhteisessä julkilausumassa sekä ehdollista unionin apua koskevissa tulevissa rahoituspäätöksissä;

ii) varmistamaan, että kaikissa sopimuksissa, joihin liittyy unionin varoja, noudatetaan kaikilta osin sovellettavaa unionin lainsäädäntöä, mukaan lukien vastuuvelvollisuus, avoimuus ja moitteeton varainhoito, ja että tähän sisältyy sen todentaminen, ettei yksikään toimeksisaaja, luonnollinen henkilö, työpajan ja/tai koulutuksen osallistuja tai kolmansille osapuolille annetun rahoitustuen vastaanottaja ole unionin rajoittavien toimenpiteiden alaisena taikka osallisena terrorismin tai terroritekojen tai muiden vihaan tai vihaan yllyttämiseen liittyvien tekojen rahoittamisessa;

iii) lisäämään näyttöön perustuvaa toimien kohdentamista maantieteellisiin alueisiin ja edunsaajiin ja tarkentamaan raportointia tulevien kehitystoimien saavutuksista, myös NDICI – Globaali Eurooppa -välineen kautta;

EU:n yleinen hallinto

179. panee merkille, että komission suora toteuttamisvastuu koskee 59,1:tä prosenttia unionin koko hallintotalousarviosta, mikä vastaa 7,2:ta miljardia euroa; panee myös merkille, että 70 prosenttia hallintomenoista liittyy henkilöresursseihin, kuten eläkkeisiin, ja loput ovat pääasiassa kiinteistöihin, laitteisiin, energiaan, viestintään ja tietotekniikkaan liittyviä menoja; panee tyytyväisenä merkille, että tilintarkastustuomioistuin toteaa myös vuoden 2023 osalta tämän menoalan olevan vähäriskinen;

180. panee merkille, että vuonna 2023 komissiosta lähti 2 152 virkamiestä pääasiassa eläköitymisen, irtisanoutumisen tai sopimuksen päättymisen vuoksi; toteaa, että tämä merkitsee varsin suurta vaihtuvuutta ja sen pitäisi tarjota komissiolle runsaasti mahdollisuuksia puuttua maantieteellisessä edustuksessa sen eri yksiköissä esiintyvään sitkeään epätasapainoon;

181. kannustaa komissiota yhdessä Euroopan unionin henkilöstövalintatoimiston (EPSO) kanssa varmistamaan, että tarvittavat tekniset järjestelmät otetaan käyttöön mahdollisimman nopeasti ja että prosesseja nopeutetaan, jotta komissio ja muut unionin toimielimet voivat luottaa EPSOon erittäin pätevien ja motivoituneiden ehdokkaiden valinnassa kaikentyyppisiin työtehtäviin toimielimissä;

182. arvostaa sitä, että naisten edustus johtotehtävissä kasvoi 46,1 prosentista vuoden 2022 joulukuussa 47,8 prosenttiin vuoden 2023 joulukuussa; kannustaa komissiota keskittymään jatkossakin sukupuolten tasapuolisen edustuksen varmistamiseen ja säilyttämiseen kaikilla hallintotasoilla;

183. panee tyytyväisenä merkille, että komissio on ottanut käyttöön toimintaperiaatteita parantaakseen työ- ja yksityiselämän välistä tasapainoa ja henkilöstön hyvinvointia, mukaan lukien oikeus olla tavoittamattomissa; on myös ilahtunut siitä, että häirinnän ehkäisemisestä ja torjunnasta annettiin uusi päätös, jolla perustettiin johtavan häirintäyhdyshenkilön toimi, ja että tämä yhdyshenkilö on keskeinen toimija häirinnän torjunnassa; korostaa, että tälle toimelle on annettava asianmukaiset resurssit moninaisten haastavien tehtävien tehokasta hoitamista varten;

184. panee merkille komission edistymisen päiväkotihenkilöstön siirtämisessä osaksi sisäistä henkilöstöä;

185. panee tyytyväisenä merkille, että komissio on antanut päivitetyt versiot suuntaviivoista, jotka koskevat komission jäsenten osallistumisessa Euroopan parlamentin vaalikampanjaan sovellettavia eettisiä normeja, ja suuntaviivoista, jotka koskevat komission jäsenten osallistumista vaalikampanjoihin jäsenvaltiotasolla; on myös ilahtunut siitä, että komissio hyväksyi maaliskuussa 2023 kauan kaivatut vahvistetut säännöt virkamatkoista ja kolmansien osapuolten maksamista kuluista;

186. korostaa tarvetta varmistaa, että kaikki unionin toimielimet Luxemburgissa pystyvät houkuttelemaan henkilöstöä kaikentyyppisiin työtehtäviin ja kaikentyyppisille työurille; toteaa, että Luxemburg voi elinkustannusten vuoksi olla vähemmän houkutteleva vaihtoehto erityisesti alempiin palkkaluokkiin kuuluville virkamiehille; panee merkille, että vuoden 2025 talousarviosta tehdyn sopimuksen myötä on otettu ensimmäinen askel ottamalla käyttöön erityinen asumiskorvaus alempiin palkkaluokkiin kuuluville henkilöstön jäsenille, jotka työskentelevät unionin toimielimissä Luxemburgissa;

187. panee merkille, että komission kunnianhimoisena tavoitteena on vähentää komission toimistotilojen kokonaismäärää 25 prosenttia ja rakennusten määrää 50 prosenttia vuoteen 2030 mennessä vuoteen 2020 verrattuna; toteaa, että tilojen kokonaismäärässä saavutettu

vähennys oli yhteensä hieman yli 83 000 neliömetriä vuonna 2023, mikä vastaa 11 prosentin vähennystä; on ilahtunut siitä, että tämä tavoite on tärkeä osa komission pyrkimyksiä saavuttaa hiilineutraalius ja vähentää hallintokuluja; korostaa, että on tärkeää, että rakennusten ja toimistotilojen vähentäminen sekä sitä seuraava yhteisöllisten työtilojen ja muiden merkittävien hallinnollisten muutosten käyttöönotto toteutetaan tiiviissä yhteistyössä henkilöstön kanssa;

188. on huolestunut siitä, että virkamiehillä eri toimielimissä on ollut vakavia, jopa puolen vuoden mittaisia, viivästymisiä korvausten saamisessa terveydenhuoltokuluista toimielinten sairausvakuutusjärjestelmästä; on lisäksi huolissaan siitä, että virkamiehet ja parlamentin jäsenet, joilla on autoimmuunisairauksia, neurologisia sairauksia, keuhkoahtaumatauti, pitkäkestoinen covid-19-tauti tai diagnosoimattomia ja harvinaisia sairauksia, saavat toimielinten sairausvakuutusjärjestelmässä riittämätöntä hoitoa; toteaa, että potilaat, joilla on näitä oireita, eivät usein saa korvauksia diagnostisista testeistään;

189. toteaa, että vuonna 2023 oikeusasiamies käynnisti 398 tutkimusta, jotka koskivat komissiota; panee myös merkille, että vuonna 2023 komissio sai 187 päätöstä, joissa käsittely päätettiin ilman huomautuksia, ja 17 päätöstä hallinnollisesta epäkohdasta; toteaa huolestuneena, että oikeusasiamies saa kansalaisilta paljon kanteluja, jotka koskevat huomattavia viiveitä komissiolta pyydettyjen asiakirjojen tutustuttavaksi saamisessa ja kannustaa komissiota pyrkimään nopeuttamaan tällaisten pyyntöjen käsittelyä ja edelleen vähentämään hallinnollisia epäkohtia koskevien päätösten määrää sekä vahvistamaan selkeitä sääntöjä, jotka koskevat oikeutta tutustua kaikentyyppisiin kirjoitettuihin teksteihin, olipa kyse sitten paperimuodossa olevasta tekstistä, sähköposti- tai tekstiviesteistä tai muun tyyppisestä viestinnästä, ja toteaa, että tämä on osa komission toimintaperiaatteisiin tai päätöksiin liittyvää hallinnollista prosessia; panee merkille, että OLAF sai vuonna 2023 päätökseen yhdeksän komissiota koskevaa tutkimusta ja että seitsemän tutkimuksen käsittelyn päätteeksi annettiin suosituksia; kehottaa komissiota varmistamaan avoimuuden ja vastuuvelvollisuuden näiden tapausten seurannassa;

190. ilmaisee syvän huolensa siitä, että on esitetty komissioon liittyviä korruptioväitteitä; pitää samalla valitettavana esitettyjä väitteitä, joiden mukaan komission virkamiehet ovat ottaneet vastaan lahjoja maasta, jonka kanssa unioni on käynyt sopimusneuvotteluita; korostaa, että tarvitaan selkeä ja järjestelmällinen lähestymistapa sen varmistamiseksi, että kaikki OLAFin tutkimat tapaukset, joihin liittyy mahdollisia asiaan liittyviä rikoksia, siirretään viipymättä EPPOn ja toimivaltaisten kansallisten viranomaisten käsiteltäväksi; kehottaa komissiota vahvistamaan asiaankuuluvia sääntöjä ja menettelyjä sen varmistamiseksi, että kaikki tapaukset käsitellään järjestelmällisesti, asianmukaisesti ja tehokkaasti;

191. panee merkille, että viime vuosina ilmoitetuista työpaikkakiusaamista ja seksuaalista häirintää koskevista tapauksista vain hyvin harvojen on todettu olevan sellaisia, ja ilmaisee huolensa siitä, että tämä saattaa olla osoitus institutionaalisista sokeista pisteistä komissiossa, kun otetaan huomioon toimielimen työntekijöiden huomattava määrä;

192. ilmaisee syvän huolensa tiedoista meneillään olevasta tutkinnasta, jossa on osallisena entinen oikeusasioista vastaava komission jäsen, jonka väitetään osallistuneen toimikautensa aikana rahanpesutoimiin, joissa on käytetty alkuperältään tuntemattomia varoja; kehottaa komissiota toimimaan täydessä yhteistyössä Belgian viranomaisten kanssa ja selvittämään pikaisesti, liittyivätkö nämä toimet millään tavalla hänen virallisiin tehtäviinsä komissiossa;

193. kehottaa komissiota asettamaan vakinaisen henkilöstön etusijalle ulkopuolisiin konsultteihin ja sopimussuhteiseen henkilöstöön nähden, jotta voidaan taata laadukkaat työolot ja estää tietämyksen ja kokemuksen häviäminen; kehottaa antamaan tältä osin joustonvaraa pääosastoille, joiden henkilöstötaulukossa on paljon kansallisia asiantuntijoita, ja sallimaan näiden tointen muuttaminen väliaikaisiksi toimiksi, jotta voidaan varmistaa parempi asiantuntemuksen säilyttäminen, operatiivinen toimivuus ja toiminnan jatkuvuus; vaatii lisäksi välttämään tehtävien ulkoistamista konsulttitoimistoille silloin, kun osaamista on saatavilla sisäisesti;

194. panee merkille, että komissio on viime vuosina ulkoistanut yhä enemmän vaikutustenarviointeja ulkopuolisille yrityksille, mikä on herättänyt huolta mahdollisista eturistiriidoista; kehottaa komissiota vahvistamaan säännöksiä, joilla pyritään ehkäisemään mahdolliset eturistiriidat ja antamaan parempaa ohjausta henkilöstölle, joka käsittelee toimintapolitiikkaan liittyviä palveluhankintasopimuksia koskevia julkisia hankintamenettelyjä;

195. pitää valitettavana väitettyä Unkarin hallituksen organisoimaa vakoilua, joka kohdistui OLAFin henkilöstöön tutkintamatkan aikana; kehottaa ottamaan pikaisesti käyttöön tehokkaita suojelutoimenpiteitä jäsenvaltioissa virkatehtävissä olevan unionin toimielinten henkilöstön suojelemiseksi ja kaikenlaisten loukkausten ennaltaehkäisemiseksi tulevaisuudessa;

196. pitää myönteisenä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2023/2841 [15] voimaantuloa; panee merkille

---

15 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2023/2841, annettu 13. joulukuuta 2023, toimenpiteistä kyberturvallisuuden yhteisen korkean tason varmistamiseksi unionin toimielimissä, elimissä, toimistoissa ja virastoissa (EUVL L, 2023/2841, 18.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2841/oj).

kyberturvallisuusinvestoinnit, mukaan lukien komission digitaalisen turvallisuuden parantamiseen osoitetut 30 miljoonaa euroa; kehottaa komissiota tekemään kaikkensa kyberturvallisuuskulttuurin kehittämiseksi edelleen sekä koulutuksen ja tietoisuuden edistämiseksi unionin toimielimessä; korostaa, että on tärkeää jatkaa riittäviä investointeja kyberturvallisuuteen edettäessä kohti pitkän aikavälin ohjeellista tavoitetta, joka on vähintään 10 prosenttia tietotekniikkamenojen kokonaismäärästä;

197. toteaa jälleen pitävänsä huolestuttavana, että unionin päästökauppajärjestelmän rekisterin ja toimintamekanismin kyberturvallisuuteen ja kyberhyökkäyksiltä suojautumiseen liittyviä merkittäviä riskejä ei ole vielä riittävällä tavalla poistettu; huomauttaa, että asia on tuotu esiin vuotuisissa toimintakertomuksissa vuodesta 2010 lähtien ja että siitä on esitetty varaumia joka kertomuksessa; toteaa, että tätä huolta korostetaan jälleen ilmastotoimien pääosaston vuoden 2023 vuotuisessa toimintakertomuksessa, mikä tuo hyvin esiin, miten järjestelmän turvallisuuden priorisointi on jatkuvasti laiminlyöty;

Eurooppa-koulut

198. panee merkille, että Eurooppa-koulujen kokonaistalousarvio vuonna 2023 oli 417,5 miljoonaa euroa ja että rahoitus saatiin pääasiassa komissiolta, muilta unionin toimielimiltä ja jäsenvaltioilta sekä vanhempien maksuista; panee myös merkille, että lähes 80 prosenttia talousarviosta käytettiin henkilöstökuluihin;

199. panee tyytyväisenä merkille, että tilintarkastustuomioistuin pystyi toteamaan, ettei sen tietoon ole tullut seikkoja, jotka antaisivat sille aihetta uskoa, ettei konsolidoitua tilinpäätöstä vuodelta 2023 olisi kaikilta olennaisilta osiltaan laadittu julkisen sektorin kansainvälisten tilinpäätösstandardien mukaisesti;

200. toteaa, että tilintarkastustuomioistuin havaitsi joitakin järjestelmällisiä tai toistuvia puutteita maksuissa ja niihin liittyvissä henkilöstöhallinto- ja hankintamenettelyissä, mukaan lukien tositteiden riittämätön todentaminen, mikä vaikutti joidenkin henkilöstöhallintomenettelyjen ja maksujen sääntöjenmukaisuuteen;

201. kehottaa komissiota erityisesti

i) varmistamaan, että unionin toimielimet voivat luottaa EPSOon valintamenettelyjen ja muiden henkilöstöön liittyvien menettelyjen tehokkaassa järjestämisessä ja loppuunsaattamisessa, jotta unionin toimielimet saavat avoinna oleviin toimiin riittävän määrän erittäin päteviä ja motivoituneita ehdokkaita;

ii) tarkastelemaan kaikkia mahdollisuuksia korjata merkittävä maantieteellinen ja sukupuolten epätasapaino eri henkilöstöluokissa;

iii) laatimaan edelleen toimenpiteitä, joilla varmistetaan, että Luxemburgissa toimivat unionin toimielimet pystyvät jatkossakin houkuttelemaan erittäin pätevää henkilöstöä kaikentyyppisiin työprofiileihin;

iv) varmistamaan, että yhteisöllisten työtilojen ja muiden merkittävien hallinnollisten muutosten käyttöönotto toteutetaan tiiviissä yhteistyössä henkilöstön kanssa;

v) asettamaan saataville lisää henkilöstöä sairausvakuutusjärjestelmän korvauspyyntöjen käsittelyä varten, parantamaan henkilöstön koulutusta ja asettamaan saataville parempia ohjelmistoja, jotta pyynnöt voidaan käsitellä nopeammin;

vi) toimimaan roolimallina erityisesti muiden kuin tavanomaisten sairauksien ja harvinaisten sairauksien osalta; kehottaa komissiota laajentamaan teknistä tietämystään näistä tapauksista ja niiden käsittelyä; kehottaa komissiota laajentamaan korvattavien testien luetteloa siten, että siihen sisällytetään laajempi kirjo laboratoriotestejä ja muita diagnoosimenetelmiä ja -kokeita sekä hoitoja; kehottaa komissiota tekemään tämän ensisijaisena asiana;

vii) varmistamaan vahvojen suojamekanismien nopean käyttöönoton jäsenvaltioissa ja kolmansissa maissa virkamatkalla oleville unionin toimielinten henkilöstön jäsenille heidän oikeuksiensa turvaamiseksi;

viii) tukemaan Eurooppa-kouluja siinä, että ne panevat mahdollisimman pian täytäntöön tilintarkastustuomioistuimen aiempien vuosien suositukset sekä varainhoitovuotta 2023 koskevan kertomuksen suosituksen, jossa kouluja pyydetään suorittamaan komennuksella olevalle henkilöstölle maksettuja etuuksia koskevien tositteiden järjestelmällisiä tarkastuksia;

ix) laatimaan kertomuksen, jossa analysoidaan syitä, joiden vuoksi suurin osa häirintää koskevista valituksista (avunpyynnöistä) komissiossa hylätään, useimmat niistä niin, ettei niistä ole edes aloitettu hallinnollista tutkimusta, ja jossa suositellaan, miten tällainen virallisen menettelyn toimimattomuus voidaan korjata;

x) varmistamaan, että vuodesta 2025 alkaen tutkinta- ja kurinpitotoimisto (IDOC) tai OLAF toteuttavat häirintätapauksissa esitettyjen avunpyyntöjen johdosta asianmukaisen hallinnollisen tutkimuksen sen varmistamiseksi, että häirintään syyllistyneet saatetaan vastuuseen ja heille määrätään seuraamuksia oikeassa suhteessa heidän rikkomuksiinsa;

II LUKU

Elpymis- ja palautumistukiväline

Yleiset huomautukset

202. panee merkille, että 27:ää elpymis- ja palautumissuunnitelmaa tarkistettiin vuonna 2023 ja että tarkistukset vaikuttivat olemassa olevien suunnitelmien täytäntöönpanovauhtiin ja aiheuttivat viivästyksiä; panee samalla merkille, että jäsenvaltioiden poliittiset painopisteet voivat muuttua; toteaa, että elpymis- ja palautumissuunnitelmien tarkistamiseen vaikuttivat osaltaan energian hintojen nousu, korkea inflaatio ja toimitusketjujen häiriöt, joiden taustalla oli Venäjän provosoimaton hyökkäyssota Ukrainaa vastaan, sekä joissakin tapauksissa luonnonkatastrofit; painottaa, että elpymis- ja palautumissuunnitelmien tarkistamisen aiheuttamat viivästykset pahensivat jo olemassa olleita viivästyksiä, mikä näkyy merkittävissä eroissa maksupyyntöjen alustavan aikataulun sekä sen välillä, milloin jäsenvaltiot tosiasiallisesti toimittivat nämä pyynnöt komissiolle; on edelleen huolestunut riskistä, joka koskee elpymis- ja palautumissuunnitelmien puutteellista täytäntöönpanoa sekä sitä, ettei niissä sovittuja välitavoitteita ja tavoitteita saavuteta; korostaa, että tarvitaan tehostettuja seurantamekanismeja sen varmistamiseksi, että viivästykset eivät vaikuta suhteettomasti keskeisiin hankkeisiin;

203. toteaa, että uudistusten ja investointien välillä olisi oltava selkeä yhteinen teema, ja että joissakin tapauksissa kansallisten elpymissuunnitelmien laatimisen ja välitavoitteiden ja tavoitteiden saavuttamisen välillä voi olla pitkä viive; pitää valitettavana, että elpymis- ja palautumistukiväline ei ole riittävän joustava, jotta sillä voitaisiin vastata kehittyviin kriiseihin ripeästi;

204. panee erittäin huolestuneena merkille tilintarkastustuomioistuimen presidentin lausunnon, jonka mukaan noin puolet elpymis- ja palautumistukivälineen maksuista ei ollut saavuttanut reaalitaloutta, ja kysyy, olisiko toinen puolikas voitu käyttää joko korvaamaan toistuvia talousarviomenoja tai tuottamaan voittoa jäsenvaltioille koronnousun kautta;

205. muistuttaa, että elpymis- ja palautumistukiväline on tuloksellisuuteen perustuva väliaikainen elpymisväline eli maksut on kytketty kansallisiin elpymis- ja palautumissuunnitelmiin sisältyviin uudistuksiin ja investointeihin liittyvien välitavoitteiden ja tavoitteiden tyydyttävään saavuttamiseen; korostaa, että elpymis- ja palautumistukivälineen vaikuttavuutta on arvioitava paitsi maksujen suorittamisen perusteella myös siltä kannalta, onko sillä saatu aikaan konkreettisia pitkän aikavälin parannuksia pandemian seurauksiin; muistuttaa, että elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevassa asetuksessa ei määritellä ”tavoitteiden ja välitavoitteiden tyydyttävää saavuttamista”; muistuttaa, että kunkin kansallisen suunnitelman

olisi vastattava tuloksellisesti kaikkiin eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä ja erityisesti neuvoston antamissa maakohtaisissa suosituksissa (CSR) yksilöityihin haasteisiin tai merkittävään osaan niistä; panee merkille, että elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen ansiosta niiden maakohtaisten suositusten osuus, joissa on edistytty, on kasvanut 17 prosenttia vuosina 2021–2023;

206. panee merkille, että vuonna 2023 komissio maksoi yhteensä 75 miljardia euroa ja lisäksi ennakkomaksuina 7,1 miljardia euroa, joten kokonaismaksut vuoden 2023 lopussa olivat 220,8 miljardia euroa, joista avustuksia oli 141,6 miljardia euroa (40 prosenttia elpymis- ja palautumistukivälineen määrärahoissa avustuksiin varatusta 357 miljardin euron kokonaismäärästä) ja lainoja 79,2 miljardia euroa (27 prosenttia välineen määrärahoissa lainoihin varatusta 291 miljardin euron kokonaismäärästä); vaatii yksityiskohtaisia raportointivaatimuksia siitä, miten jäsenvaltiot jakavat varoja, jotta voidaan estää toistuvien talousarviomenojen korvaaminen ja varmistaa, että varat hyödyttävät aiottuja edunsaajia;

Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset

207. panee merkille, että tilintarkastustuomioistuin antoi varauman sisältävän lausunnon elpymis- ja palautumistukivälineen menojen laillisuudesta ja sääntöjenmukaisuudesta vuonna 2023; on huolissaan siitä, että tilintarkastustuomioistuimen mukaan kaikkiaan 23:sta vuonna 2023 suoritetusta elpymis- ja palautumistukivälineen maksusta seitsemässä havaittiin kvantitatiivisesti ilmaistavia virheitä ja kuudessa näistä maksuista virhetaso oli olennainen; panee merkille, että tilintarkastustuomioistuimen mukaan lukuun ottamatta näitä seikkoja varainhoitovuoden 2023 tileissä hyväksytyt elpymis- ja palautumistukivälineen menot ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja sääntöjenmukaiset; panee merkille, että elpymis- ja palautumistukivälineen menomallin luonne perustuu välitavoitteiden ja tavoitteiden arviointiin, joka komission on määrä tehdä; panee merkille, että vuonna 2023 tilintarkastustuomioistuin tarkasti 452 välitavoitetta ja tavoitetta, jotka sisältyivät 23 avustusmaksuun, ja että elpymis- ja palautumistukivälineen varainkäyttömallin vuoksi tilintarkastustuomioistuin ei esitä virhetasoa vaan arvioi, että sen havaintojen taloudellinen vähimmäisvaikutus ylittää olennaisuusrajan; on vakuuttunut siitä, että jäsenvaltioiden olisi myös kannettava vastuu maksun suorittamisen jälkeen havaituista virheistä;

208. ilmaisee syvän huolensa siitä, että tilintarkastustuomioistuin ei pystynyt todentamaan virheellisten tai tukeen oikeuttamattomien elpymis- ja palautumistukivälineen maksujen todellista taloudellista vaikutusta välitavoitteisiin ja tavoitteisiin perustuvan arviointimallin luontaisten rajoitusten vuoksi; kehottaa komissiota kehittämään avoimemman virheiden seurantamenetelmän virheellisen kohdentamisen ja tehottomuuden estämiseksi;

209. panee merkille, että tilintarkastustuomioistuin tarkasti 325 vuoden 2023 avustusten maksupyyntöihin sisältyneistä 542 välitavoitteesta ja 127 niihin sisältyneistä 135 tavoitteesta; pitää valitettavana, että tilintarkastustuomioistuin havaitsi niistä 16:ssa sääntöjenmukaisuusongelmia (2,4 prosenttia kokonaismäärästä); on huolissaan siitä, että tilintarkastustuomioistuin katsoo, että seitsemän välitavoitteen ja tavoitteen vaatimukset eivät olleet täyttyneet tyydyttävästi kuudessa maksussa ja että komissio oli kuitenkin suorittanut asianomaiset maksut; toteaa, että tilintarkastustuomioistuimen päätelmät perustuvat kattavaan tarkastustyöhön, ja pitää valitettavana, että komissio kiistää osan tilintarkastustuomioistuimen päätelmistä; panee merkille, että kaikkia elpymis- ja palautumistukivälineen maksuja on arvioitava komission ilmoittaman ja soveltaman kehyksen perusteella ja että komission on otettava kunkin maksun osalta huomioon myös talous- ja rahoituskomitean lausunto ja jäsenvaltioiden asiantuntijoiden komiteamenettelyn mukaisesti suorittama valvonta; pyytää komissiota varmistamaan, että kaikista kiistanalaisista maksuista, jotka liittyvät välitavoitteiden ja tavoitteiden epätyydyttävään saavuttamiseen, tehdään riippumaton ulkoinen arviointi, jotta voidaan vahvistaa kansalaisten luottamusta prosessiin; suosittelee, että otetaan käyttöön reaaliaikaisia maksujen ja menojen seurantajärjestelmiä, jotta estetään varojen virheellinen kohdentaminen elpymis- ja palautumistukivälineen ja monivuotisen rahoituskehyksen puitteissa;

210. panee erityisen huolestuneena merkille, että tilintarkastustuomioistuin havaitsi yhdeksän mahdollista tapausta, joissa sen mukaan on kyse tukeen oikeuttamattomista välitavoitteista ja tavoitteista, sillä ne liittyivät aiemmin ennen tukikelpoisuuskautta aloitettuun hankkeeseen, jota oli jatkettu, tai niillä oli korvattu toistuvia kansallisia talousarviomenoja; pitää valitettavana sitä, ettei elpymis- ja palutumistukivälinettä koskeva asetus ole riittävän selkeä, ja on eri mieltä komission tulkinnasta, että tukikelpoisuusaika koskee vain tietyn hankkeen töiden aloituspäivää eikä valmistelu- tai suunnitteluvaiheen alkua; pitää valitettavana, että tällainen näkemys johti siihen, että elpymis- ja palautumissuunnitelmiin sisällytettiin ennen elpymis- ja palautumistukivälineen tukikelpoisuusaikaa suunniteltuja toimenpiteitä, ja toteaa, että kaikissa toimenpiteissä on noudatettava elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevassa asetuksessa vahvistettuja soveltamisalaa, tavoitteita ja tukikelpoisuusehtoja; kehottaa komissiota ottamaan käyttöön tiukempia todentamismekanismeja, jotta estetään sellaisten olemassa olevien hankkeiden sisällyttäminen elpymis- ja palautumistukivälineeseen, jotka eivät tuota lisäarvoa;

211. muistuttaa, että elpymis- ja palautumistukivälineen varoja ei saa käyttää korvaamaan toistuvia talousarviomenoja, paitsi asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa; on huolestunut tilintarkastustuomioistuimen havainnoista, joiden mukaan joitakin välitavoitteita ja tavoitteita, joilla korvattiin toistuvia kansallisia

talousarviomenoja, ei ollut perusteltu asianmukaisesti elpymis- ja palautumissuunnitelmissa;

212. panee huolestuneena merkille tilintarkastustuomioistuimen havainnon, jonka mukaan Next Generation EU -välineen lainanotto voi yli kaksinkertaistua vuoteen 2026 mennessä, kun taas suurin osa takaisinmaksusta lykätään tuleviin monivuotisiin rahoituskehyksiin; palauttaa mieliin, että Next Generation EU -välineen lainan takaisinmaksu on aloitettava ennen vuoden 2027 loppua, jos budjettikohdassa on edelleen käyttämättömiä määrärahoja Next Generation EU -välineen rahoituskustannusten kattamiseksi, ja takaisinmaksu on saatettava päätökseen viimeistään vuonna 2058; toteaa, että unionin talousarvioon kohdistuvan riskin odotetaan vuosina 2024 ja 2025 kasvavan vuoden 2023 lopussa todettua riskiä suuremmaksi pääasiassa elpymis- ja palautumistukivälineen lainojen vuoksi; on huolestunut siitä, että markkinaolosuhteiden mahdolliset muutokset voivat lisätä lainanottokustannuksia, jotka on rahoitettava unionin talousarviosta avustuksiin liittyvän Next Generation EU -välineen velan tapauksessa; on huolissaan siitä, ettei Next Generation EU -välineen yhteisen velan takaisinmaksusuunnitelmaa ole vieläkään olemassa, että unionin velan määrä kasvaa edelleen ja että suuri osa tästä lisäyksestä johtuu väliaikaisesta Next Generation EU -elpymisvälineestä; on huolissaan siitä, että kasvaneella velalla ja siihen liittyvillä korkeammilla korkokustannuksilla on pitkän aikavälin vaikutuksia unionin julkisen talouden vakauteen, sillä se voi mahdollisesti lisätä taloudellista rasitetta ja heikentää valmiuksia vastata tuleviin haasteisiin tai investoida keskeisiin strategisiin aloihin;

213. panee merkille tilintarkastustuomioistuimen havainnon, jonka mukaan elpymis- ja palautumistukivälineen maksut olivat odotettua pienempiä vuonna 2023; painottaa, että tilintarkastustuomioistuin on arvostellut elpymis- ja palautumistukivälineen varojen hidasta maksatusta ja käyttöä; on huolestunut tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksessa 13/2024 esittämistä havainnoista, joiden mukaan elpymis- ja palautumistukivälineen varojen käytössä on ollut jonkin verran viivästyksiä, jäsenvaltiot eivät välttämättä pysty saattamaan kaikkia toimenpiteitä päätökseen sen elpymis- ja palautumistukivälineen täytäntöönpanokauden päättyessä, jonka osalta merkittävä osa varoista on jo maksettu, ja elpymis- ja palautumistukivälineen täytäntöönpanokauden jälkipuolisko on haastavampi, mihin ovat syynä välitavoitteiden ja tavoitteiden määrän lisääntyminen, siirtyminen uudistuksista investointeihin ja pidemmälle edenneeseen täytäntöönpanovaiheeseen sekä sellaisten toimenpiteiden suuri osuus, jotka on määrä saada päätökseen viimeisen vuoden aikana;

214. toteaa kuitenkin, että komission mukaan välitavoitteiden ja tavoitteiden saavuttamisessa ollaan yleisesti ottaen aikataulussa, sillä 31. elokuuta 2024 mennessä yli 40 prosenttia käytettävissä olevista elpymis- ja palautumistukivälineen varoista oli maksettu

jäsenvaltioille siten, että maksatusaste avustuksissa oli 48 prosenttia ja lainoissa hieman yli 30 prosenttia; panee merkille, että maksupyyntöjen vauhti on myös nopeutunut sitten vuoden 2023 jälkipuoliskon, kun REPowerEU-lukujen käyttöönottoon liittyvä elpymis- ja palautumissuunnitelmien tarkistaminen saatiin päätökseen vuonna 2023;

215. panee merkille tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksessa 13/2024 esitetyt havainnot, joiden mukaan hitaan käyttöönoton muita syitä olivat toimenpiteet, jotka eivät soveltuneet elpymis- ja palautumistukivälineen aikatauluun, ja niiden toteutukseen tarvittavan ajan aliarviointi (julkisia hankintoja ja valtiontukia koskevien sääntöjen vuoksi) sekä epävarmuus täytäntöönpanosäännöistä ja siitä, miten niitä olisi sovellettava, mukaan lukien ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta ja sen noudattamista koskevien ohjeiden puuttuminen;

216. ilmaisee syvän huolensa tilintarkastustuomioistuimen huomautuksesta, jonka mukaan jäsenvaltioiden valvontajärjestelmien täytäntöönpanossa on edelleen puutteita, sillä tämä vaarantaa maksupyyntöjen perustana olevien täydellisten ja tarkkojen tietojen saatavuuden, kyseisiin pyyntöihin pääsyn valvontaa varten ja jäsenvaltioiden valvontajärjestelmien tehokkaan toiminnan unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi; muistuttaa, että elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen mukaan jäsenvaltioiden valvontajärjestelmillä on keskeinen rooli unionin taloudellisten etujen tehokkaan suojelun varmistamisessa; kehottaa komissiota ryhtymään tarvittaessa määrätietoisiin ja nopeisiin toimiin, mukaan lukien rahoitusoikaisujen määrääminen, ja hyödyntämään kaikilta osin elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen säännöksiä, jos jäsenvaltioiden valvontajärjestelmissä on edelleen puutteita;

217. ilmaisee huolensa havainnoista, jotka tilintarkastustuomioistuin esitti erityiskertomuksessa 22/2024 ”EU:n talousarviosta maksettu kaksinkertainen rahoitus: Valvontajärjestelmistä puuttuu olennaisia tekijöitä, joilla voitaisiin lieventää elpymis- ja palautumistukivälineen kustannuksiin perustumattoman rahoitusmallin lisääntyneitä riskejä”; korostaa, että jäsenvaltiot voivat ehdottaa nk. nollakustanteisia toimenpiteitä eli toimenpiteitä, joista ei arvioida aiheutuvan elpymis- ja palautumistukivälineestä rahoitettavia kustannuksia ja joiden osalta päällekkäistä rahoitusta ei tarkasteta lainkaan, sillä komission mukaan toimenpiteet, jotka eivät saa elpymis- ja palautumistukivälineen varoja, ovat tästä näkökulmasta riskittömiä; panee niin ikään huolestuneena merkille tilintarkastustuomioistuimen havainnot, joiden mukaan jäsenvaltioiden näkökulmasta monet asiaan liittyvät hallintokerrostumat, mukaan lukien kansallinen, alueellinen tai kunnallinen taso, tekevät koordinoinnista ja valvonnasta hyvin haastavaa; on huolestunut siitä, että kun tarkastuksia tehdään, i) ne kärsivät hyvin monimutkaisesta ympäristöstä, sillä erilaiset käytössä olevat tietotekniset välineet eivät usein ole yhteentoimivia ja data

kirjataan usein ei-standardoidusti, jolloin manuaaliset ristiintarkastukset eri tietokannoissa ovat ainoa mahdollinen keino tarkistaa päällekkäinen rahoitus, ja ii) jäsenvaltioiden valvontajärjestelmät perustuvat suurelta osin unionin varojen saajien itse tekemiin ilmoituksiin; panee kuitenkin merkille, että tilintarkastustuomioistuin ei havainnut yhtään päällekkäiseen rahoitukseen liittynyttä tapausta;

218. panee merkille komission huomautuksen, jonka mukaan elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen mukaisesti päällekkäinen rahoitus liittyy nimenomaisesti talousarviokustannuksiin, joten päällekkäistä rahoitusta ei voi olla, jos jäsenvaltio ei ole esittänyt tiettyyn toimenpiteeseen liittyviä arvioituja kustannuksia osana kansallista suunnitelmaansa; panee merkille, että komissio korostaa, että kustannuksia aiheuttamattomat uudistukset eivät lisää määrärahoja mutta ne ovat kuitenkin olennainen edellytys sille, että komissio antaa elpymis- ja palautumissuunnitelmista myönteisen arvion, ja niiden täysimääräinen täytäntöönpano on olennainen edellytys asianomaisten maksujen suorittamiselle; huomauttaa, että komissio myönsi pian tilintarkastustuomioistuimen paikan päällä tekemän tarkastustyön jälkeen havainneensa ensimmäiset kaksi mahdollista tapausta, joissa on kyse päällekkäisestä rahoituksesta;

219. muistuttaa, että elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen 9 artiklassa vahvistetaan unionin ohjelmien ja rahoitusvälineiden täydentävyys ja täydentävä rahoitus keskeisinä periaatteina; katsoo, että näiden periaatteiden noudattamiseksi mutta päällekkäisen rahoituksen riskin välttämiseksi samat toimenpiteet, jotka sisältyvät jo muihin unionin rahoitusta (esim. koheesiovaroja, maataloustukea jne.) saaviin kansallisiin suunnitelmiin, olisi joko jätettävä kansallisten elpymis- ja palautumissuunnitelmien ulkopuolelle tai ne olisi kuvailtava nykyistä huolellisemmin, vaikka niistä ei aiheutuisi kustannuksia, jotta mahdollinen päällekkäisen rahoituksen riski voidaan välttää paremmin; painottaa, että erilaisen täytäntöönpanomallin vuoksi elpymis- ja palautumistukivälineen ja muiden unionin rahoitusvälineiden välinen päällekkäinen rahoitus saattaa olla vaikeampi havaita, ja kehottaa komissiota jatkossakin valppauteen ja proaktiivisuuteen mahdollisten päällekkäistä rahoitusta koskevien tilanteiden havaitsemisessa;

220. pitää valitettavana, ettei ole riittäviä suojatoimia, joilla estettäisiin hankkeiden päällekkäinen rahoitus sekä elpymis- ja palautumistukivälineestä että muista unionin rahoitusvälineistä; kehottaa ottamaan käyttöön automaattisen ristiintarkastusjärjestelmän elpymis- ja palautumistukivälineen ja koheesiorahastojen, yhteisen maatalouspolitiikan ja unionin muiden rahoitusohjelmien välillä päällekkäisten hakemusten havaitsemiseksi ja poistamiseksi;

221. ilmaisee huolensa tilintarkastustuomioistuimen katsauksessaan 01/2023 ”Koheesiopolitiikan ja elpymis- ja palautumistukivälineen kautta myönnettävä EU:n rahoitus: Vertaileva analyysi” esittämästä havainnosta, että elpymis- ja palautumistukivälineen menoihin liittyvistä petoksista ilmoittamisesta puuttuu yhä standardoitu lähestymistapa, johon sisältyisi vahva koordinointi ja yhteistyö jäsenvaltioiden välillä, ja että jäsenvaltiot eivät ole velvollisia raportoimaan epäillyistä petostapauksista yhdennetyssä tietojärjestelmässä vaan jokaisen maksupyynnön liitteenä olevassa johdon vahvistuslausumassa, joskin jäsenvaltiot ovat raportoineet tapauksista myös johdon vahvistuslausumien ulkopuolella; pitää valitettavana, ettei kuitenkaan ole selkeitä ohjeita siitä, milloin epäillystä petoksesta olisi tarkalleen ottaen ilmoitettava, onko olemassa ilmoituskynnys ja mitä vakiotietoja kustakin tapauksesta ja toteutetuista korjaavista toimenpiteistä olisi ilmoitettava; tukee lisäksi tilintarkastustuomioistuimen samassa katsauksessa 01/2023 komissiolle esittämää pyyntöä saada jäsenvaltioilta riittävä varmuus petosten, korruption ja eturistiriitojen ehkäisemistä, havaitsemista ja korjaamista koskevien kansallisten järjestelmien vaikuttavuudesta;

222. on huolissaan siitä, että vuonna 2023 komission oli otettava käyttöön kymmenen ylimääräistä valvontaa koskevaa välitavoitetta seitsemälle jäsenvaltiolle niiden valvontajärjestelmissä havaittujen puutteiden korjaamiseksi; palauttaa mieliin tilintarkastustuomioistuimen arvion, jonka mukaan valvontaa koskevat välitavoitteet otettiin käyttöön siksi, etteivät jäsenvaltioiden järjestelmät olleet täysin toimivia, kun suunnitelmia alettiin panna täytäntöön, mikä aiheutti vakavan riskin elpymis- ja palautumistukivälineen menojen sääntöjenmukaisuudelle ja taloudellisten etujen suojaamiselle, ja kannattaa tätä arviota;

223. pitää valitettavina tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen 26/2023 havaintoja, joiden mukaan useilta elpymis- ja palautumistukivälineen terveyspolitiikan pilariin kuuluvilta politiikanaloilta puuttuu vastaava yhteinen indikaattori edistymisen mittaamiseksi; on huolissaan siitä, että tämä estää terveyspolitiikkaan liittyvien välitavoitteiden ja tavoitteiden edistymisen asianmukaisen seurannan ja ymmärtämisen;

224. on ilahtunut siitä, että komissio edistyi vuonna 2023 elpymisen ja palautumisen tulostaulun lukuihin liittyvien virhetulkintamahdollisuuksien poistamisessa ja että tulostaulussa käsiteltiin lähemmin asiaan liittyvää tilintarkastustuomioistuimen suositusta parantaa tulostaulun tietojen esittämistapaa ja parantaa sen rajoituksiin liittyviä selityksiä, erityisesti selittämällä paremmin taustalla olevia menetelmiä ja tapauksen mukaan toteamalla nimenomaisesti, että tiedot perustuvat arvioihin;

Tilintarkastus ja valvonta

225. on ilahtunut siitä, että tilintarkastustuomioistuimen suositusten ja saatujen kokemusten perusteella komissio julkaisi vuonna 2023

kolme menetelmiä koskevaa huomautusta selventääkseen elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen soveltamista, mukaan lukien kehys, jonka mukaisesti se arvioi i) välitavoitteiden ja tavoitteiden tyydyttävää saavuttamista arvioinnin suorittamisen jälkeen ja ii) välitavoitteiden ja tavoitteiden kumoamista koskevien säännösten soveltamista, sekä menetelmä, jolla määritetään määrä, joka keskeytetään, jos välitavoitetta tai tavoitetta ei tyydyttävästi saavuteta; panee merkille 19. heinäkuuta 2024 hyväksytyn elpymis- ja palautumissuunnitelmia koskevan päivitetyn ohjeistuksen, jossa annetaan lisäohjeistusta sen varmistamiseksi, että tarkastuksilla pystytään jatkossakin asianmukaisesti tunnistamaan ja välttämään päällekkäisen rahoituksen riski, sekä menetelmä elpymis- ja palautumistukivälineen mukaisia vähennyksiä ja takaisinperintöjä varten elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen 24 artiklan 8 kohdan mukaisesti;

226. kehottaa komissiota lisäämään elpymis- ja palautumistukivälineestä rahoitettujen hankkeiden jälkitarkastusten ja paikan päällä tehtävien tarkastusten määrää, erityisesti suuririskisillä toimialoilla, kuten digitaalisen infrastruktuurin ja energian aloilla, sillä aiemmissa unionin rahoitusohjelmissa niissä on havaittu merkittäviä sääntöjenvastaisuuksia;

227. varoittaa, että jo olemassa olevien hankkeiden sisällyttäminen elpymis- ja palautumistukivälineen kehykseen ja toistuvien talousarviomenojen korvaaminen siinä heikentävät täydentävyysperiaatetta ja muuttavat välineen tosiasiallisesti jäsenvaltioiden sääntömääräisten budjettien takaoven rahoitusmekanismiksi sen sijaan, että edistettäisiin aitoa kriisin jälkeistä elpymistä ja palautumiskykyä; kehottaa tekemään kiireellisesti uudelleentarkastelun, jotta voidaan estää elpymis- ja palautumistukivälineen päämäärän heikentyminen entisestään;

228. kehottaa sekä komissiota että jäsenvaltioita toteuttamaan tehokkaampia toimia, jotta voidaan havaita sääntöjenvastaisuudet elpymis- ja palautumistukivälineen varojen käytössä ja periä takaisin aiheettomasti suoritetut maksut;

229. on huolestunut tilintarkastustuomioistuimen vastauksesta komission antamiin vastauksiin, joissa käsitellään unionin tasolla ilmenevää varmuusvajetta, joka koskee julkisia hankintoja ja valtiontukea koskevien unionin ja kansallisten sääntöjen noudattamista; panee merkille, että komissio väittää, että talouden ja rahoituksen pääosaston antama varmuus kattaa niiden valvontatoimien vaikuttavuuden, joiden avulla jäsenvaltiot tarkistavat, että julkisia hankintoja ja valtiontukea koskevia sääntöjä noudatetaan; korostaa kuitenkin, että vaikka talouden ja rahoituksen pääosaston vuotuisessa toimintakertomuksessa viitataan komission arvioihin, jotka koskevat jäsenvaltioiden valvontamenettelyjen olemassaoloa ja vaikuttavuutta, arviointien yhteydessä ei esitetä johtopäätöstä näiden menettelyjen vaikuttavuudesta; ilmaisee huolensa siitä, että

tilintarkastustuomioistuin pitää tätä merkittävänä komission tarkastuslausuman kattavuutta rajoittavana tekijänä, sillä se tarkoittaa, että komissio ei edelleenkään anna täysimääräistä varmuutta siitä, ovatko elpymis- ja palautumistukivälineen menot – joita komissio hallinnoi suoraan – sääntöjen mukaiset;

230. korostaa, että viivästykset elpymis- ja palautumistukivälineen varojen maksuissa ja käytössä hidastavat talouden elpymistä ja aiheuttavat lisäksi merkittävän riskin heikkolaatuisista viime hetken menoeristä elpymis- ja tukivälineen kauden loppua kohti; pyytää komissiolta tiukempia väliarviointeja, jotta voidaan välttää ”käytä-varat-tai-menetä-ne”-tilanteen syntyminen, sillä se voi johtaa tuhlaukseen ja varojen vääränlaiseen kohdentamiseen;

231. huomauttaa erittäin huolestuneena, että jäsenvaltiot voivat strategisesti luopua viimeisistä maksupyynnöistään, jotta ne voivat välttää poliittisesti arkaluonteisten välitavoitteiden ja tavoitteiden täyttämisen ja laistaa näin tarvittavista, mutta epäsuosituista uudistuksista; kehottaa komissiota ottamaan käyttöön taloudelliset seuraamukset elpymis- ja palautumistukivälineen puutteellisesta täytäntöönpanosta, jotta ehkäistäisiin maksurakenteen manipulointia;

232. panee merkille komission vastaukset, joiden mukaan se jo laajentanut tarkastustyönsä soveltamisalaa yli sen, mitä edellytetään elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevassa asetuksessa, voidakseen varmistaa, että jäsenvaltioissa käyttöön otetut valvontamenettelyt antavat tarvittavan varmuuden siitä, että jäsenvaltiot varmistavat säännöllisesti ja tosiasiallisesti julkisia hankintoja ja valtiontukea koskevien sääntöjen noudattamisen sekä elpymis- ja palautumistukivälineen tukikelpoisuusedellytysten täyttymisen, mutta on eri mieltä komission näkemyksestä, että talouden ja rahoituksen pääosaston vuotuisen toimintakertomuksen päätelmät kattavat tämän;

233. panee huolestuneena merkille, että kuten komissio totesi 21. helmikuuta 2024 päivätyssä elpymis- ja palautumistukivälineen väliarvioinnissaan, useimpien jäsenvaltioiden mielestä maksujen keskeyttämismenetelmä on edelleen epäselvä uudistusten suhteen, koska komissiolle on annettu harkintavaltaa menetelmän soveltamiseen; kehottaa komissiota tarkistamaan tätä menetelmää, jotta vältetään kahdenlaisten vaatimusten noudattaminen sen soveltamisessa;

234. panee merkille, että komission sisäisen tarkastuksen toimiala havaitsi vuonna 2023 toteutetussa elpymis- ja palautumistukivälineen maksupyyntöjen ennakkotarkastuksia koskevassa tarkastuksessaan erittäin tärkeän kysymyksen, jonka perusteella talouden ja rahoituksen pääosaston olisi yhteistyössä elpymis- ja palautumistyöryhmän kanssa edelleen kehitettävä olemassa olevaa ohjeistusta ja virallistettava se sellaisia tapauksia varten, joissa

talouden ja rahoituksen pääosasto pyytää jäsenvaltioita tekemään lisäsitoumuksia tarkastuksen ja valvonnan välitavoitteisiin perustuvista toimista, ja ohjeistuksessa olisi erityisesti määriteltävä i) se, miten talouden ja rahoituksen pääosaston olisi seurattava jäsenvaltion sitoumusta koskevan muodollisen vahvistuksen noudattamista, ii) perusteet niiden määräaikojen määrittämiseksi, joiden kuluessa jäsenvaltioiden on täytettävä sitoumukset, ja iii) ”sitoumuskehyksen”, ”elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen välitavoitteiden ja tavoitteiden arviointikehyksen” ja ”tukivälineen välitavoitteiden ja tavoitteiden kumoamisen” väliset suhteet;

235. panee merkille, että komissio tarkastaa unionin taloudellisten etujen suojaamista koskevien tarkastustensa aikana, että jäsenvaltioilla on selkeä ja kodifioitu prosessi petoksia, korruptiota, eturistiriitoja ja päällekkäistä rahoitusta koskevien tapausten toimittamiseksi kaikille toimivaltaisille viranomaisille, tapauksen mukaan myös EPPOlle;

236. on huolestunut siitä, että tilintarkastustuomioistuin ilmoittaa vuosikertomuksissaan, että vuoden 2023 loppuun mennessä EPPOssa oli vireillä 206 tutkintaa, jotka liittyvät elpymis- ja palautumistukivälineen toimenpiteiden täytäntöönpanemiseksi käytettyihin varoihin ja koskevat mahdollisia arviolta yli 1,8 miljardin euron vahinkoja (sekä kansallista että unionin rahoitusta); panee merkille, että nämä 206 vireillä olevaa tutkintaa koskevat kymmentä jäsenvaltiota ja noin 75 prosenttia niistä koskee tapauksia yhdessä maassa; on huolestunut siitä, että vuoden 2023 lopussa jäsenvaltioiden johdon vahvistuslausumissa ei ollut raportoitu yhdestäkään havaitusta petostapauksesta, mikä tarkoittaa, että jäsenvaltiot eivät raportoineet yhtään EPPOn avoimista tapauksista itse, ja herättää epäilyksiä jäsenvaltioiden kyvyistä havaita ja torjua petoksia; korostaa, että vaikka yhtään tutkintaa ei ole vielä saatu päätökseen, EPPOn esittämät luvut vahvistavat, että elpymis- ja palautumistukivälineeseen kohdistuu petosriski, ja että ne asettavat kyseenalaiseksi jäsenvaltioiden toimittamien vahvistuslausumien luotettavuuden havaituista petoksista ja toteutetuista korjaavista toimenpiteistä raportoinnin osalta; katsoo, että petosten havaitsemismekanismien vahvistaminen pikaisesti on tarpeen, mukaan lukien pakollinen petosriskien arvioiminen kaikissa laajamittaisissa elpymis- ja palautumistukivälineen hankkeissa; vaatii komissiota varmistamaan, että EPPOlla on riittävät resurssit tutkia elpymis- ja palautumistukivälineen menoihin liittyviä petostapauksia, kun otetaan huomioon tutkintojen määrän kasvu ja arvioitujen vahinkojen suuruus;

237. varoittaa, että elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevat petostapaukset, joista jäsenvaltiot raportoivat itse, jäävät edelleen merkittävissä määrin raportoimatta, mikä antaa harhaanjohtavan kuvan talouden eheydestä;

238. pitää erittäin valitettavana avoimuuden puutetta elpymis- ja palautumistukivälineen varoihin liittyvistä petoksista raportoinnissa ja vaatii, että kaikki jäsenvaltiot noudattavat standardoituja raportointivelvoitteita ja käyttävät sääntöjenvastaisuuksien hallinnointijärjestelmää (IMS);

239. palauttaa mieliin, että 30. syyskuuta 2024 lähtien voimassa olleessa uudelleenlaaditussa varainhoitoasetuksessa säädetään varhaishavainta- ja poissulkemisjärjestelmän soveltamisalan laajentamisesta yhteistyöhön perustuvaan hallinnointiin ja suoraan hallinnointiin tapauksissa, joissa talousarviota toteutetaan jäsenvaltioiden kanssa, 1. tammikuuta 2028 alkaen hyväksyttyjen tai rahoitettujen ohjelmien osalta; kehottaa komissiota toimimaan vakavimpien poissulkemisperusteiden perusteella, jotta unionin taloudellisia etuja voidaan suojata paremmin;

240. panee merkille, että kaventaakseen komission ja tilintarkastustuomioistuimen välistä kuilua välitavoitteiden ja tavoitteiden erilaisissa tulkinnoissa komissio on julkaissut lähestymistapansa toimenpiteen aloituspäivän käsitteeseen ja ”toistuvien kansallisten talousarviomenojen korvaamisen” käsitteeseen elpymis- ja palautumistukivälineen täytäntöönpanoa koskevan vuoden 2024 vuosikertomuksensa liitteissä II ja III; kehottaa edelleen komissiota jatkamaan yhteistyötä tilintarkastustuomioistuimen kanssa, jotta välitavoitteiden ja tavoitteiden tulkinta olisi mahdollisimman yhtenäistä;

Täytäntöönpano ja vaikutus

241. kehottaa komissiota minimoimaan riskit siitä, että jäsenvaltiot eivät välttämättä halua ottaa vastaan viimeisen maksupyynnön koko määrää tai osaa siitä, jolloin viimeiset välitavoitteet ja tavoitteet jäävät täyttymättä ja elpymis- ja palautumissuunnitelmien koko täytäntöönpano vaarantuu; on erittäin huolestunut myös niistä riskeistä, että toimenpiteet kumotaan elpymis- ja palautumistukivälineen soveltamisen päätyttyä, ja kehottaa komissiota loppumaksuja suorittaessaan varmistamaan, ettei tällaisia tilanteita synny;

242. painottaa, että komission 21. helmikuuta 2024 päivätyn elpymis- ja palautumistukivälineen väliarvioinnin mukaan jäsenvaltiot korostivat tarvetta saada käyttöön alun perin suunniteltua enemmän resursseja elpymis- ja palautumissuunnitelmien tarkistamiseksi ja että tulosperusteisen lähestymistavan tehokkuutta heikentävät suunnitelmien muuttamiseen liittyvät ”liian monimutkaiset menettelyt”, joissa ei tehdä eroa isompien tai pienempien muutosten välillä ja joissa mihin tahansa muutokseen vaaditaan neuvoston hyväksyntä;

243. painottaa, että jäsenvaltioiden olisi elpymis- ja palautumistukivälineen valvontaa ja tarkastuksia varten otettava

käyttöön järjestelyjä korruption, petosten ja eturistiriitojen ehkäisemiseksi, havaitsemiseksi ja korjaamiseksi ja että komission olisi suoritettava välitavoitteiden ja tavoitteiden jälki- ja järjestelmätarkastuksia; korostaa, että tilintarkastustuomioistuimen rooliin liittyy vielä jonkin verran epäselvyyttä, sillä se on laatinut strategian (kautta 2021–2025 koskeva strategia) Next Generation EU -ohjelmaa ja elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevien tehtäviensä hoitamiseksi, mitä jotkin jäsenvaltiot pitävät tarpeettomana päällekkäisyytenä ja hallinnollisena rasitteena; on huolestunut siitä, että komissio totesi sekä 21. helmikuuta 2024 päivätyssä elpymis- ja palautumistukivälineen väliarvioinnissaan että 10. lokakuuta 2024 julkaistussa elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevassa vuosikertomuksessaan, että jäsenvaltioiden viranomaiset kaikilla tasoilla pitivät tarkastus- ja valvontamenettelyjä liian monimutkaisina ja että jäsenvaltiot valittivat kansallisten viranomaisten, komission ja tilintarkastustuomioistuimen päällekkäisistä tarkastuksista; antaa täyden tukensa tilintarkastustuomioistuimen elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevalle työlle; pitää myönteisenä, että komissio on myöntänyt ja hyväksynyt, että tilintarkastustuomioistuimella on täysi tilintarkastustoimeksianto elpymis- ja palautumistukivälineeseen, ja että tämä on yksi perusteista, kun parlamentti myöntää vastuuvapauden elpymis- ja palautumistukivälineen varojen käytöstä; suosittelee, että jäsenvaltiot tekevät yhteistyötä Euroopan tilintarkastustuomioistuimen kanssa;

244. on huolestunut siitä, että 10. lokakuuta 2024 julkaistussa elpymis- ja palautumistukivälineen täytäntöönpanoa koskevassa komission vuosikertomuksessa korostettiin jäsenvaltioiden hallintojen aloituskustannuksia, joiden osalta on vielä yksinkertaistamisen varaa; panee merkille, että tämän komission vuosikertomuksen mukaan jäsenvaltiot mainitsivat väliarvioinnissa välineen suunnittelun osalta yhdistetyt velvoitteet, jotka liittyvät i) välitavoitteiden ja tavoitteiden täyttymisen osoittamiseksi vaadittavaan näyttöön, ii) haastaviin raportointivaatimuksiin, kuten yhteisiin indikaattoreihin ja puolivuosittaisiin tietoihin, ja iii) tarkastus- ja valvontakehykseen; muistuttaa, että jäsenvaltioiden mukaan valvonta- ja tarkastusmenettelyjä on varaa yksinkertaistaa, jotta voidaan varmistaa parempi koordinointi asiaan liittyvien toimijoiden kesken ja välttää moninaiset tarkastukset; panee niin ikään merkille, että elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan komission vuoden 2024 vuosikertomuksen mukaan jotkin kansalliset viranomaiset mainitsivat myös joustamattomuuden välitavoitteita ja tavoitteita koskevassa komission arvioinnissa sekä jäykät ja paljon resursseja vaativat menettelyt elpymis- ja palautumissuunnitelmien tarkistamiseksi;

245. panee merkille, että yksi elpymis- ja palautumistukivälineen tavoitteista on auttaa jäsenvaltioita panemaan täytäntöön kunnianhimoisia uudistuksia ja investointeja, jotka parantavat niiden talouden ja yhteiskunnan kestävyyttä, häiriönsietokykyä ja valmiutta

vihreään ja digitaaliseen siirtymään; korostaa huolestuneena tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksessa 15/2024 esittämää havaintoa, jossa nostetaan esiin jäsenvaltioiden toimittamien tietojen vähäinen merkityksellisyys ja vertailukelpoisuus sekä heikko laatu, minkä vuoksi tiedot eivät ole riittäviä, jotta voitaisiin arvioida ilmastonmuutokseen sopeutumisen edistymistä jäsenvaltioissa, ja täten helpotetaan mahdollista viherpesua; on huolissaan siitä, että elpymis- ja palautumistukivälineestä voisi tulla rahoitusmuoto, jonka avulla perinteiset menot pinnallisesti brändätään uudelleen ”vihreinä”; kannustaa komissiota ottamaan käyttöön elpymis- ja palautumistukivälineen puitteissa menetelmän, jolla investointien ympäristövaikutuksia voidaan seurata ja varmistaa, että ne ovat yhdenmukaiset unionin ilmastotavoitteiden kanssa;

246. korostaa elpymis- ja palautumistukivälineen vaikutusta yrityksiin ja pk-yrityksiin unionissa; panee merkille, että elpymis- ja palautumistukivälineestä on maksettu pk-yrityksille suorina tukina 78 miljardia euroa, mikä on 12 prosenttia elpymis- ja palautumistukivälineen kokonaismenoista, ja että laajemmin yrityksiä hyödyttävien toimenpiteiden arvo on yhteensä 152 miljardia euroa (23 prosenttia elpymis- ja palautumistukivälineen kokonaismenoista); panee merkille, että 2,75 miljoonaa pk-yritystä, eli noin 11 prosenttia kaikista aktiivista pk-yrityksistä unionissa, on saanut tukea elpymis- ja palautumistukivälineen kautta; korostaa, että lähes 600 000 yritystä on hyötynyt digitalisointialoitteista, ja vihreän siirtymän hankkeisiin, kuten uusiutuvaan energiaan ja vetyyn liittyviin hankkeisiin, on kohdennettu 5,2 miljardia euroa;

247. korostaa huolestuneena, että rajatylittävien hankkeiden helpottamisessa ei ole onnistuttu; pitää valitettavana, että vaikka elpymis- ja palautumissuunnitelmiin sisällytettiin useita yhteistä etua koskeviin tärkeisiin hankkeisiin liittyviä toimenpiteitä ja REPowerEU-lukuihin rajatylittäviä toimenpiteitä, tukivälineen kansalliset hallintoviranomaiset eivät ole riittävästi edistäneet rajatylittävää yhteistyötä; on vahvasti sitä mieltä, että unionin rahoitus pitäisi kytkeä paremmin yhteisten unionin tavoitteiden saavuttamiseen ja sen pitäisi tuottaa EU:n lisäarvoa;

248. painottaa, että 10. lokakuuta 2024 julkaistussa elpymis- ja palautumistukivälineen täytäntöönpanoa koskevassa komission vuosikertomuksessa otettiin esille jäsenvaltioiden alue- ja paikallisviranomaisten, kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden, työmarkkinaosapuolten ja muiden asiaan liittyvien sidosryhmien riittämätön osallistuminen kansallisten elpymis- ja palautumissuunnitelmien valmisteluun ja täytäntöönpanoon; kehottaa ottamaan ne tiiviisti mukaan kansallisten elpymis- ja palautumissuunnitelmien täytäntöönpanoon paikan päällä;

249. kehottaa komissiota olemaan hyväksymättä mitään elpymis- ja palautumissuunnitelmien tarkistusta, joka saattaa johtaa siihen, että

suunnitelmiin pakataan uudelleen suunniteltuja uudistuksia tai investointeja, jos niissä ei noudateta elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevassa asetuksessa vahvistettuja ehtoja; huomauttaa, että tarkistuksilla olisi aina pyrittävä luomaan lisäarvoa ja lisäämään synergioita;

Avoimuus

250. palauttaa mieliin, että vaikka jäsenvaltiot eivät ole velvollisia julkaisemaan kaikkia tietoja lopullisista saajista, elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2023/435 [16] jäsenvaltioita vaaditaan julkaisemaan tiedot sadasta lopullisesta saajasta, jotka saavat eniten rahoitusta elpymis- ja palautumistukivälineestä; on ilahtunut siitä, että komissio julkaisi 10. lokakuuta 2024 osana elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevaa vuoden 2024 vuosikertomusta erillisen liitteen selventääkseen lopullisten saajien käsitettä elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevassa asetuksessa ja sataa eniten rahoitusta saavaa lopullista saajaa koskevien tietojen julkaisemisen laajuutta; ilmaisee syvän huolensa siitä, miten komissio tulkitsee elpymis- ja palautumistukivälineen mukaista ”lopullisen saajan” käsitettä, sillä lopulliset saajat luetellaan usein vain ministeriön tasolla, kuvaukset ovat epämääräisiä ja monet esimerkit ovat lähes kaikilla jäsenvaltioiden toimittamilla listoilla; toistaa vaatimuksensa siitä, että sadan eniten rahoitusta saavan lopullisen saajan luettelossa esitetään tosiasiallinen luonnollinen henkilö tai yhteisö, joka on viimeisenä lenkkinä rahansiirtoketjussa, ja että luettelo julkaistaan yleisesti saatavilla olevassa tietokannassa, jotta vastuuvelvollisuutta parannetaan ja mahdollistetaan riippumaton valvonta unionin tietosuojalainsäädäntöä kunnioittaen; on huolissaan siitä, että muutoin on ongelmallista mitata elpymis- ja palautumistukivälineen varojen vaikutusta ja taata näkyvyys kansalaisille, vaikka ottaa tässä yhteydessä huomioon myös elpymis- ja palautumistukivälineen tulostaulun ja hankekartan; korostaa, että jos komissio kieltäytyy edelleen varmistamasta täyttä avoimuutta, parlamentin on harkittava kaikkia käytössään olevia keinoja noudattamisen valvomiseksi, jotta ehkäistään samanlaisten tulkintojen tekeminen muiden rahoitusalan asetusten avoimuussäännöksistä;

251. palauttaa komission mieliin, että elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen henkeä ja kirjainta on noudatettava tiukasti ja että suuntaviivojen tai muiden sisäisten asiakirjojen hyväksymisen on oltava täysin sopusoinnussa lainsäätäjien välillä käytyjen

---

16 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/435, annettu 27. helmikuuta 2023, asetuksen (EU) 2021/241 muuttamisesta elpymis- ja palautumissuunnitelmien REPowerEU-lukujen osalta sekä asetusten (EU) 1303/2013, (EU) 2021/1060 ja (EU) 2021/1755 ja direktiivin 2003/87/EY muuttamisesta (EUVL L 63, 28.2.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

neuvottelujen tulosten kanssa; on vakuuttunut siitä, ettei tästä ollut kyse, kun komissio hyväksyi säännöt ”lopullisen saajan” käsitteen tulkinnasta elpymis- ja palautumissuunnitelmia koskevassa ohjeistuksessaan REPowerEU-suunnitelman yhteydessä;

252. panee merkille, että mahdottomuus varmistaa elpymis- ja palautumistukivälineen rahoituksen lopullisia saajia on vakava riski unionin varojen avoimuudelle ja jäljitettävyydelle ja siten unionin taloudellisten etujen suojelulle;

253. muistuttaa, että luotettava tietotekninen infrastruktuuri on olennaisen tärkeä tiedonkeruun, ohjelmien seurannan ja arvioinnin kannalta ja että hallintoviranomaiset ja edunsaajat suhtautuvat kriittisesti vaadittavaan tietotasoon ja päällekkäisyyteen muiden sisäisten järjestelmien kanssa; panee merkille, että toisin kuin koheesiopolitiikassa, tilintarkastustuomioistuin mainitsi elpymis- ja palautumistukivälineen kohdalla kansallisten seurantaviranomaisten käyttämät erilaiset rakenteet ja lähestymistavat, joita voitaisiin pitää vähemmän luotettavina siinä, että ne tarjoavat epähomogeenista tietoa ja jättävät tilaa mahdollisesti suurelle määrälle virheitä; korostaa, että keskitetyt yhteentoimivat järjestelmät helpottavat tässä mielessä tehokasta tiedonkeruuta ja raportointia, kun taas hajanaiset järjestelmät korostavat tarvetta soveltaa virtaviivaistettuja lähestymistapoja;

254. on ilahtunut siitä, että uudelleenlaaditussa varainhoitoasetuksessa säädetään horisontaalisista toimenpiteistä kaikki unionin rahoituksen saajat kattavan keskitetyn verkkosivuston (varainhoidon avoimuuden järjestelmän) perustamiseksi unionin tasolla ja huomauttaa, että tämän verkkosivuston on tarkoitus poistaa nykyinen hajanaisuus, lisätä avoimuutta ja helpottaa tuensaajien julkista valvontaa; panee merkille, että komissio on seuraavasta (eli vuoden 2027 jälkeisestä) monivuotisesta rahoituskehyksestä alkaen velvollinen käyttämään Arachne-nimiseen tiedonlouhinta- ja riskienpisteytysvälineeseen tallennettuja asiaan liittyviä tietoja, jotka syötetään keskitetylle verkkosivustolle avoimuuden takaamiseksi, ja että tietosuojasääntöjen mukaisesti verkkosivustolla on ainoastaan julkisia tietoja, kuten asiaan liittyviä tietoja saajista, toimeksisaajista, alihankkijoista ja avustuksen saajista; korostaa edelleen, että kaikilla jäsenvaltioilla on velvoite antaa komissiolle pääsy näihin tietoihin, jotta ne voidaan syöttää Arachne-järjestelmään automaattisesti; pitää valitettavana, että Arachne-järjestelmän käyttö jäsenvaltioissa ei ole pakollista;

255. panee merkille, että kansallisten elpymis- ja palautumissuunnitelmien lopulliset välitavoitteet ja tavoitteet on saavutettava viimeistään 31. elokuuta 2026 asetuksen 18 artiklan 4 kohdan ja 20 artiklan 5 kohdan nojalla; muistuttaa, että komission on tehtävä tiiviisti yhteistyötä jokaisen jäsenvaltion kanssa, jotta täytäntöönpanoa paikan päällä voidaan nopeuttaa, esimerkiksi antamalla säännöllistä ohjausta ja pyydettäessä teknistä apua

suunnitelmien täytäntöönpanossa; toistaa huolensa mahdollisuudesta, että välitavoitteet ja tavoitteet kumotaan elpymis- ja palautumistukivälineen elinkaaren päätyttyä, ja kehottaa komissiota estämään tällaiset tilanteet;

256. kehottaa komissiota torjumaan kaikki elpymis- ja palautumissuunnitelmien tarkistamispyynnöt, joilla alennettaisiin suunnitelman yleistä tavoitetasoa tai poistettaisiin suunnitelmista merkittäviä rakenneuudistuksia, ja priorisoimaan suunnitelmissa maakohtaisiin suosituksiin liittyvien toimenpiteiden loppuunsaattamisen; kehottaa lisäksi komissiota tehostamaan teknistä apuaan jäsenvaltioille, jotka ovat jääneet muista jälkeen elpymis- ja palautumistukivälineen täytäntöönpanossa;

Suositukset

257. kehottaa komissiota toimimaan tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksessaan ja siihen liittyvissä erityiskertomuksissaan esittämien suositusten mukaisesti ja pitää myönteisenä, että komissio hyväksyy selvän enemmistön niistä; kehottaa komissiota panemaan ne täytäntöön ja tiedottamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle täytäntöönpanon edistymisestä;

258. pyytää komissiota antamaan uuden elpymis- ja palautumistukivälineen raportointivälineen FENIXin kaikilta osin mahdollisimman pian tilintarkastustuomioistuimen käyttöön;

259. kehottaa komissiota lisäksi

i) tasapainottamaan tarkastus- ja valvontavaatimukset huolellisesti tulevista tuloksellisuuteen perustuvista välineistä jäsenvaltioille ja tuensaajille aiheutuvan hallinnolliseen rasitteen kanssa ja samalla ylläpitämään riittävän valvonta- ja tarkastustason, joka varmistaa unionin taloudellisten etujen riittävän suojan;

ii) seuraamaan tiiviisti erityisesti tarkastuksiin, seurantaan ja valvontaan liittyvien välitavoitteiden ja tavoitteiden jatkuvaa täyttämistä ja varmistamaan aiemmin saavutettujen välitavoitteiden ja tavoitteiden mahdollisen kumoamisen riittävän seurannan;

iii) esittämään jäsenvaltioiden valvontajärjestelmiä koskevien tarkastustensa tulosten perusteella selkeän päätelmän niiden vaikuttavuudesta ja toteuttamaan kaikki aiheelliset toimenpiteet;

iv) ottamaan komissiossa jäsenvaltioita varten käyttöön tarkastuslausumaa käsittelevän yhden yhteyspisteen, johon tilintarkastustuomioistuimella on pääsy niin, ettei sen tarvitse enempää kuormittaa jäsenvaltioita lisätodisteita koskevilla pyynnöillä;

v) järjestelmällisesti kirjaamaan kaikki sääntöjenvastaisuudet ja petokset, jotka vaikuttavat elpymis- ja palautumistukivälineen varoihin, ja seuraamaan niitä;

vi) soveltamaan johdonmukaisesti ja tarkasti ”lopullisiin saajiin” liittyviä elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen säännöksiä tarkistamalla elpymis- ja palautumissuunnitelmia koskevaa ohjeistusta REPowerEU-suunnitelman yhteydessä ja viestimään jäsenvaltioiden kanssa ”lopullisten saajien” määritelmän asianmukaisesta soveltamisesta; tekemään ehdotuksia, joissa jäsenvaltioita edellytetään julkaisemaan kaikki lopulliset edunsaajat;

vii) virtaviivaistamaan välitavoitteita ja tavoitteita koskevaa valvontaansa ottamalla käyttöön yhtenäisen tarkastustavan, jolloin voitaisiin vähentää hallinnollista rasitetta, vahvistaa tarkastusvastuut komission ja tilintarkastustuomioistuimen välillä sekä koordinoida tarkastusten aikatauluja ja vaatimuksia kaksinkertaisen työn ja päällekkäisen valvonnan ja tarkastuksen välttämiseksi siten, että samaan aikaan varmistetaan unionin taloudellisten etujen kattava suojaaminen;

viii) tukemaan jäsenvaltioita siinä, että tietoteknisistä järjestelmistä saadaan aidosti yhteentoimivia, jotta voidaan helpottaa tehokasta tiedonkeruuta, raportointia ja tietojenvaihtoa eri hallintoyksiköiden ja virastojen välillä ja näin minimoida päällekkäisen rahoituksen riskit, tehdä aktiivisesti ristiintarkistuksia asiaan liittyvien tietokantojen välillä sekä viestiä jäsenvaltioiden kanssa niiden hallinnollisista valmiuksista sen varmistamiseksi, ettei päällekkäistä rahoitusta esiinny; panee tässä suhteessa merkille myönteiset esimerkit, jotka esiteltiin tilintarkastustuomioistuimen EU:n elpymis- ja palautumisrahoituksen avoimuutta ja jäljitettävyyttä käsittelevässä konferenssissa lokakuussa 2024;

ix) tekemään tiiviisti yhteistyötä jäsenvaltioiden kanssa sen varmistamiseksi, että välitavoitteet ja tavoitteet, erityisesti rakenteelliset tai maakohtaisiin suosituksiin liittyvät, pannaan kaikilta osin ja huolellisesti täytäntöön ja että elpymis- ja palautumissuunnitelmien tarkistusta ei hyväksytä, jos siinä on alennettu niiden tavoitetasoa tai heikennetty merkittäviä toimenpiteitä; välttämään mahdollisuuksien mukaan suunnitelmien tarkistuksia, joissa elpymis- ja palautumissuunnitelmiin ”uudelleenpaketoidaan” suunniteltuja toimenpiteitä, jos niissä ei noudateta elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevassa asetuksessa vahvistettuja ehtoja;

x) soveltamaan tiukasti elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen säännöksiä, myös niitä, jotka koskevat

maksujen keskeyttämistä tai määrien takaisinperintää, etenkin jos unionin taloudellisten etujen suojaamista ei varmisteta;

xi) soveltamaan erittäin tiukasti osittaisia maksuja koskevaa menetelmää, myös kun on kyse rakenteellisista toimenpiteistä ja maakohtaisten suositusten täytäntöönpanoon liittyvistä toimenpiteistä;

xii) kehittämään metodin, joka perustuu datan laatuun ja vertailukelpoisuuteen, jotta voidaan arvioida vihreän ja digitaalisen siirtymän edistymistä ja aikaansaatua konkreettista hyötyä jäsenvaltioissa;

xiii) varmistamaan, että jäsenvaltiot soveltavat tarkasti elpymis- ja palautumistukivälineen näkyvyyttä koskevia säännöksiä, jotta varmistetaan, että tukivälineen kautta toteutetut toimenpiteet ilmoitetaan asianmukaisesti unionin rahoittamiksi;

xiv) tarjoamaan teknistä apua, hallinnollista tukea ja neuvontaa jäsenvaltioille niiden hallinnollisten valmiuksien lujittamiseksi, myös järjestämällä elpymis- ja palautumistukivälineen täytäntöönpanoa käsittelevän epävirallisen asiantuntijaryhmän säännöllisiä kokouksia, jotta voidaan keskustella teknisistä näkökohdista ja kannustaa hyvien käytäntöjen vaihtoon kansallisten viranomaisten kesken;

xv) kun elpymis- ja palautumissuunnitelmiin esitetään muutoksia, tarkastelemaan perusteellisesti uusia ja olemassa olevia toimia ja sitä, voisivatko ne korvata toistuvia talousarviomenoja tai voisivatko ne olla ristiriidassa elpymis- ja palautumissuunnitelman muiden tukikelpoisuusedellytysten kanssa;

xvi) tarjoamaan jäsenvaltioille koulutusta ja tukea, jotta ne voivat lisätä hallinnollisia valmiuksiaan, kuten erityistaitojen ja -tietojen koulutusta ja esimerkkejä parhaista käytännöistä;

xvii) jatkamaan yhteistyötä tilintarkastustuomioistuimen kanssa, jotta välitavoitteiden ja tavoitteiden tulkinta olisi mahdollisimman yhtenäistä;

xviii) hyödyntämään tilintarkastustuomioistuimen elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevia suosituksia ja täytäntöönpanosta saatuja kokemuksia suunniteltaessa seuraavan monivuotisen rahoituskehyksen rakennetta, unionin tulevien tuloksellisuuteen perustuvien välineiden täytäntöönpano mukaan lukien;

xix) lujittamaan tulevien tuloksellisuuteen perustuvien välineiden suunnittelua varmistamalla tiiviimpi yhteys maksatusten ja täytäntöönpanossa tapahtuvan edistymisen välillä;

xx) varmistamaan, että elpymis- ja palautumissuunnitelmien kaikki tulevat tarkistukset ja yleensä niiden täytäntöönpano toteutetaan tiiviissä yhteistyössä paikallis- ja alueviranomaisten ja muiden asianomaisten sidosryhmien kanssa ja niitä kuullen elpymis- ja palautumissuunnitelmien vaikutuksen maksimoimiseksi;

xxi) analysoimaan tulosperusteisten välineiden heikkouksia ja puuttumaan näihin heikkouksiin, kun suunnitellaan uusia ohjelmia tulevaisuudessa;

xxii) hyödyntämään seuraavassa monivuotisessa rahoituskehyksessä korkeatasoista yhteentoimivuutta ja tietojenvaihtoa eri hallintoyksiköiden ja virastojen välillä, jotta voidaan helpottaa tehokasta tietojenvaihtoa ja reaaliaikaisia päivityksiä eri alustoilla päällekkäisten hankkeiden jäljityksen mahdollistamiseksi, jolloin minimoidaan kaksinkertaisen laskennan ja päällekkäisen rahoituksen riskit.